

octombrie
decembrie
2016

3/2016

Din cuprins:

**EVENIMENTE NAȚIONALE
BIENALA NAȚIONALĂ DE
ARHITECTURĂ**

PATRIMONIU UAR

ARHIVA UAR

OAMENI CARE NE INSPIRĂ

ARHIVA FOTO UAR

BIBLIOTECA UAR

100 DE ANI DE LA...

PROIECTE CULTURALE 2016

ARHITECT DIN TATĂ-N FIU

EVENIMENTE ALE FILIALELOR

LANSĂRI CU DICHIS

ARHITECȚII ȘI PASIUNILE LOR

**ARHITECȚI CU CARE NE
MÂNDRIM**

**REUNIUNEA PRESEDINTILOR DE
FILIALE DE LA TULCEA**

IN MEMORIAM

SENATUL UAR

PARTENERIATELE UAR

arh. Niels AUNER
OPERA OMNIA 2016

Ce a spus Niels Auner la decernarea premiului OPERA OMNIA:
„AI FĂCUT, OARE, TOT CE PUTEAI ?”

.... împreună suntem totuși o familie. **O familie de arhitecți!**

Noi suntem cei care restaurăm monumentele din țara asta.

Fără noi n-ar mai exista istorie.

Doar ce se vede contează!

Am încercat să atrag în mrejele acestei pasiuni tineretul. Am avut parte mai mult de eșec, decât de succes .....pentru că, din păcate, partea materială a proiectării și a cercetării unui monument depășește posibilitățile oricărui beneficiar.... cât pui de la tine și cât aștepți să vină din afară.

Societatea noastră nu este suficient de pregătită pentru un asemenea demers.

.... odată cu trecerea anilor, monumentele pe care nu am apucat să le restaurez s-au deteriorat, o parte s-au distrus definitiv, și, așa cum noi toți avem o istorie care se vede pe noi, așa și monumentele, în final, se deteriorează și pier.

....Trebuie să intervenim.

Nu știu soluția, dar vă rog pe voi toți să vă gândiți la o soluție

Eu m-am legat de bisericile din lemn pentru că sunt cele mai vulnerabile.

Toate monumentele ....ne vor striga:

„Nu ați făcut nimic pentru noi!”.

Ar fi bine să ne gândim la treaba aceasta.

Sunt onorat că fac parte din familia arhitecților!

Sunt onorat să stau în fața voastră și să dau răspuns la una dintre întrebările care m-au frământat toată viața:

„Ai făcut, oare, tot ce puteai ?”

Ar mai fi loc... dacă aș mai avea timp!

Caseta redacțională

redactare:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

arh. Ioana Alexe - tehnoredactare

arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

coordonator:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038,
tel: 021.312.76.01

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneearhitectilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
L-V - 10:00 - 16:00, tel. 021.310.91.94,
biblioteca@uniuneearhitectilor.ro

**EVENIMENTE NAȚIONALE
BIENALA NAȚIONALĂ DE ARHITECTURĂ**

2 Continuitate și reinventare
4 OPERA OMNIA – Niels AUNER
8 Premiile BNA 2016
27 TROFEUL BNA 2016
28 Premiile Revistei ARHITECTURA
30 A trecut un an: **“MEMORIAL COLECTIV”**

PATRIMONIU UAR

34 “Casa” de la Sinaia

ARHIVA UAR

36 Alexandru Zamfiropol

OAMENI CARE NE INSPIRĂ

40 Caroline Fernolend

ARHIVA FOTO UAR

44 Arhiva de fotografii și diapozitive
46 “Uzina de fapte și întâmplări”

BIBLIOTECA UAR

48 Informații despre catalogul on-line, titluri noi
și publicații periodice disponibile

100 DE ANI DE LA...

50 dispariția junilor arhitecți Alexandru Clavel și Alexandru Zagoritz

PROIECTE CULTURALE 2016

54 Ștefan Balș
56 “Camera cu relevee”
58 Destine paralele: Radu Mănăilă și Ștefan Lungu
60 Un secol de arhitectură românească on-line
61 Expoziția Duiliu Marcu la Târgu-Jiu
62 Arhitectura se învață... de mic

ARHITECT DIN TATĂ-N FIU

64 Familia Socolescu

EVENIMENTE ALE FILIALELOR

68 **Filiala Iași** și arhitectul Dan Hanganu
72 **Filiala Oltenia** – Regal socio-cultural la Craiova
75 **Filiala Constanța** și arhitecții bulgari
76 **Filiala Timiș** și școala de restaurare

LANȘĂRI CU DICHIS

78 București – G.M.Cantacuzino – Modernismul hibrid
80 Târgu-Jiu – Dorin Ștefan – My Modernism

ARHITECȚII ȘI PASIUNILE LOR

82 “Atelierele” Militza Sion
84 ALEGria – Cristina Țurlea
86 ABIL – Liviu BRANDABUR și John Axenie

ARHITECȚI CU CARE NE MÂNDRIM

88 Romeo Belea – primul membru de onoare al UAR

REUNIUNEA PRESEDINTILOR DE FILIALE DE LA TULCEA

92

IN MEMORIAM

96 Mihail CAFFÉ
99 Ion GOIA
100 Gabriel IORDĂCHESCU
102 Dan NICOLAE

SENATUL UAR

103 REUNIUNILE DIN 13 OCTOMBRIE ȘI 16 DECEMBRIE 2016

PARTENERIATELE UAR

106 CU MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI MINISTERUL DEZVOLTĂRII

BIENALA DE ARHITECTURĂ 2016 "RECUPERAREA REPERELOR"

text: arh. **Ileana Tureanu**
foto: arh. **Andrei Mărgulescu**

CONTINUITATE ȘI REINVENTARE

Este deja o tradiție ca **BIENALA NAȚIONALĂ DE ARHITECTURĂ** să fie organizată de Uniunea Arhitecților din România împreună cu Universitatea de Arhitectură ION MINCU.

Cea de-a XII-a ediție, din acest an, are elemente de continuitate și elemente de noutate.

Pe linia continuității, în centrul vieții bucureștene, timp de aproape o lună, pe holurile Facultății de Arhitectură, sunt expuse cele mai recente creații arhitecturale din țară.

Ca de obicei, oficialitățile de resort asistă la deschidere. Spre deosebire de edițiile anterioare, după 24 de ani, Bucureștiul are un vice-primar arhitect care participă nu numai la partea mondenă dar și la cea profesională a manifestării... Deoarece normalitatea este, încă, unul dintre obiectivele de atins al societății românești, aceasta ar putea fi un semnal pozitiv.

Ca la fiecare ediție, proiectele prezentate în cele 6 secțiuni ale competiției, au fost comentate, explicate, dezbătute, înțelese alături de autori, juriu și utilizatori. În acest an, manifestarea este total lipsită de momente festive. Bienala găzduiește, în schimb, o sumedenie de expuneri, prezentări, reuniuni de familie informale, dezbateri profesionale, expoziții și evocări.

Dacă continuitatea este evidentă, noutatea Bienalei constă și într-o nouă atitudine.

- Arhitecții înțeleg că profesia trece printr-o perioadă grea și, așa cum a afirmat și Bienala de la Veneția, nu se mai pot bizui nici pe obiectivitatea statului, nici pe generozitatea firmelor private. Arhitecții doresc să abandoneze disputele interne, să strângă rândurile și să-și asume condiția, criza, valorile, acțiunile, opțiunile și opiniile.
- Arhitecții, conștienți de faptul că arhitectura nu există decât în simbioză cu locuitorii, au hotărât să-și crească și să-și educe publicul, adică colaboratorii, încă din primii ani de școală. Dezbaterile pe tema educației pre-universitare au fost generate și introduse în program.
- Asociațiile profesionale și de învățământ trebuie să acorde mai multă atenție și respect

tinerilor colegi, cărora au datoriat să le asigure un sprijin competent, atitudine profesională și un reper de moralitate.

RECUPERAREA REPERELOR este cuvântul de ordine, sub care arhitecții își caută singuri, izvoarele, valorile, figurile emblematice și inspiraționale, valorile autentice. Preocuparea pentru restaurarea și valorificarea arhitecturii autentice monumentale sau numai specifice se face simțită și a fost premiată, exemplar. Nu întâmplător Opera Omnia a fost acordată salvatorului bisericilor de lemn, arhitectul Auner Niels. Manifestările desfășurate în zilele Bienalei găzduiesc expoziții-dezbateri Duiliu Marcu, Ștefan Balș, mișcarea DADA, în aceeași căutare a reperelor, a identității...

BNA 2016 a avut loc la UAUIM în speranța unui public numeros, tânăr și avid de arhitectură.

BIENALA DE ARHITECTURĂ 2016 "RECUPERAREA REPERELOR"

text: arh. **Călin Hoinărescu**

Arhitectul care a salvat bisericile de lemn

OPERA OMNIA 2016 Niels AUNER

Niels Auner și Mac Popescu, președintele UAUIM

Monumentele istorice din țara noastră au beneficiat, pe parcursul a mai bine de 40 de ani, de intervențiile salvatoare ale arhitectului Niels Auner.

Rezultatele meritorii atât în domeniul restaurării concrete a unor monumente istorice valoroase cât și în publicații de specialitate abordând tematici complexe referitoare la restaurarea monumentelor, probează hotărârea Uniunii Arhitecților prin care i se conferă înalta distincție Opera Omnia.

Auner Niels a depășit statutul artificial dobândit de arhitecții de astăzi de a fi numai planșetari, reluând tradiția marilor meșteri care au închipuit și zidit mănăstirile, cetățile bisericile. El a continuat demersul proiectiv prin implicarea directă pe șantiere, asigurând punerea în operă a gândirii sale.

Activitatea în echipă, cu precădere în cadrul colectivelor de meșteri, l-a pus și în ipostaza de dascăl, care a instruit mâna de lucru de pe șantiere, familiarizând-o cu tainele meșteșugului tradițional. Dulgheri, tâmplari, zidari, au învățat de la arhitectul-meșter, cum să gândească intervențiile de restaurare, cum să modeleze materialul ca pe un aluat și mai ales cum să înțeleagă glasul monumentelor.

Ce a spus Niels Auner la decernarea premiului Opera Omnia:

„AI FĂCUT, OARE, TOT CE PUTEAI ?”

„Mă uit la dumneavoastră toți: o parte mi-ați fost colegi, altă parte sunteți mai tineri, dar împreună suntem totuși o familie. O familie de arhitecți!

Încercam să spun în urmă cu câteva luni, la un simpozion de la Alba Iulia, că nu trebuie să uităm niciodată ce suntem noi. Noi suntem cei care restaurăm monumentele din țara asta. Fără noi n-ar mai exista istorie. Căci istoria scrisă poate să o scrie oricine. Dar ce se vede contează!

Am încercat, de multe ori, să atrag în mrejele acestei pasiuni tineretul. Am avut parte mai mult de eșec, decât de succes în acest domeniu pentru că, din păcate, partea materială a proiectării și a cercetării unui monument depășește posibilitățile oricărui beneficiar. Aici intervin elemente de propriul arsenal, cât poți să pui de la tine și cât trebuie să aștepti să vină din afară. Din păcate, încă, societatea noastră nu este suficient de pregătită pentru un asemenea demers. Din păcate, spun, pentru că odată cu trecerea anilor, monumentele pe care nu am apucat să le restaurăm s-au deteriorat, o parte s-au distrus definitiv, și, așa cum oamenii, noi toți, avem o istorie care se vede pe noi, așa și monumentele, în final, se deteriorează și pier.

Din păcate, cineva trebuie să preia ștafeta. Asta e! Probabil școala trebuie să facă mai mult în domeniul acesta, pentru că, în mod sigur, Margareta care ne plimba pe vremea studenției la monumente nu mai este suficientă. Trebuie să intervenim noi. Nu știu soluția, dar vă rog pe voi toți să vă gândiți la o soluție.

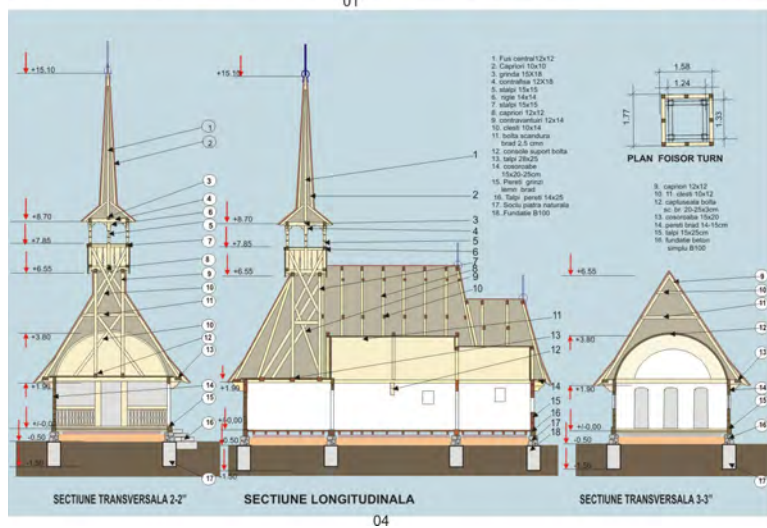
Eu m-am legat de bisericile din lemn pentru că sunt cele mai vulnerabile, dar la fel de vulnerabile sunt și monumentele din zid, toate monumentele – cele cu pictură, cele cu elemente sculptate, toate astea, într-o bună zi, ne vor striga: „Nu ați făcut nimic pentru noi!”. Ar fi bine să ne gândim la treaba aceasta.

Eu vă mulțumesc enorm pentru inițiativă și pentru efortul pe care l-ați făcut de a-mi încredința acest premiu. Sunt onorat că fac parte din familia arhitecților! Sunt onorat că pot să stau în fața voastră și să dau răspuns la una dintre întrebările care m-au frământat toată viața: „Ai făcut, oare, tot ce puteai?”. Mărturisesc că nu pot să răspund la întrebarea asta.

Ar mai fi loc, dacă aș mai avea timp!”

NIELS AUNER - Opera Omnia 2016

Alături de monumente istorice, impresionante prin anvergură și complexitate, pentru care a elaborat documentații pertinente, relevante sunt și reușitele în salvarea micilor construcții țărănești, mai ales a bisericilor de lemn, pentru care a proiectat și a condus șantierele la mai bine de o sută de edificii. În această direcție a reușit să formeze adevărați artizani ai meșteșugului din meșterii maramureșeni, a formulat metodologii și proceduri de intervenție care sunt adevărate manuale de restaurare „...sunt în urmă peste 150 de șantiere pe care le-am gospodărit, împreună cu cei care erau pe vremuri bruneți și blonzi și acum sunt toți cărunți...Majoritatea proiectelor pe care le-am făcut se pot constitui în repere pentru viitor...„

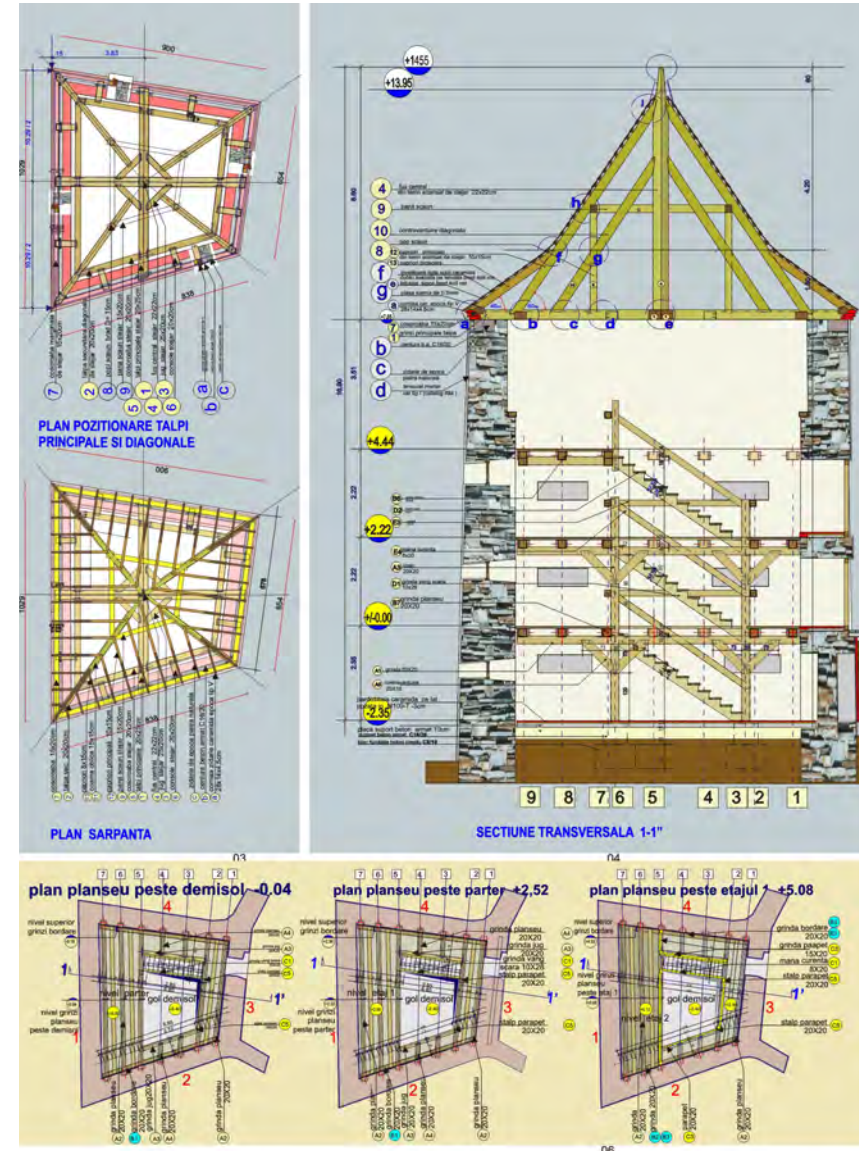
Militând activ pentru conștientizarea colectivităților din așezările unde a condus lucrări de restaurare și în rândul deținătorilor

de monumente istorice, Niels Auner a subliniat necesitatea și urgența intervențiilor celor cărora de fapt le erau destinate valorile patrimoniului construit.

„...ar putea face mai mult și cu întreținerea celor existente. Ne-am trezit cu situații în care nu s-au curățat șanțurile de gardă dimprejur și apa a ajuns din nou în biserică”... a precizat arhitectul Niels Auner.

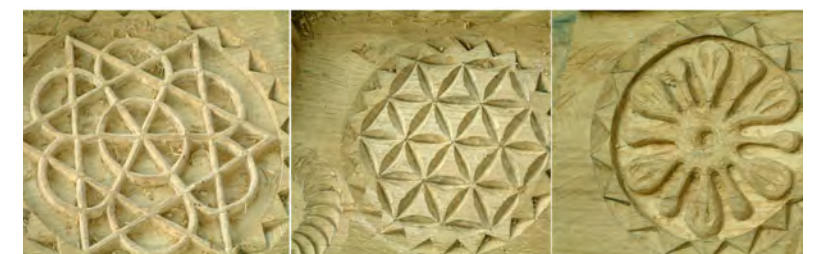
Și în prezent Dl. Arhitect Niels Auner activează eficient și contribuie la editarea revistei Uniunii Naționale a Restauratorilor de Monumente Istorice și face parte din conducerea acestei structuri profesionale.

Emblematică este caracterizarea făcută de Vasile Pop, meșter cu care a lucrat multe proiecte de restaurare: „de Dl Niels Auner trebuie avut grijă pentru că el însuși este un monument

și l-am putea numi maestru în domeniul restaurării monumentelor de lemn. Toată lumea recunoaște în țara asta că specialistul numărul unu în domeniul monumentelor de lemn este arhitectul Auner”....

Prestigioasa activitate recompensată cu numeroase premii ale Uniunii Naționale a Restauratorilor de Monumente Istorice, a Uniunii Arhitecților, a Ministerului Culturii, a Ministerului Lucrărilor Publice și cu înalta distincție Ordinul Cultural în grad de Ofițer, confirmă pe deplin acordarea de către Uniunea Arhitecților a premiului Opera Omnia, în cadrul reuniunii festive prilejuită de decernarea premiului Bienala de Arhitectură din 12 octombrie 2016.

ARHITECTURA LOCUIȚEI MODURI DE VIAȚĂ

Secțiunea **Locuințe** a prezentat 50 de proiecte (selectate din 53 înscrise) – obiecte construite, diferite ca dimensiuni, program, buget, localizare (context urban sau non-urban), locuințe individuale, de vacanță sau colective, din diferite medii sociale și culturale...

Cele mai multe dintre ele au o calitate conceptuală specifică corespunzătoare site-ului precum și expresie arhitecturală. Pentru a armoniza o gamă destul de largă de teme, juriul a luat în considerare criteriile calității conceptuale și formale, consistența și coerența discursului, complexitatea conceptului de locuire, relația clădirii cu situl, relevanța proiectului în cauză pentru locul / regiunea în care se realizează și spiritul inovator sau adoptarea unei atitudini critice în raport cu tradițiile vs. tendințele internaționale, precum și acceptând faptul că scara proiectului și / sau a conținutului (individuale sau colective de locuințe).

În multe dintre cazuri, complexitatea proiectului în raport cu amploarea programului a fost exprimată în mod special. Caracterul inovator al clădirii în raport cu mediul natural și construit și relația dintre clădire și contextul general au fost prezente, de asemenea, în majoritatea proiectelor. Criteriile de apreciere au fost: calitatea și complexitatea conceptului de locuire propus; originalitatea conceptului de locuire sau interpretarea consistentă a unui tip local de locuire; relația clădirii cu situl (topografia) și cu vecinătățile (orientare); capacitatea clădirii de a crea un cadru de locuire care răspunde așteptărilor beneficiarului.

Juriu:

Boris KORUZNJAK (Croatia)
Ioan STRAJAN
Adrian ZERVA
Curator: Iulius CRISTEA

Casa Origami Otopeni

Ex-equo: Casa Origami - Otopeni

Autori: arh. Dan ENACHE și arh. Călin RADU (S.C. Lama Solutions)

Călin Radu a absolvit U.A.U.I.M. în 2004 și Dan Enache în 2006. Cei doi arhitecți sunt fondatorii firmei „Lama Arhitectura”.

Dintre lucrările lor, amintim: amenajarea Restaurantului Alt-Shift - premiul Anualei de Arhitectură București în 2015 și limonaderia VanFrukt Mendeleev, ce a obținut același premiu în anul 2016. Amenajarea biroului propriei firme („Lama Arhitectura”) în spațiul redus al unui garaj, a obținut o nominalizare în 2015, la Anuala de Arhitectură București.

Dintre proiectele firmei „Lama Arhitectura” fac parte cafeneaua Origo, Clubul și Terasa Control Club.

„Scopul proiectului a fost consolidarea și extinderea clădirii existente (curațată de detalii și esențializată) cu un volum ce pornește de la forma clasică a corpului existent, reinterpretând într-o formă contemporană acoperișul în două ape.

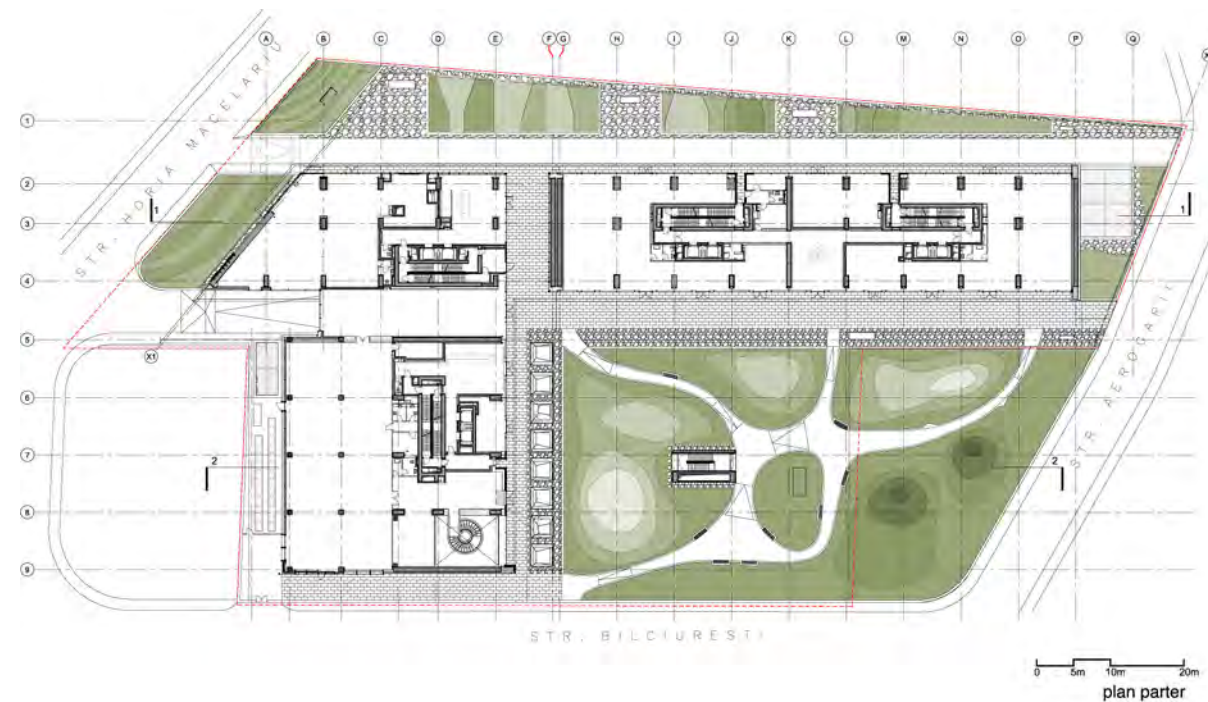
Se obține astfel un dialog între cele două volume, o punte între trecut și prezent. Foaia de beton pare a se plia în jurul casei vechi, asemenea unui origami.

Ansamblul nou creat se coagulează și prin amplasarea volumelor pe o mare dală de lemn, ce integrează piscina și o mare grădiniță. Articulația celor două volume marchează intrarea, folosindu-se o copertină de beton și un luminator pentru a te ghida către miezul casei. Extensia conține un living dinamic, aerisit, cu o legătură directă cu exteriorul, iar corpul vechi integrează restul spațiilor necesare unei locuințe unifamiliale. Etajul se amplasează în volumul vechi și a rezultat în urma desființării podului și creșterii amplitudinii pe înălțime a spațiilor. Dintre materialele utilizate amintim solzii de țiglă recuperați de pe acoperișul clădirii vechi și repositionați pe fatadă adiacent intrării și grinzi de lemn recuperate și refolosite la interior.”

Clădire de apartamente „Cortina Residence” București, str. Horia Măcelariu nr. 83

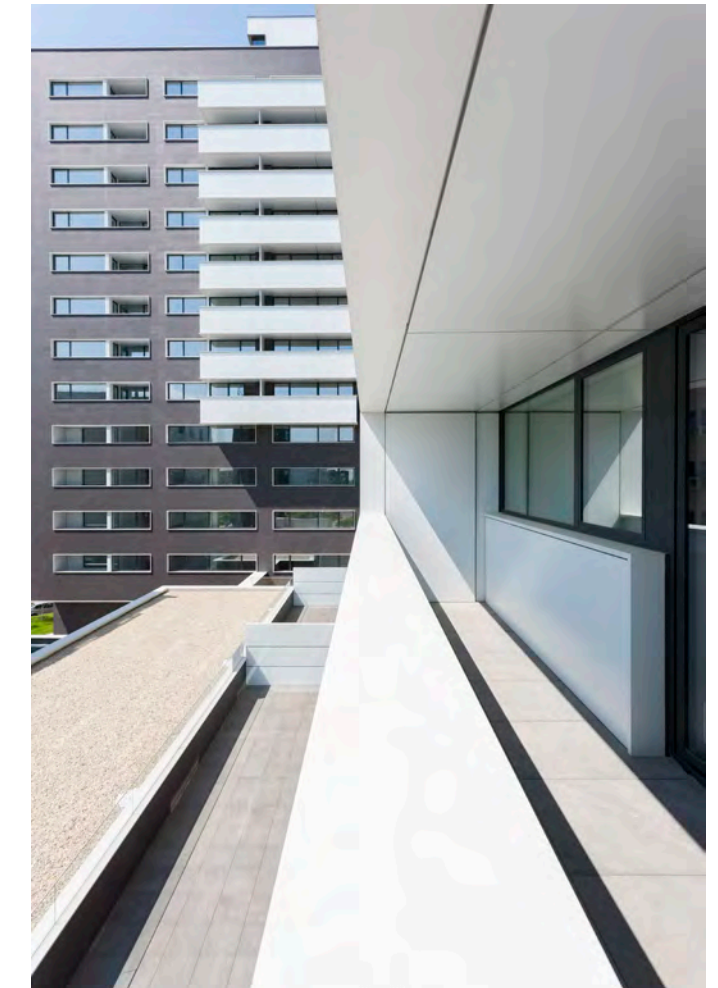
**Ex-quo: Clădire de apartamente „Cortina Residence”
București, str. Horia Măcelariu nr. 83**

Autori: arh. Vladimir ARSENE (Westfourth Architecture), arh. Cristiana ȘTEFAN, arh. Mihaela VASILESCU, arh. Zzing LEE, arh. Marinela PAȘCA, arh. Raluca RADU, arh. Inyoung JEON

Vladimir Arsene a absolvit UAIM în 1976 și este președinte și designer principal al Westfourth și practică arhitectura de peste douăzeci și opt de ani. Portofoliul Westfourth Architecture conține peste 30 de proiecte construite.

Dl. Arsene a primit premii de arhitectură de la Institutul American al Arhitecților și creațiile sale au fost publicate în SUA, Europa și Asia și expuse la New York, Los Angeles, Seul, Frankfurt, Madrid și București. Dintre realizările sale fac parte: Sediul Unicredit, Birouri „The Gate”, Birouri Sema Park, Rezidența strada Sfinții Voievozi nr. 52-54, Birouri bd. Pandurilor nr. 44-46.

„Proiectul încearcă să readucă bara modernistă de apartamente, „blocul” care a contribuit la rezolvarea cererii de locuințe a celor ce migrau spre oraș de la țară. Acest proiect nu încearcă să demonstreze o revenire în forță a modernismului de marcă, ci doar o reconsiderație a atribuțiilor sale arhitecturale: liniariate, fluiditate, claritate, compoziție, contrast, lumină, aer.

Structural, proiectul urmărește tradiția corpurilor lineare de clădire cu apartamente distribuite pe circulații orizontale servite de o scară de evacuare și lifturi, grupate împreună pentru a constitui „blocul”. În cazul nostru, patru segmente de clădire, servite de scări în foarfecă și câte o pereche de lifturi, sunt unite pentru a forma un T parțial. Această configurație „îmbrățișează” o mare grădină cu arhitectură peisajeră, deasupra a trei nivele de garaj subteran și a unui nivel de spa. Proiectul stabilește între zonele de magazine de la parter și parcul din fața acestora, un circuit pietonal interesant, stabilind un „microclimat” de arhitectură și urbanism. Toate spațiile comune, au fost proiectate ca spații de interes arhitectural.”

Arhitectura dotărilor comunitare și de producție a reunit proiecte cu teme destinate comunității (învățământ, sănătate, cultura, spații de cult, sport, agrement/loisir, spații destinate producției, comerț, servicii, administrație, birouri) care reușesc prin adecvarea la loc, conformarea programului și echiparea oferită să aibă un impact substanțial în îmbunătățirea calității habitatului.

Limitele din ce în ce mai difuze între public și privat, între uzul colectiv și cel individual dar și procesele de transformare complexă a mediului urban ori rural îndreptătesc așteptările de a regăsi în această secțiune o parte din frământările creative ale arhitecților și specialiștilor spațiului construit

Adecvarea produsului arhitectural la spațiul cultural, la valorile și provocările societății în care acesta apare este un proces de înțelegere profundă, comunicare eficientă și mai ales de colaborare între toți actorii implicați: comanditar/ client, antreprenor, arhitect și oraș ca depozitar și utilizator deopotrivă.

Juriul a fost pus în fața unei mari diversități de programe arhitecturale și de scări ale intervenției. Variațiile de la obiecte arhitecturale extrem de restrânse (36,5 mp) până la imobile de anvergură (scd de 17.008 mp) au determinat membrii juriului să rafineze un set de criterii de evaluare care au urmărit intensitatea problematizării din proiectul arhitectural, calitatea expresiei și modalitatea de abordare sau evocare a noțiunii de reper.

Cele 7 criterii convenite de membrii juriului acestei secțiuni sunt: calitatea inserției și integrării în sit; calitatea spațiilor publice; impactul societal; demersul arhitectural problematizant; acuratețea și adecvarea soluțiilor structurale și tehnice; calitatea spațiilor interioare și articularea lor în proiect și originalitatea/unicitatea propunerii.

Ca urmare a jurizării, nu s-a acordat niciun premiu. S-a acordat o MENȚIUNE.

Juriu:
Michael MUNTEANU (Franța)
Dorin STEFAN
Nemes KAROLY
Curator: Francoise PAMFIL

ARHITECTURA DOTĂRILOR COMUNITARE ȘI DE PRODUCȚIE

La a(l)titudine Lacul Caltun, Fagaras

Mențiune: La a(l)titudine - Lacul Căltun, Făgăraș
Autor: arh. Marius MICLĂUȘ (Studio Archaeus)

Marius Miclăuș a predat cursuri de Teoria Arhitecturii și proiectare în Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității Politehnica din Timișoara. În 2014 este profesor invitat la Universitatea Sapienza din Roma. Din 1998 activează în diverse funcții în organizații profesionale, a fost vicepreședinte al UAR. Coordonează din 1996 studioul de arhitectură Archaeus, cu care a câștigat concursuri de arhitectură și urbanism, lucrările fiind publicate în Spania, China, India, Slovacia, Grecia...etc. Între 2000-2005 a coordonat și coorganizat programul „Restaurarea suprafețelor de arhitectură” finanțat de Unesco – UVO ROSTE Venice Office. Din 2010 este președintele Fundației Archaeus cu care derulează câteva programe internaționale printre care – Dealu Cerului Projekt, Peripatetica (coorganizator) sau Borangic. În 2014 a absolvit Masterul de Yacht Design în cadrul Politecnico di Milano ca bursier.

Lucrări finalizate în ultimii ani - Extindere Spitalul Carol Davila / Premiul I - Concurs Internațional, Reabilitarea Bastionului Theresia / Premiul I - Concurs Național, medalie la BNAB 2012, Mențiune de onoare la premiul european Gubbio / ANCSA 2015.

Provocarea pentru un arhitect este combustibilul ce-l ține, discret, în viață...

Aveam o vagă idee ce însemna să acceptăm provocarea de a proiecta un refugiu la 2100 m altitudine, cu buget restrâns.

Un far în munți...la Căltun, aceasta urma să fie tema de studiu. Pe lângă toate celelalte subteme – transportul cu elicopterul ca fiind definitoriu în proiectare, execuția în condiții extreme, materiale speciale și inducerea unei atitudini...la a(l)titudine... Studenții (și nu numai) aveau nevoie să învețe și din acest experiment...

Materialul ales, CLT (sau Cross Laminated Timber) se preta foarte bine din perspective diferite – rezistent pentru zăpadă abundentă (6m), ușor în raport cu rezistența lui, prietenos ca suprafață...și nu, în ultimul rând, pentru mirosul său.

Taiat la unghiuri definite de forma dinamică în vânturile puternice, acesta urma să fie acoperit cu tablă din aluminiu ce preia verdele mușchilor de pe pietrele din sit.

Funcțiunea simplă într-una din zonele cele mai expuse la accidente – spațiu pentru prim ajutor salvamont (3 locuri) și spațiu pentru turiști (19 locuri). Locația a fost ușor mutată față de refugiul vechi (40 de ani) din considerente de protecție a lacului și funcționale (platforma rămâne spațiu pentru aterizarea elicopterelor necesare în caz de urgență).

Panoul fotovoltaic introdus la baza turnului, ce lasă lumina să intre și pe turiști să vadă stelele, dă independența energetică structurii turistice și în același timp întărește ideea de atitudine. Una nouă...poate.

Cele 20 de proiecte acceptate în concurs au avut o mare varietate atât ca tematică sau ca amploare, dar și ca mod de abordare sau ca dificultate a problemelor tehnice sau conceptuale care i-au confruntat pe șefii de proiect. O asemenea varietate a pus, fără îndoială, probleme de evaluare pentru juriu.

O altă dificultate de evaluare a rezultat și din inegalitatea subiectelor din punct de vedere al valorii lor istorice confirmate prin înscrierea în lista monumentelor istorice. În mod tradițional, această secțiune s-a referit la ceea ce în mod generic se identifică prin termenul restaurare, adică o intervenție asupra unui monument istoric. Cursul firesc în societatea occidentală este de a valorifica și construcții mai modeste sau mai puțin importante din punct de vedere al valorii lor istorice. Această reacție față de demolările masive de după cel de-al doilea război mondial a fost consemnată, după declarația de la Amsterdam din 1975 privind protejarea patrimoniului arhitectural al Europei, în ceea ce este cunoscut drept Carta Europeană a Patrimoniului Arhitectural din octombrie 1975. Atunci s-a enunțat un principiu care în societatea noastră și-a făcut loc mai greu, acela că patrimoniul arhitectural european nu este constituit numai din cele mai importante monumente ci include și grupurile de clădiri mai modeste din orașele vechi sau din satele reprezentative în cadrul lor natural sau construit.

Pentru această ediție a bienalei și având în vedere tema generală, am dorit ca prin anunțul inițial al competiției să încercăm să imprimăm secțiunii o astfel de direcție și către valorificarea unui patrimoniu considerat minor.

Din cele 20 de proiecte înscrise și acceptate s-au remarcat multe subiecte care urmează această tendință, adică au reliefat o preocupare sensibilă atât a arhitecților cât și a investitorilor de a recupera și de a pune în valoare clădiri aparent modeste sau lipsite de valoare istorică și de a le trata în spiritul cartei europene, ca pe un real patrimoniu de care trebuie să ținem cont cu toții.

Toate aceste lucrări sensibile, chiar dacă nu au fost nominalizate, sperăm să devină la următoarea bienală baza unei posibile subsecțiuni dedicate tuturor acelor recuperări ale unui patrimoniu minor care ne scapă azi, nefiind unul atât de evident precum cel consacrat prin înscrierea în lista monumentelor istorice. În fond, gestul recuperării, chiar dacă de cele mai multe ori nu poate fi înțeles.

Juriu:
Pavol IZVOLT (Slovacia)
Aurel BOTEZ
Curator: Adrian CRĂCIUNESCU

ARHITECTURA PATRIMONIULUI CULTURAL

Casa cu Blazoane sat Chiojdu, județul Buzău

PREMIU: Consolidare, restaurare și remodelare funcțională „Casa cu Blazoane”, sat Chiojdu, județ Buzău

Autor: arh. Călin HOINĂRESCU (SC Restituție SRL, Ploiești), arhitect Daniel HOINĂRESCU (S.C. B.A.H.D.)

Călin HOINĂRESCU este absolvent al Institutului de arhitectură „Ion Mincu”, în anul 1968. Participant la elaborarea studiilor, documentațiilor de urbanism și de restaurare a monumentelor istorice. Elaborează studiul „Locuința rurală din România”. Fondator, în anul 1990, al Asociației Române pentru Sate și Țăguri – ECOVAST.

Elaborează planurile urbanistice generale ale unor localități cu patrimoniu arhitectural reprezentativ din Prahova, elaborează documentațiile de restaurare și refuncționalizare a unor monumente istorice: ansamblul monahal de la Târgșoru Vechi, ansamblul fostei mănăstiri Vărbila, Muzeul Ceasului orașul Ploiești, județul Prahova, ansamblul Mănăstirii Măxineni, județul Brăila, Biserica de la Negoiești Șoldanu, județul Călărași. A obținut numeroase premii pentru proiecte de restaurare, studii și publicații.

„Clădirea ridicată în sec. al XVIII-lea a fost împodobită cu stucaturi modelate la poziție, cu un repertoriu ornamental inspirat din lumea vegetală (simboluri ale pomului vieții). Interesant este șirul de blazoane circulare care decorează parapetul foișorului unde piesa centrală poartă simbolul vulturului bicefal. Din etapa originală s-a păstrat colonada și grinda fruntară de la foișor, modelată manual din lemn de stejar, cu motive decorative de sorginte simbolică.

Intervenția de restaurare a vizat recuperarea tuturor elementelor valoroase care s-au păstrat. Pe locul fostei bucătării s-a amplasat un punct de informare, un amfiteatru cu gradene pentru 50-60 persoane și un spațiu expozițional complex care să ofere posibilitatea organizării unor expoziții diverse și să permită organizarea unor ateliere de lucru pentru tinerii arhitecți care studiază habitatul tradițional din zonă.

În mansarda acestei clădiri s-a propus amenajarea unor spații destinate găzduirii echipate cu grupuri sanitare adecvate. Spre edificiu, punctul de informare se deschide printr-o prispă desfășurată pe toată lungimea fațadei principale, unde vizitatorii pot să se adăpostească în condiții climatice nefavorabile și unde artizanii populari pot să facă demonstrații în cadrul unor târguri organizate special în acest sens.”

Din cele 60 de proiecte selectate la această secțiune, ierarhia a fost decisă în baza următoarelor criterii: înscrierea conceptului în tema Bienalei; inovația spațială și estetică; valoarea culturală și socială adăugată; puterea de seducție a amenajării/ obiectului propus; tehnologie și inovație.

Juriul secțiunii a fost format din personalități ale arhitecturii de interior din Italia și respectiv Franța, dar și buni cunoscători al peisajului arhitecturii de interior din România.

Numărul mare de lucrări propuse juriului și nivelul ridicat al calității lor ne îndreptătesc să considerăm că arhitectura de interior din România se află într-un proces de consolidare a statutului, calității și identității sale ce va fi încununat de succes.

Juriu:
Agostino BOSSI (Italia)
Andi NEGOESCU (Franța)
Venera ARAPU
Curator: Marius MARCU LAPADAT

ARHITECTURA SPAȚIULUI INTERIOR

Reconversie garaj în birou de arhitectură Arhi Dot Design str. Dr. Petrini nr. 10, București

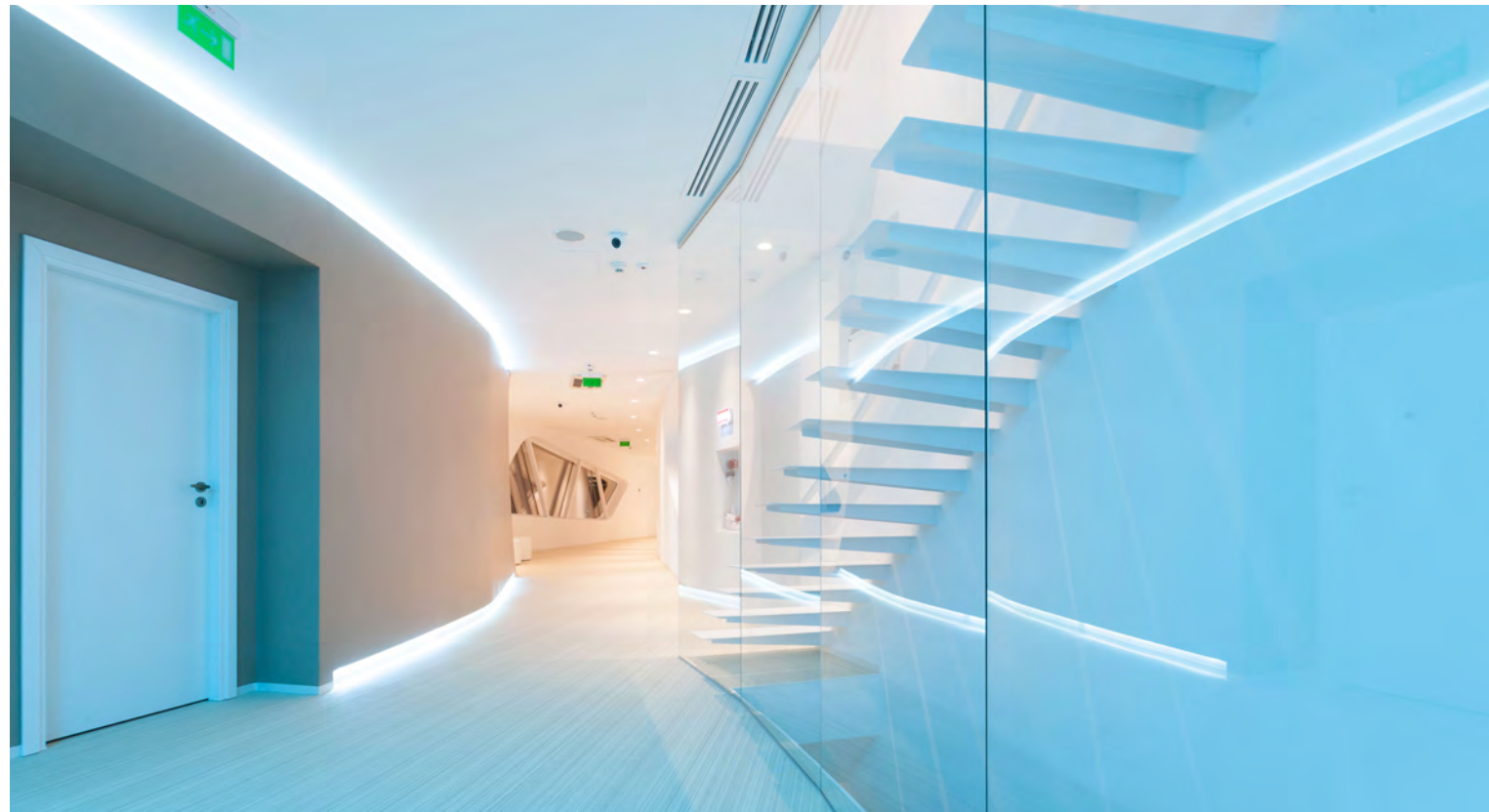
PREMIU ex-quo: Reconversie garaj în birou de arhitectură Arhi Dot Design, str. Dr. Petrini nr. 10, București
Autori: arh. Andrei BOȘTINĂ, Daniela Ileana BOȘTINĂ, Simona ISTOC

Vlad Andrei și Daniela Ileana BOȘTINĂ au absolvit Universitatea de Arhitectura și Urbanism „Ion Mincu” în 2003. Lucrări semnificative sunt: plastica arhitecturală imobil Auditorium Pallady, București, amenajare camping Sandalanda, Vama Veche, locuință București, locuință Păulești, Prahova. Boștina a absolvit Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” - în 2003. Simona ISTOC a absolvit Universitatea „Politehnica” din Timișoara- Facultatea de Arhitectură în 2013. Lucrări semnificative: locuință București și amenajare locuință Păulești, Prahova. Pentru biroul nostru de arhitectură ne doream un spațiu neconvențional, mic și ușor de gestionat, unde să ne simțim acasă, care să ne ofere un contact cât mai direct cu strada și orașul. Am hotărât să ne amenajăm biroul într-un garaj de 22 mp, aflat la parterul unui bloc de locuințe din anii, 60.

„Având la dispoziție o singură încăpere, ne doream să avem integrate toate utilitățile necesare pentru a funcționa independent, o zonă extinsă de lucru precum și o zonă de întâlniri /relaxare / loc de luat masa. Toate acestea fără ca spațiul să pară înghesuit. Ceea ce a transformat însă efectiv spațiul a fost mobilarea. Practic, pereții nefinișați sunt “îmbrăcați” în mobilier sau plăcați (inclusiv tavanul). Ne-am dorit un spațiu inteligent, relaxat și foarte flexibil, care să poată fi transformat ușor în funcție de necesitățile noastre. Corpurile închise de mobilier includ și maschează toate dotările (grup sanitar, spațiu tehnic, bucătărie, depozitare amplă, imprimante etc) iar piesele independente sunt modulare și pot fi reconfigurate în diverse variante.”

Amenajare interioară centru SPA ZENITH

PREMIU ex-quo: Amenajare interioară centru SPA ZENITH

Bdul. Mamaia, Mamaia

Autor: arh. Bogdan NEAGU (NBC-arhitect)

Autor: Bogdan NEAGU a absolvit UAIM în 1998.

Printre lucrările sale figurează Memorialul Eroilor Neamului parcul Carol, Locuința Cub str Pictor Mirea nr. 10, Locuința Miki str Hagii Ghita nr 34, Extindere restaurante și centru conferințe Golden Tulip, Imobil de locuințe str. Petofi Sandor, Centru spa Zenith.

„Am dorit să ne detașăm de imaginile stereotipice de SPA reprezentat de tulpini de bambus sau bolovani de râu suprapuși. Am căutat o exprimare organică extrem de fluidă asemeni mării din proximitate. Mișcările ondulatorii ale interiorului sunt induse de volumetria clădirii.”

Proiectele cuprinse în această Secțiune au demonstrat o mare varietate din punct de vedere al complexității, teritoriului abordat, aspectului inovator iar uneori, de-a dreptul inedit al abordărilor și propunerilor, făcând dificilă în unele situații comparația. În sensul unui comentariu de ansamblu privind lucrările prezentate spre premiere (18 lucrări) am constatat că acestea, încadrabile în tematica secțiunii, sunt încă puține față de activitatea domeniului. De asemenea, a fost evidențiat faptul că între lucrări sunt diferențe mari atât în ceea ce privește consistența obiectului cât și natura acestuia fapt care face ca evaluarea lor să nu poată fi axată pe comparație (spre exemplu, compararea unui PUG cu un obiect în spațiul public).

Juriu:
Alexandru SANDU
Claudiu RUNCEANU
Curator: Mihaela HĂRMĂNESCU

ARHITECTURA SPAȚIULUI PUBLIC ȘI URBANISMULUI

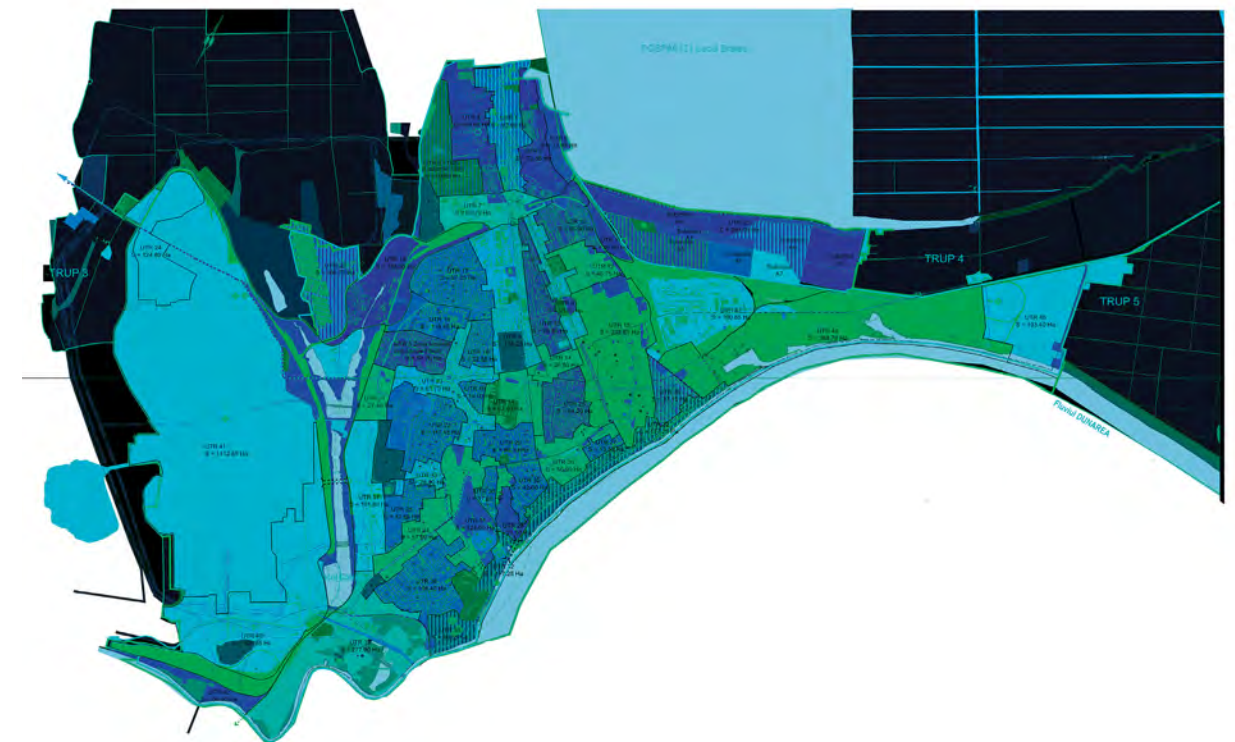
Planul Urbanistic General Galați

PREMIU: Planul Urbanistic General Galați

Autori: dr. arh. Tiberiu FLORESCU (UAUIM), dr. arh. Florin MACHEDON, dr. urb. Andreea POPA

Prof. dr. arh. Tiberiu Florescu este Prorector al UAIM. Arhitect cu bogată experiență internațională, cu o susținută activitate de cercetare, a efectuat specializări în Belgia, Franța și Singapore. Este membru în numeroase organisme naționale și internaționale: AESOP – Association of European Schools of Planning – membru în Consiliul Reprezentanților; REA – Réseau des Ecoles d'Architecture de la France, d'Europe Centrale et Orientale; IAMURE Multidisciplinary Research Philippines – reprezentatul României, IFHP – Institute for Housing and Planning, Olanda.

Printre proiectele majore implementate, conduse în calitate de autor și șef de proiect, se numără: PUG Municipiu Galați, Studiu de fundamentare Sistem Urban Brăila, Euroregiunea Giurgiu – Ruse, Ansamblu rezidențial Băneasa - Străulești, Ansamblu rezidențial Sydney Residence.

„Principalele direcții definitorii în concepția Planului Urbanistic General cu referire la valorile patrimoniale ale municipiului au fost: luarea în considerare a fragmentelor aparținând diferitelor tipuri de țesut urban drept elemente determinante în stabilirea UTR și înscrierea lor coerentă în strategia de dezvoltare a municipiului.

Stabilirea reglementărilor fiecărei Unități Teritoriale de Referință a fost gândită astfel încât să consacre și să accentueze caracteristicile urbanistice existente: tipul tramei stradale, a parcelarului, a raportului dintre clădire și vecinătăți, funcțiunile compatibile cu cele existente, indicii urbanistici, înălțimea clădirilor, tipul de volumetrie și arhitectura acceptată etc..

Principalele repere tratate distinct, ca tipuri caracteristice de țesut urban propuse spre conservare și valorificare reglementată sunt:

- Axa străzii Domnești - zona de țesut mixt, de la faleza Dunării până în dreptul Grădinii Publice;
- zona cu țesut planificat (planul Rizer, 1937)
- zone vechi (ante 1837), cu dezvoltare spontană
- parcelări realizate în perioada interbelică și în anii 1950
- ansambluri de locuințe colective realizate în anii 1960-1970
- ansambluri de locuințe colective realizate în anii 1970-1980
- zone cu funcțiune predominant industrială.”

În această secțiune, au fost prezentate 24 de lucrări.

Într-o primă fază de jurizare, pe baza dosarelor de concurs, a fost stabilită o ierarhie provizorie a lucrărilor prezentate la Bienală. Criteriile de evaluare pe care juriul le-a folosit, notate cu câte 2 puncte, au fost următoarele: originalitatea demersului intelectual; coerența metodologică; pertinenta argumentației și a concluziilor; calitatea literară; calitatea grafică. În faza următoare de examinare aprofundată, membrii juriului au citit publicațiile prezentate în concurs, confirmându-și, revizuiindu-și sau nuanțându-și astfel prima evaluare.

În urma unor substanțiale deliberări, juriul a decis consensual lucrările nominalizate și premiile. Având în vedere că s-au stabilit două subcategorii de publicații de arhitectură, au rezultat două grupe: cărți și periodice. Pentru ambele categorii s-a acordat câte un premiu împărțit ex-aequo.

Juriu:
Carmen POPESCU (Franța)
Radu RADOSLAV
Liviu IANĂȘI
Augustin IOAN
Curator: Kazmer KOVACS

PUBLICAȚII DE ARHITECTURĂ

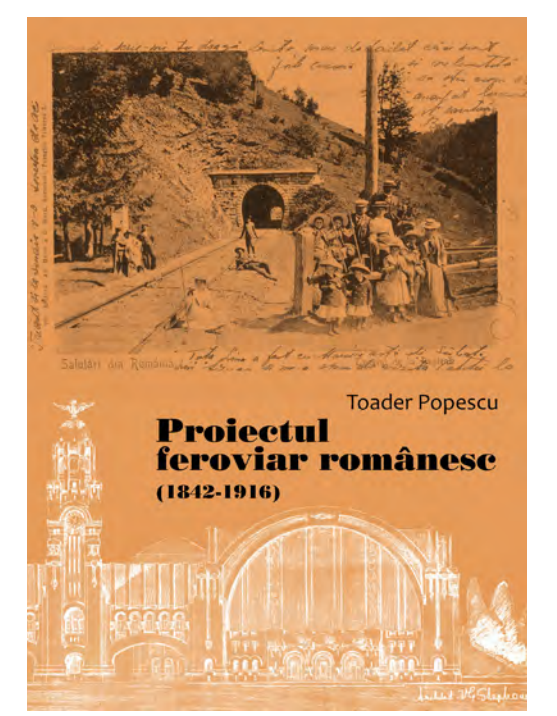

Proiectul feroviar românesc

PREMIU CĂRȚI ex-aequo: PROIECTUL FEROVIAȚ ROMÂNESC
Autori: Toader POPESCU

Toader Popescu este arhitect, master în urbanism și doctor în arhitectură în cadrul UAIM. Este lector universitar, alumnus al Colegiului Noua Europă (NEC) din București, specialist atestat de Ministerul Culturii în domeniul protejării monumentelor istorice.

Este cercetător în domeniul istoriei arhitecturii și orașului, autor al mai multor publicații, editor asociat al revistei sITA - studies in History & Theory of Architecture și membru în asociații profesionale și științifice naționale și internaționale.

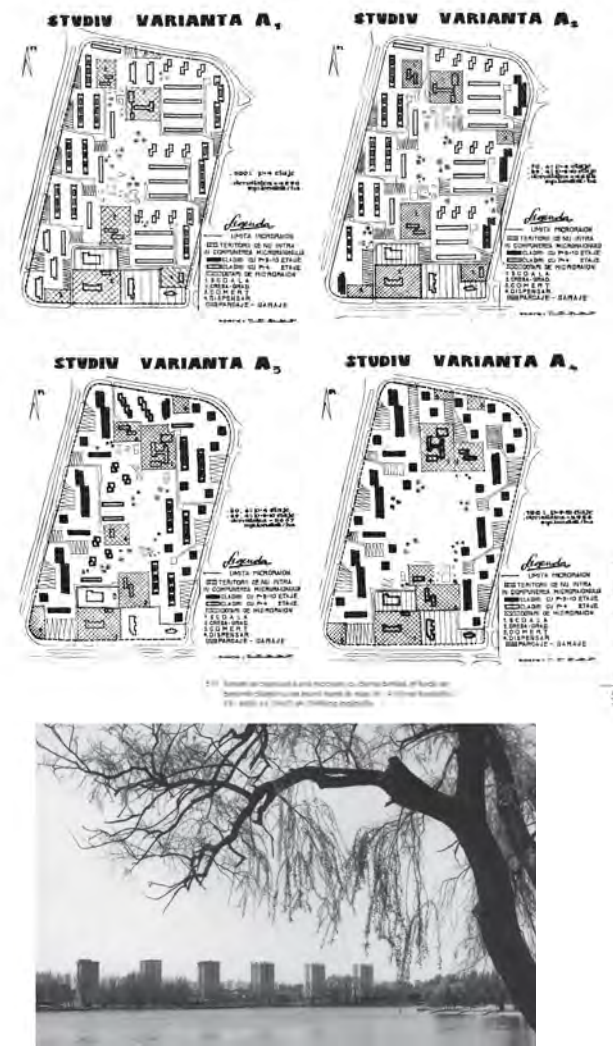
„Epoca lui Cuza și a lui Carol I este una de schimbări profunde în istoria românilor. Pe parcursul a doar câteva generații, societatea românească, în general, și orașul, în special, sunt smulse dintr-o letargie istorică și aruncate în vârtejul modernității. Călea ferată devine cauză și simbol ale unui proces extrem de intens și de rapid. Ea este un motor al dezvoltării fără de care multe dintre schimbările istorice ale teritoriului, orașelor și vieții urbane nu ar fi fost posibile. Volumul își propune să stabilească locul pe care calea ferată îl ocupă în tabloul vast al fenomenului modernizării.

Icercăm să integrăm proiectul feroviar în coordonatele generale ale modernizării și să îl încadrăm în modelele specifice ale fenomenului în România, așa cum au fost ele postulate de mai mulți istorici și teoreticieni de-a lungul timpului. Le includem în special pe acelea care caută să deceleze, în raportul specific dintre imitație și originalitate, dintre formă și conținut, dintre cultură și civilizație, dintre tradiție și ruptură, dintre proiect și conjunctură, dintre evoluție și revoluție. Proiectul feroviar a debutat prin încercarea de copiere mecanică a experienței occidentale, urmată, în faza de maturitate, de construirea conștientă a unui discurs, a unei doctrine și a unor practici specifice, la toate nivelurile. Obiectul cercetării este reprezentat de ipostazele spațiale și culturale pe care le îmbracă proiectul feroviar. Astfel, ne interesează teritoriul, orașul și gara, în primul rând, ca forme fizice și funcționale care modelează și sunt modelate de către calea ferată și, în al doilea rând, ca manifestări culturale ale unei societăți aflate în pragul modernității.”

Locuirea între proiect și decizie politică

PREMIU CĂRȚI ex-equo: LOCUIREA ÎNTRE PROIECT ȘI DECIZIE POLITICĂ
 Autori: Miruna STROE

Miruna STROE este absolventă a UAIM, doctor în arhitectură. Participă la conferințe internaționale și publică articole în reviste de prestigiu românești și internaționale; lector de teoria arhitecturii arhitect asociat în biroul MoodFactory.

„Deși acest volum se apleacă asupra unui singur program de arhitectură, locuința (poate cel mai puțin spectaculos, dar sigur cel mai important ca volum și ca miză politică și socială), mare parte din ceea ce ne descrie Miruna Stroe are valabilitate mult mai largă pentru arhitectura sub comunism. Aceasta pentru că, dincolo de forme (planuri de locuințe, tipuri, materiale și tehnici, expresii, modalități de compunere urbană...), autoarea și-a propus să scrie o istorie a rațiunilor și oamenilor care au produs aceste forme: aș putea spune une histoire raisonnée a proiectării de locuințe. Ceea ce înseamnă că a fost nevoită să pătrundă atât în dedesubturile vieții institutelor de proiectare, singurele locuri în care se putea face arhitectură în acea perioadă, cât și în culisele politice, singurele locuri unde se luau deciziile privitoare la modul în care urma să locuim.”

(extras din prefață, prof. dr. arh. Ana Maria Zahariade)

sITA - studii de Istoria și Teoria Arhitecturii

Departamentul De Istoria & Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului

PREMIU PERIODICE ex-equo: sITA - studii de Istoria și Teoria Arhitecturii
 Departamentul De Istoria & Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului
 „Sanda Voiculescu” DITACP / UAUIM

Catedra ființează din 1951, fondată de profesorul Grigore Ionescu, unul dintre marii istorici ai arhitecturii din România și remarcabil arhitect modern. În anii 1970 a urmat unificarea cu secția de Teoria Arhitecturii și schimbarea de nume aferentă. Multe alte personalități de prestigiu, cum ar fi G.M. Cantacouzino, Richard Bordenache, Gheorghe Pătrașcu, Dinu Teodorescu, Mac Constantinescu, Gheorghe Curinschi-Vorona, Titus Mocanu, Sanda Voiculescu, Mihail Caffé etc. - nume importante ale culturii românești în ansamblu - au contribuit la construcția prestigiului Catedrei de Istoria & Teoria Arhitecturii.

După 1989, sprijinindu-se pe moștenirea didactică și de cercetare lăsată de numele de prestigiu din trecutul ei, catedra și-a reluat funcțiunile, sub conducerea profesorului dr. Sanda Voiculescu, care nu numai că a reușit să continue această tradiție, dar să o și deschidă către evoluțiile contemporane, fie ele din interiorul istoriei și teoriei arhitecturii, fie din domeniile care îi sunt alăturate: restaurarea și conservarea monumentelor, gestiunea patrimoniului, istoria artei, filozofia culturii, critica și teoria arhitecturii.

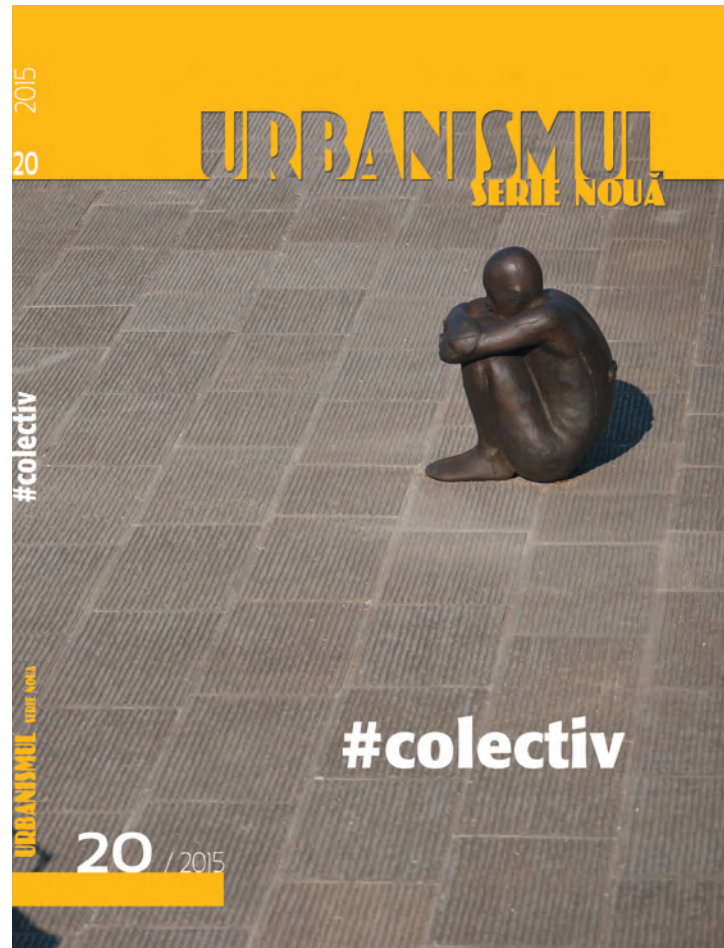

„sITA – studii de Istoria și Teoria Arhitecturii este o revistă tematică anuală, evaluată inter pares, care apare deopotrivă în versiune print și online. Publicația stă sub girul științific al Departamentului de Istoria & Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului “Sanda Voiculescu” al UAUIM și al unui Comitet Științific format din prestigioase personalități ale mediului academic din întreaga lume. Revista vizează să incite reflecția asupra arhitecturii ca disciplină, într-un dialog intercultural cât mai amplu. Temele, propuse anual, nu se adresează doar cazului românesc, ci unor situații și/sau fenomene mai largi și adesea dilematice, câmpuri de cercetare care să permită pluralitatea de vederi și de exprimări, conturând astfel noi perspective interpretative și peisaje culturale care depășesc granițele geografice convenționale. Sperăm astfel să oferim cercetătorilor în teoria și istoria arhitecturii spațiu editorial pierdut odată cu ultimul număr al revistei Simetria, în 1947.”

Revista Urbanismul – Serie nouă

PREMIU PERIODICE ex-quo: Revista Urbanismul – Serie nouă
Șerban POPESCU-CRIVEANU, Ileana TUREANU, Gabriel PASCARIU

Șerban POPESCU-CRIVEANU activează la AGORA EST CONSULTING SRL, QUATTRO DESIGN SRL și autorul unor studii ca Strategia de dezvoltare teritorială a României, Studii de fundamentare, Servicii elaborare studii în vederea implementării activităților proiectului cu titlul „Dezvoltarea de instrumente și modele de planificare strategică teritorială pentru sprijinirea viitoarei perioade de programare post 2013”, studiu de fundamentare în vederea actualizării PATN - Secțiunea Rețeaua de localități, Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Periurban al Municipiului Șerban POPESCU-CRIVEANU activează la AGORA EST CONSULTING SRL, QUATTRO DESIGN SRL și autorul unor studii ca Strategia de dezvoltare teritorială a României, Studii de fundamentare, Servicii elaborare studii în vederea implementării activităților proiectului cu titlul „Dezvoltarea de instrumente și modele de planificare strategică teritorială pentru sprijinirea viitoarei perioade de programare post 2013”; studiu de fundamentare în vederea actualizării PATN - Secțiunea Rețeaua de localități, Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Periurban al Municipiului Tulcea, Planul de Amenajare a Teritoriului Zonal Interjudețean aferent investiției A.H.E. a Râului OLT pe sectorul Izbiceni-Dunăre, Modificare Plan Urbanistic Zonal și Regulament Local de Urbanism Zona Centrală a Municipiului Sfântu Gheorghe, Amenajarea Peisagistică a Grădinii Publice din cadrul zonei protejate a ansamblului monumental “Calea Eroilor” din Târgu Jiu, Actualizare Plan Urbanistic Zonal Zona Protejată Cetatea Alba Iulia IAIM (1968).

„La 15 noiembrie 1923, într-un climat marcat de ample eforturi de structurare a urbanismului ca domeniu distinct în România, apărea „lunar sub conducerea Biroului Central al Uniunii Orașelor” MONITORUL UNIUNII ORAȘELOR DIN ROMÂNIA, Organ Oficial al Asociației Comunelor Urbane. Începând cu anul 1932, MONITORUL apare cu titlul URBANISMUL (Monitor al Uniunii Orașelor din România), „sub îngrijirea Institutului Urbanistic al României” (înființat în 1931). Revista URBANISMUL – SERIE NOUĂ, editată de Registrul Urbaniștilor din România, apare în 2008. Ea are ambiția de a continua demersurile inițiate de Cincinat Sfințescu, animatorul notabil al revistei URBANISMUL în perioada interbelică, într-un context social, politic și economic similar, în care o reevaluare a urbanismului și amenajării teritoriului, de către profesioniști și public deopotrivă, se impune. Începând cu anul 2011, colegiul și redacția revistei Urbanismul - Serie nouă au decis reluarea unui alt demers inițiat de revista Urbanismul, Biblioteca Institutului Urbanistic, sub forma colecției Biblioteca Urbanismul - Serie nouă.”

TROFEUL BNA 2016

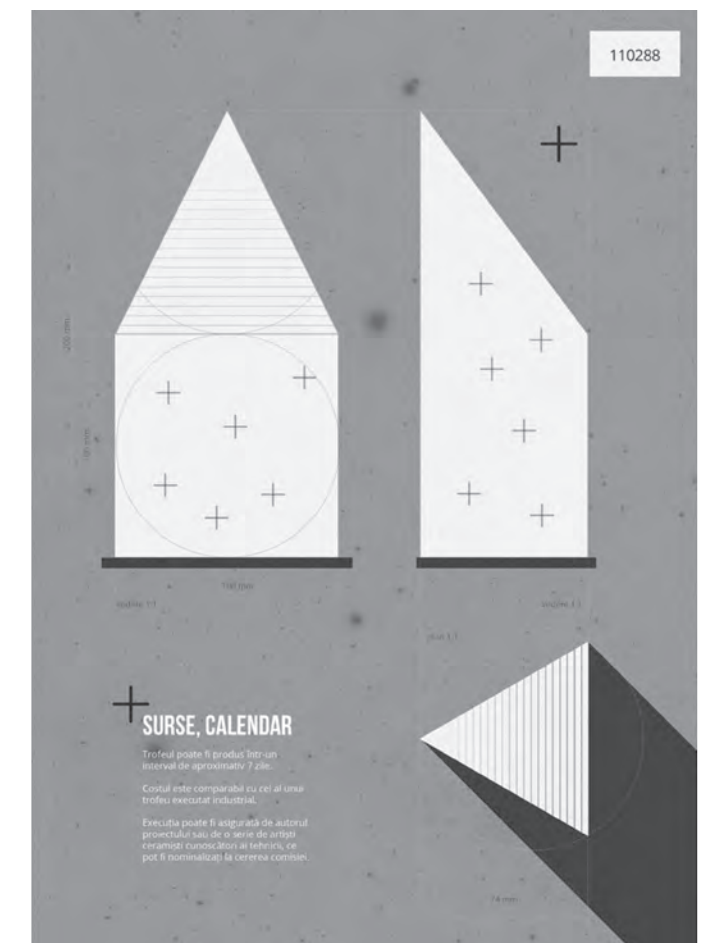
În zilele de 19 și 20 septembrie 2016, la sediul UAR din str. Jean Louis Calderon, nr. 48, sector 2, București, a avut loc jurizarea proiectelor prezentate la concursul de design pentru trofeul BNA 2016.

În urma deliberărilor juriului au fost selectate cele 3 proiecte câștigătoare și anume:

- **Premiul I-II ex-aequo: ANDREI TACHE**
- Premiul I-II ex-aequo: Florina Pop, coautori Simina Anamaria Purcaru, Ioana Brăescu, Bogdan Brăescu
- Premiul III: Bogdan Ioniță

Având în vedere nivelul comparabil al costurilor de execuție implicate de cele două soluții premiate ex-aequo, juriul recomandă executarea trofeelor propuse de Andrei Tache.

Uniunea Arhitecților din România dorește să le mulțumească și să îi felicite pe toți participanții la această competiție și în primul rând pe autorii proiectelor câștigătoare!

Reabilitarea și refuncționalizarea Palatului Cultural din Blaj

Premiul revistei „Arhitectura” pentru debut în restaurare

Autor: arh. Vlad Sebastian RUSU (Vlad Sebastian Rusu BIA)

Autorul este absolvent al Facultății de Arhitectură și Urbanism din cadrul Universității Tehnice, Cluj-Napoca din anul 2006 și cadru didactic la Facultatea de Arhitectură și Urbanism, Cluj-Napoca. Este doctor în arhitectură UAIM. Printre lucrările realizate și proiectele întocmite figurează Centrul medical Cluj-Napoca, turn de control pe Aeroportul din Cluj-Napoca – premiat, Premiul al III-lea la Concursul internațional pentru extinderea BCU- Cluj-Napoca; Centrul de Cercetări pentru Biodiversitate din Cluj-Napoca - autor - lucrare finalizată 2010.

„Palatul Cultural proiectat, în anul 1930, de către arhitectul bucureștean Victor Smigelschi, clădirea urmând să servească pentru evenimentele inițiate de Asociația Culturală ASTRA. Începând cu anii '60, în clădire a funcționat cinematograful orașului. În paralel cu această funcțiune, la etaj au fost amenajate pe rând Muzeul de Istorie și Etnografie al Blajului, Biblioteca orașenească și Centrul de radioficare Blaj, toate aducând diverse adaptări funcționale spațiului interior.

În iarna anului 1995 un violent incendiu distruge o mare parte din clădire care a rămas în ruină până în anul 2012. Actualul proiect cuprinde realizarea unei săli multifuncționale flexibile care să poată adăposti o gamă cât mai largă de evenimente culturale pentru comunitate: concerte, baluri, conferințe, expoziții, piese de teatru, ș.a. De asemenea în clădire urmează să activeze Academia Română - Filiala Alba.

Prin mijloace minime, reversibile (structura metalică a acoperișului sălii detașată prin cele două luminatoare, cărămida lăsată aparentă, tavanele false și tâmplăria din oțel preoxidat) se amintește de spațiul interior afectat de flăcări.”

Apartament strada Dupa Iniște nr. 60, Brașov

Premiul revistei „Arhitectura” pentru debut

Autori: arh. Anca CIOAREC, Brândușa TUDOR

Anca CIOAREC și Brândușa TUDOR au absolvit Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, unde sunt asistente. Anca CIOAREC a studiat și la Universitatea de Arhitectură din Genova și Academie van Bouwkunst din Amsterdam și este doctor în arhitectură. Au colaborat la lucrări precum: Proiectul de amenajare a unei zone de conducere „Scena din spatele scenei”, design de obiect „Canvas” și „Secret Garden” în colaborare cu Zwei, (obiecte expuse în cadrul Romanian Design Week 2016, Dutch Design Week 2015, Ventura Lambrate Milano 2015), proiectul „The Fountain” cu Zeppelin, amenajare laborator de degustări „M1. Atelierul”, în colaborare cu Ideogram Studio.

„Apartamentul din După Iniște încearcă să comunice cu contextul receptor. Este un interior care preia din verticalitatea, ritmul, înălțimea și aerul tăios al unei păduri. Al brazilor înalți și al muntelui. Ca senzație și experiență a locuirii, este mai aproape de respirație, de aerul rece al dimineții, de roua sau de picăturile de ploaie. Este un spațiu înalt și ritmat în care formele sunt clare, bine definite, cu geometrie conturată. Texturi contrastante vin împreună, se alătură una alteia și lasă aparente decupajele. Culorile sunt dense, saturate, așezate printre diferite esențe de lemn, conturând colțuri ale casei ce așteaptă să fie locuite.”

"MEMORIAL COLECTIV" EVOCARE ȘI CONCURS INTERNAȚIONAL

text: arh. **Dan Coma**

În Sala Frescelor, a fost un moment de „neuitare”

La un an de la tragedia de la clubul "Colectiv", UAR și ICARCH (International Competitions in Architecture) au lansat o competiție pentru comemorarea prin arhitectură a celor dispăruți și răniți. Titlul acestei competiții a fost THE HOUSE OF GRIEF / CASA DURERII.

Am primit 55 de proiecte din România, Portugalia, Statele Unite, Marea Britanie, Uruguay, Italia, Canada, Germania, Slovacia, Danemarca, Tailanda, Iran, Polonia, Franța, Spania.

Ne-am bucurat că multe și unele dintre cele mai bune proiecte au venit din România, de la arhitecți și studenți arhitecți, care au reușit să își exprime compasiunea în termeni creativi, dar cu reverența pe care această comemorare o impunea.

Aceste proiecte abordând condițiile specifice ale locului unde tragedia a avut loc, arăta destul de clar că arhitectura comemorativă este o necesitate, chiar și în lumea actuală, divorțată cum e, atât de des, de preocupări spirituale.

Lucrările primite sunt foarte variate, dar, toate demonstrează același lucru: nu putem să uităm... și arhitectura este capabilă să exprime emoții dincolo de „pragmatismul pieții”. Cei care au participat la această competiție nu au făcut-o de dragul banilor sau al gloriei, ci dintr-o nevoie internă de a-i omagia pe cei dispăruți și răniți... astfel, competiția a fost un tribut spiritual venind dinspre și prin arhitectură.

Deși, poate, ideea de „competiție” nu este cea mai potrivită pentru o comemorare colectivă, a fost totuși o modalitate de a atrage cât mai multe participări, deoarece arhitecții, în general, iubesc competițiile.

THE HOUSE OF GRIEF/ O CASĂ A DURERII CONCURS INTERNAȚIONAL DE ARHITECTURĂ

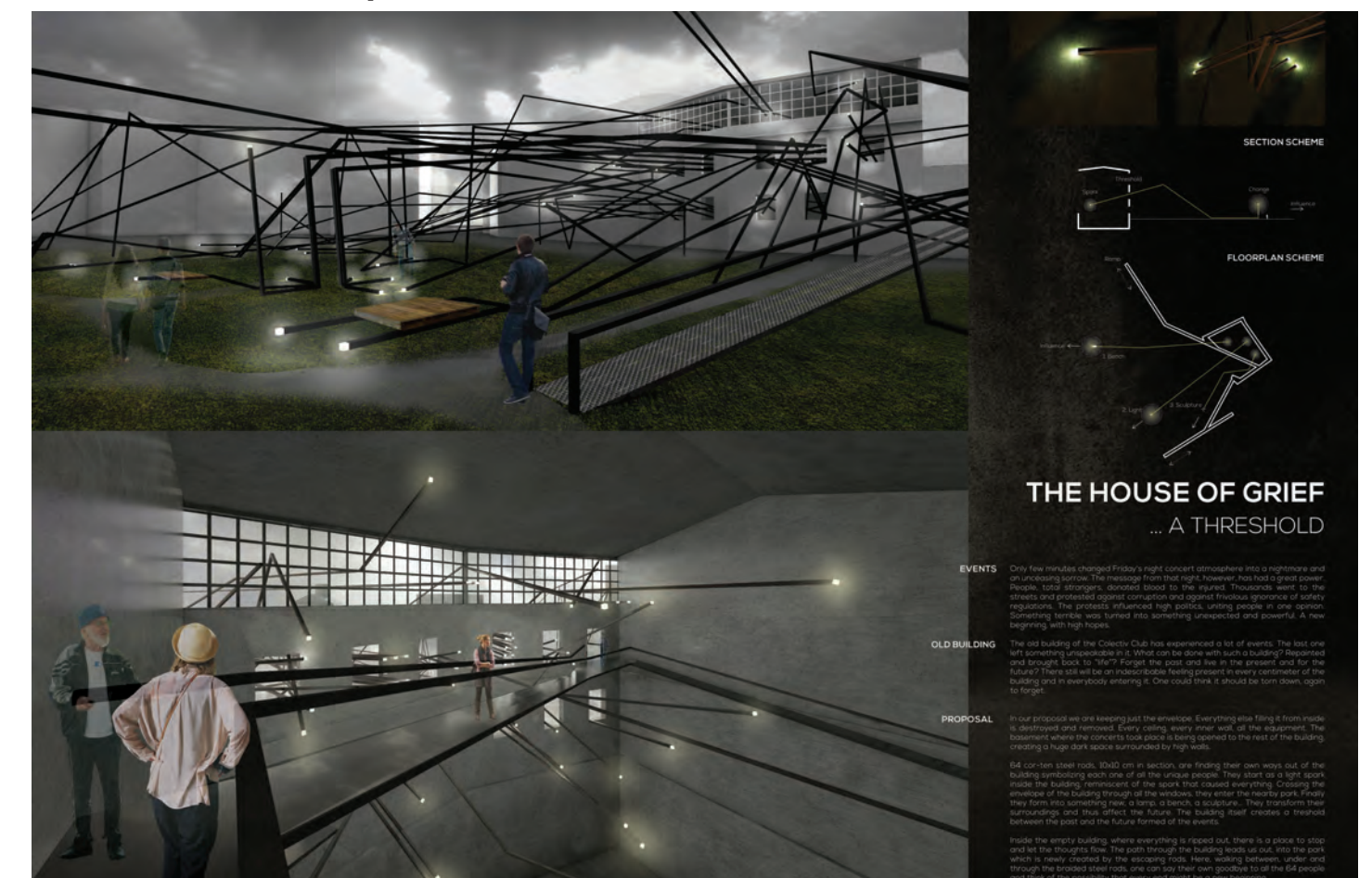
Juriul compus din D-na arh. **Monica Lotreanu** (editor șef revista Arhitectura), D-ul arh. **Vasile Țelea** și D-ul arh. **Ioan Dan Coma** (fondator / director ICARCH), a acordat următoarele premii:

Premiile I și II Ex Aequo (Lenka Kormanikova, Matus Kabus – Slovacia și Matei Bogoescu – România) și un premiu III (Cătălina Cosmescu – Bibire, Oana Alexandra Siserman – România).

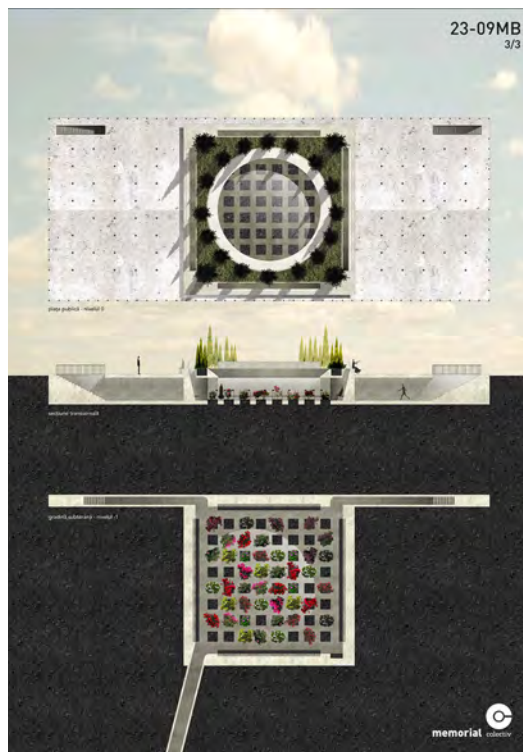
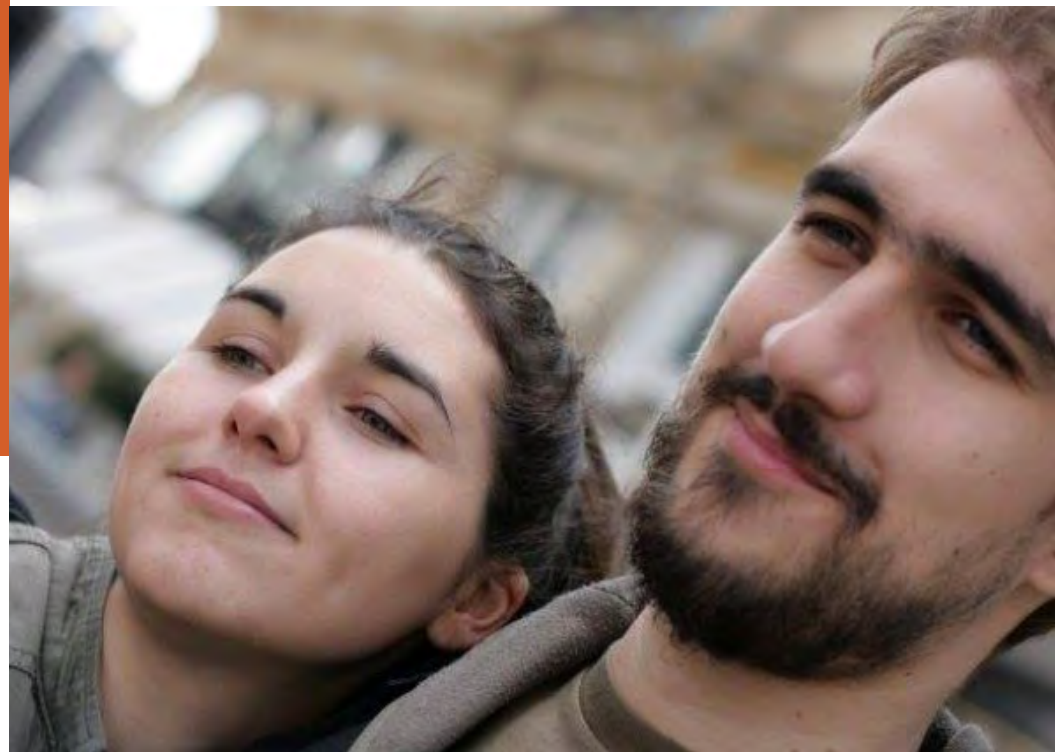
Mențiuni de onoare: Rodrigo Garcia Macchiavello, Andres Buzzese – Uruguay, Gizele Graca – Portugalia, Valentin Gheorghian – UK / România, Răzvan Lăcraru – România, Alexandru Ioan Cetea – România, Calina Manișor – Danemarca / România, Mitzi Vargas de Pigna – Venezuela / Spania, Laura Sabău – România, Andreea Boldojar – România.
Toate proiectele pot fi văzute, în detaliu, pe site-ul www.icarch.us/grief.

Alegerea nu a fost ușoară, fiindcă multe lucrări dintre cele care nu au fost premiate au calități care le fac foarte relevante și care inspiră spre o abordare a arhitecturii (și a vieții) dincolo de obsesiva preocupare cu lucruri mondene, uitând că viața e și spirit, nu doar „materie”...

Premiul I - II - Ex Aequo - Lenka Kormanikova, Matus Kabus – Slovacia

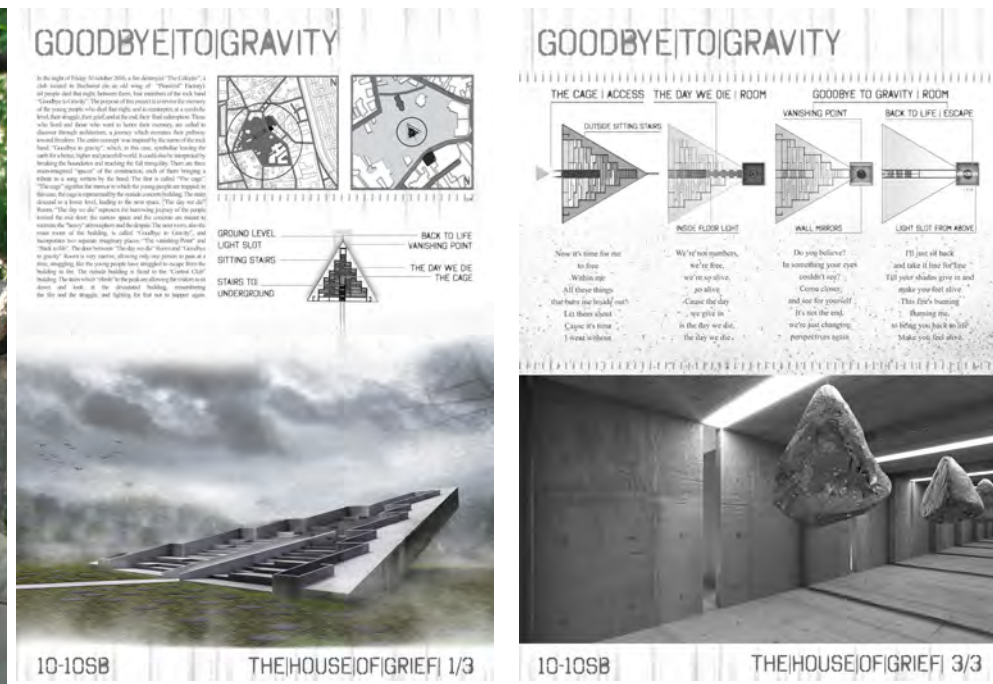

Premiul I - II - Ex Aequo - Matei Bogoescu – România

Nu-i vom uita pe arhitecții Cătălina Ioniță și Mihai Alexandru

Premiu III - Cătălina Cosmescu – Bibire, Oana Alexandra Siserman – România

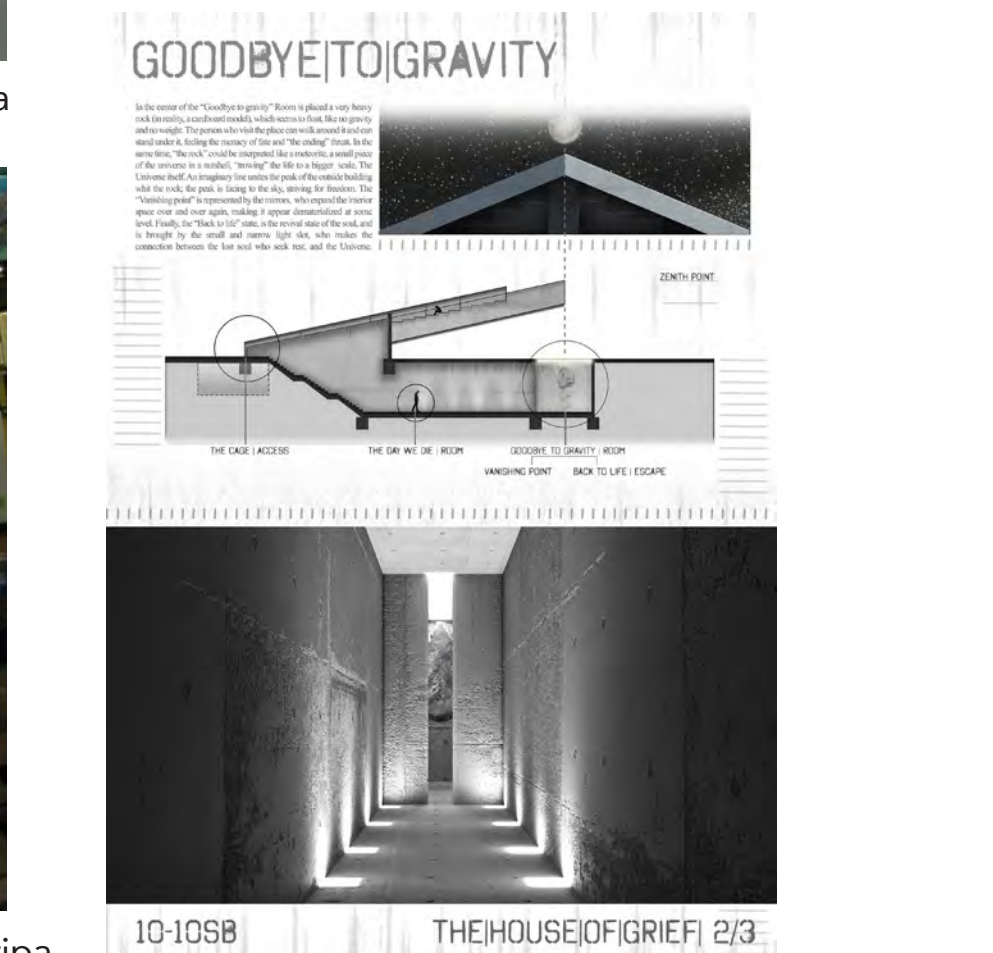
Nu-l vom uita pe arhitectul Vlad Țelea

Nu-l vom uita pe arhitectul Andrei Bucă

Nu-l vom uita arhitectul Ioan (Kuki) Tripa

"CASA" DE LA SINAIA

CASA DE ODIHNĂ A ARHITECȚILOR

Arhitecții sunt așteptați să-și petreacă, la Sinaia, vacanțele dar și să organizeze evenimente culturale, profesionale, artistice în generoasele spații ale vilei.

foto: arh. **Mircea Țibuleac**

„Casa” de la Sinaia a fost restaurată de arh. Călin Hoinărescu

Sinaia
str. Theodor Aman, nr. 11

**INFORMAȚII ȘI REZERVĂRI
SE FĂC LA TELEFON
0737017788**

**Persoana de contact
Amalia NĂSTASE**

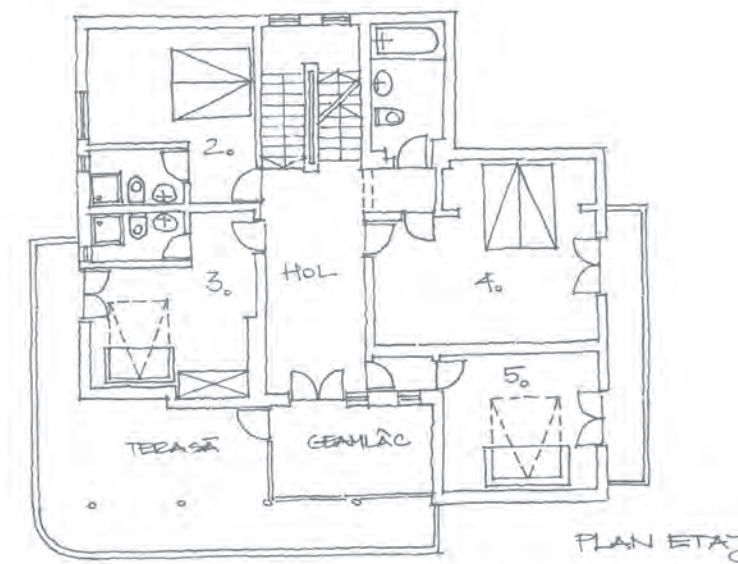
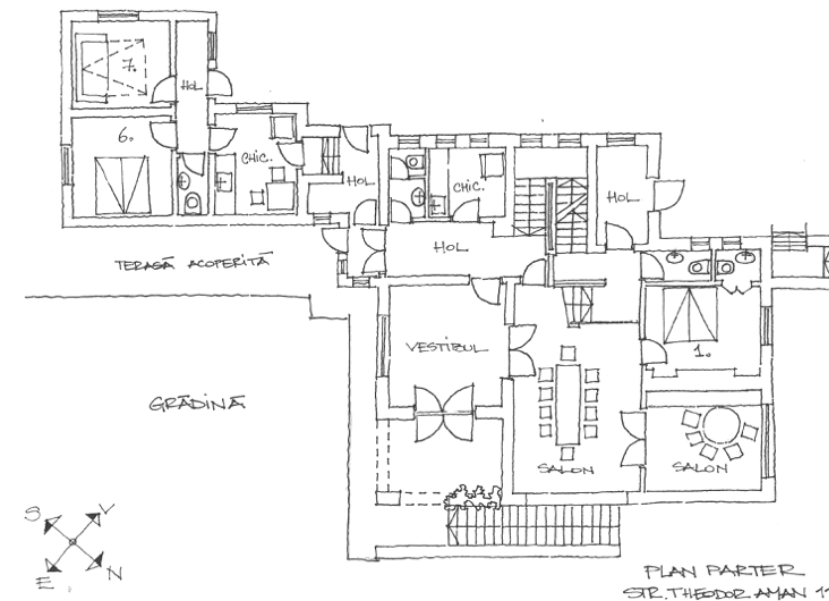

Numeroasa familia a arhitecților Coșa au petrecut o scurta vacanță la Sinaia

CASA DE ODIHNĂ A ARHITECȚILOR DE LA SINAIA - strada Theodor Aman nr. 11 „Vila PANDELE” este o construcție care figurează pe Lista Monumentelor Istorice.

În anul 2011, construcția a intrat în patrimoniul UAR și a trecut printr-un amplu proces de consolidare și restaurare, coordonat de arhitectul Călin HOINĂRESCU.

Șantierul s-a încheiat în toamna anului 2015.

Cei 6 copii ai familiei Coșa ne-au binecuvântat cu o icoană pe sticlă.

Vara și iarna, Sinaia vă așteaptă!

ALEXANDRU ZAMFIROPOL

1898-1977

Cercetarea arhivistică
arh. **Rodica Panaitescu**
text arh. **Alexandru Panaitescu**
fotografii/scanări **Răzvan Hatea**

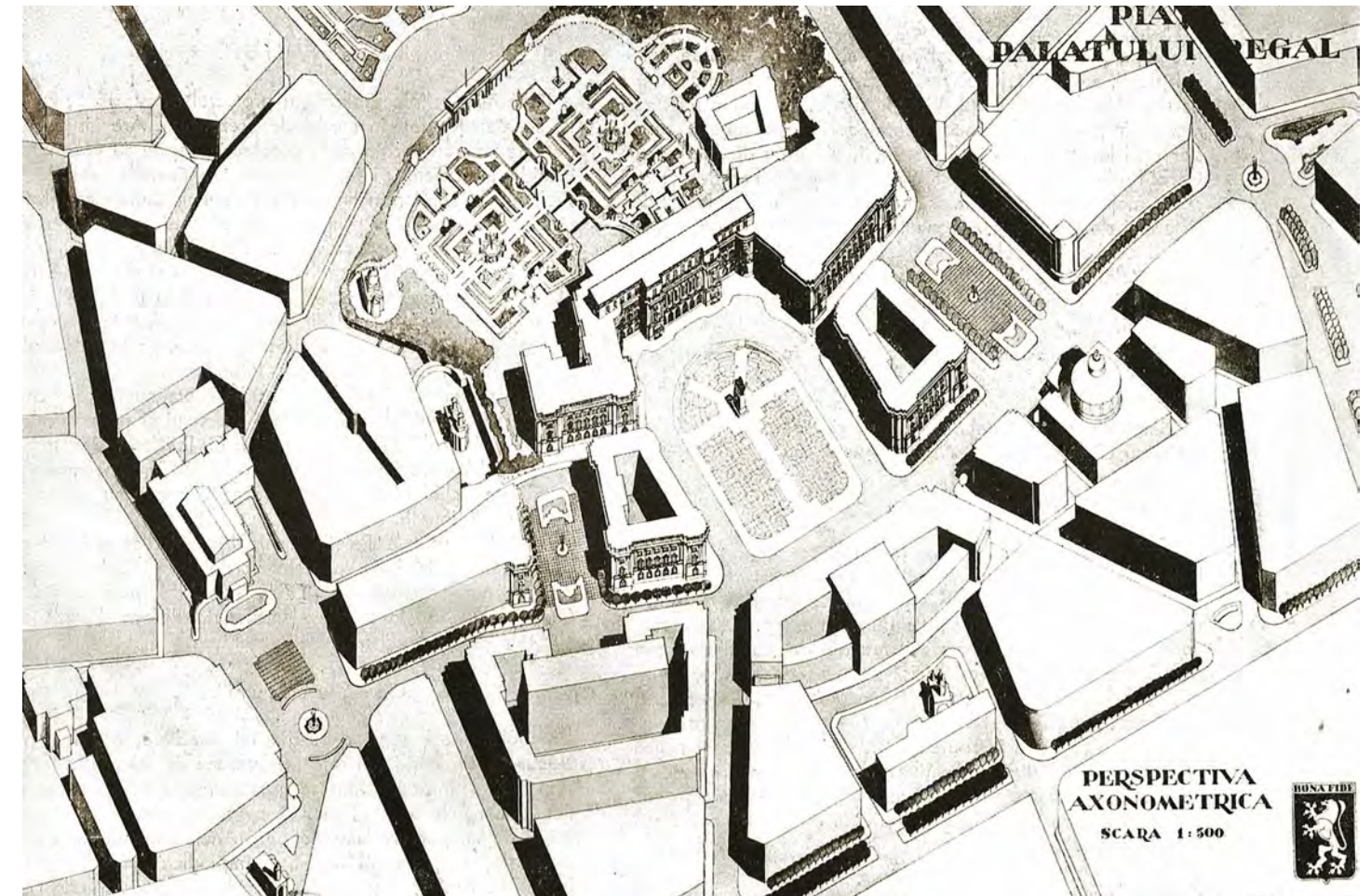
La începutul lunii octombrie 2016 patrimoniul arhivistic al UAR s-a îmbogățit cu un valoros fond documentar fotografic, completat cu acte care ilustrează cariera prestigioasă a arhitectului, urbanistului, inclusiv a pictorului ALEXANDRU ZAMFIROPOL, personalitate bine apreciată în mediul profesional mai ales în anii '30-40 ai secolului trecut, însă astăzi pe nedrept uitat. Printre documentele donate cu multă bunăvoință de o apropiată a familiei, doamna geolog Eugenia Panaitescu, se numără în primul rând un voluminos album în care arh. Alexandru Zamfiropol și-a sintetizat nenumăratele reușite profesionale îndeplinite până în 1958, anul pensionării sale.

Născut în 30 octombrie 1898 la Ploiești, după participarea la Primul Război Mondial, în care este grav rănit, Alexandru Zamfiropol își finalizează studiile liceale, iar în 1919, beneficiind de o bursă, pleacă pentru 10 ani la Paris unde urmează École Nationale des Beaux-Arts, în 1925 obținând diploma de arhitect. În 1928 a absolvit și Institutul de Urbanism din cadrul Universității din Paris cu o teză foarte apreciată, publicată în 1932 sub titlul Une cité du pétrole. Concomitent a făcut studii de pictură și grafică frecventând atelierelor parisiene J.Paul Laurens, Jullien, Wadens și La Grande Chaumière, dar a audiat și cursuri de cultură generală la Facultatea de Litere și la Școala de la Louvre.

Alexandru Zamfiropol începe să lucreze ca arhitect mai întâi în Franța unde în 1929 a primit medalia de argint la secțiunea de arhitectură a salonului Societății Artiștilor Francezi găzduit de Grand Palais din Paris. Revenind în țară din 1930 își organizează propriul birou de proiectare, în care, până spre sfârșitul anilor '40, va desfășura o diversă și ferventă activitate profesională, realizând circa 500 de proiecte de arhitectură pentru construcții particulare sau publice din București și provincie, în marea lor majoritate locuințe individuale sau vile amplasate mai ales în noile parcelări care se constituiau în acel timp. Dintre acestea amintim imobilele de locuit din Parcul Domenii (1934), Intr. Nicolae Iorga (1938), Str. Postelnicului, Piața Sf. Voievozi nr.2 (1942), B-dul Ion Mihalache (1943), toate din București și multe altele.

Portret 1965 și facsimil semnătură

Concursul din 1943 pentru Piața Palatului Regal – premiul I

La acestea s-au adăugat numeroase studii de urbanism, dintre care se remarcă schița de sistematizare a Capitalei realizată în 1930-1931, însoțită de propuneri pentru rezolvarea unor piețe sau zone importante ale orașului, publicată parțial în revista Arhitectura din 1934.

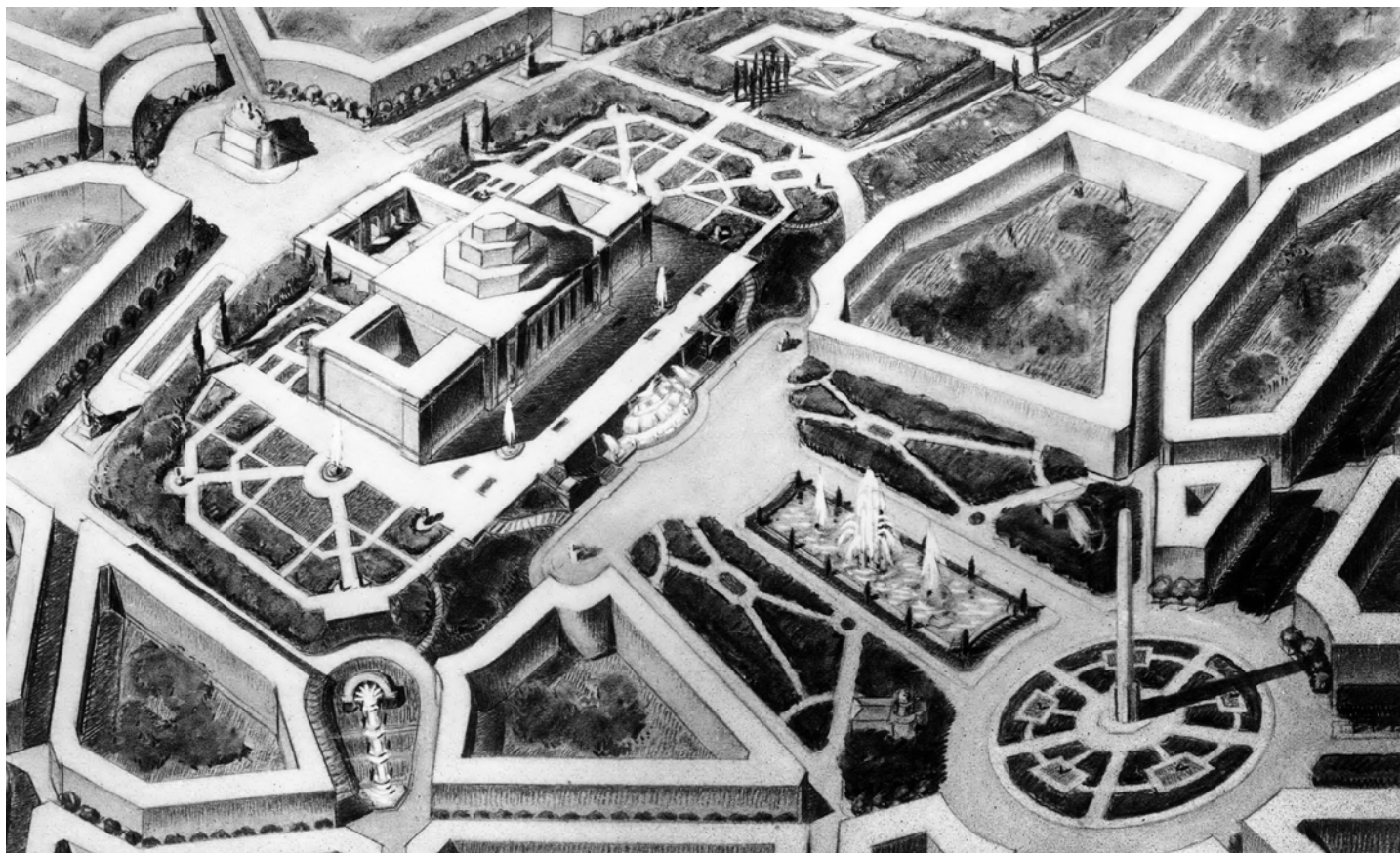
O constantă a activității arhitectului Alexandru Zamfiropol a fost participarea cu mult succes la cele mai semnificative concursuri publice organizate timp de peste două decenii și jumătate, din anii '30 până spre sfârșitul anilor '50. Singur sau în echipă a participat la 14 concursuri importante, în general de sistematizare, la care a propus 19 proiecte, pentru care a obținut 10 premii și 9 mențiuni. Pentru importanța subiectelor tratate, dar și pentru soluțiile interesante propuse de arh. Alexandru Zamfiropol sunt de amintit câteva concursuri la care acesta a fost laureat: Piața 8 Iunie, astăzi Piața Unirii (1936, două premii III ex equo și o mențiune specială); Monumentul eroului necunoscut (1939, mențiune specială); Piața Victoriei (1942, premiul III, cu opinie separată pentru premiul I care nu

s-a acordat); Piața Palatului Regal (1943, premiul I); Facultatea de Agricultură (1943, premiul I); reconstruirea Teatrului Național (1946, premiul I ex equo și o mențiune); Teatrul de Operă (1948, mențiune); Piața CCA, astăzi Piața Cercului Militar Național (1955, premiul II și o mențiune, premiul I nu s-a acordat); Piața Nicolae Bălcescu, astăzi Piața Universității (1956, mențiune). Din păcate, ca și în cazul altor concursuri, soluțiile propuse nu s-au materializat.

Interesat și de activitatea didactică în anii '40, până în 1948 este profesor la Secția de Urbanism, condusă de arh. Duiliu Marcu, din cadrul Politehnicii și la Școala de Tehnicienii Cadastrali. De asemenea arh. Alexandru Zamfiropol s-a implicat și-n activitatea Societății Arhitecților Români (vicepreședinte în 1937 și 1939) și a Corpului Arhitecților, printre altele între 1935-1940 fiind delegat de către acesta din urmă în comitetul de lucru al planului de sistematizare a Bucureștiului. Din aprilie 1953 a fost membru al Uniunii Arhitecților.

Imobil parcul Domenii, anul 1938; Imobil din strada N. Iorga, interior și exterior

Propunere pentru sistematizarea Dealului Arsenalului - Cartierul Antim, vedere aeriană

Afectat, ca întreaga societate românească de schimbările brutale generate de instaurarea regimului comunist, arh. Alexandru Zamfiropol intră în vizorul Securității. Printr-o acțiune tipică de intimidare specifică epocii, este arestat între

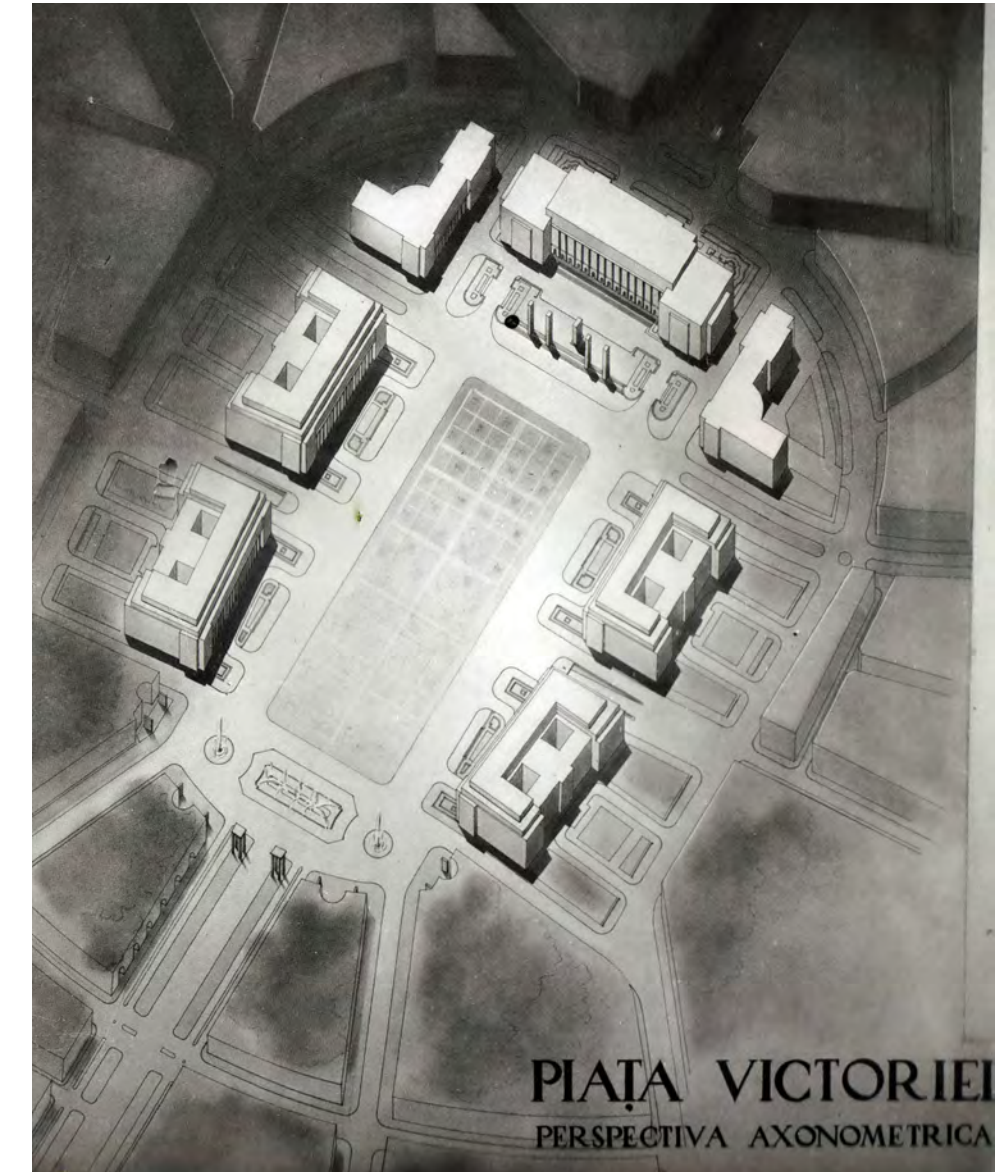
26 martie-5 iunie 1951, iar în 23 aprilie 1951 îi este percheziționată locuința și arhiva profesională i-a fost confiscată. Pretextul a fost derizoriu, neîncadrarea până la aceea dată în „câmpul muncii” și refuzul de a se angaja la nou înființatul

Medalia obținută în 1929 de arh. Alex. Zamfiropol la Salonul din Paris

Fișa de înscriere în UA din 1953

Concursul din 1942 pentru Piața Victoriei – premiul III, axonometrie

Institut de Proiectare a Construcțiilor-IPC în condițiile impuse de conducerea acestuia. După eliberare a fost angajat din 1 septembrie 1951 la IPROCHIM, iar în ianuarie 1958 este obligat să se transfere la nou constituitul Institut Regional de Proiectare-IRP Ploiești, devenind la aproape 60 de ani navetist până în noiembrie 1958 când s-a pensionat, încheindu-și rodnică carieră de arhitect.

În anii următori Alexandru Zamfiropol se va dedica în exclusivitate picturii, care din hobby devine principala sa preocupare până la sfârșitul vieții întâmplat la 26 august 1977.

Afirmarea sa și-n domeniul artelor plastice se făcuse încă din Franța. În țara, pe lângă câteva expoziții personale, a participat constant la

saloanele oficiale dintre anii 1930-1942 și apoi la expozițiile anuale din anii 1949, 1951, 1954-1957. În anii '60 la un interval de circa doi ani și-a organizat expoziții personale în atelierul său din Intr. Nicolae Iorga nr.5, iar în octombrie 1964 și octombrie 1968 și-a putut deschide expoziții personale la Casa Arhitectului a UA din Str. Episcopiei nr. 9, evenimente remarcate în presa vremii, bucurându-se de cronici semnate de Petru Comarnescu, Adrian Petringenaru ș.a.

În semn de mulțumire pentru organizarea expoziției din 1968, Alexandru Zamfiropol a dăruit Uniunii Arhitecților un impresionant tablou, păstrat astăzi în Pinacoteca UAR, în care strălucește un buchet de flori, „umile buruieni” după expresia autorului, splendid redată cu tușe bogate, mustind de culoare.

CAROLINE FERNOLEND

text: arh. **Ileana Tureanu**

Australienii își rezervă din timp dormitorul cu aceste „sertare”

M-am dus la Viscri, împreună cu arh. Mihai Coșurbă care a organizat totul, s-o cunosc pe Caroline FERNOLEND – vicepreședinta Fundației Mihai Eminescu, prietena Prințului Charles, cea care a reușit să pună pe harta lumii, satul Viscri. Dovada? Grupurile de australieni care vizitează Europa, se opresc 2 nopți în România și petrec o noapte la Viscri.

Carolina este absolventă ASE și ultima săsoaică luxemburgheză rămasă în sat, cu familia (sașii luxemburghezi au venit prin secolul XII și au plecat după 1990) după ce toți ceilalți au plecat și le-au luat locul alți locuitori, mai puțin organizați și gospodari. Datorită inițiativelor, efortului și încăpățânării Carolinei, Viscri – „Satul Ciorapilor”, o localitate cu 500 de suflete a primit mai mult de 38.000 de turiști, numai în această vară....

M-am dus la Viscri să găsesc rețete miraculoase pentru funcționarea, utilizarea și valorificarea „Casei cu Blazoane” de la Chiojd, o casă emblematică arhitectural, o comoară a arhitecturii strămoșești, recent restaurată și premiată de toți specialiștii și vizitatorii, cu un potențial extraordinar.

Peste drum de casa Prințului Charles

Caroline locuiește peste drum de Prințul Charles. La un ceai (ce minunăție de ceai făcut dintr-o mână de buruieni uscate pe sobă, cu miere) în bucătăria Carolinei am încercat să înțeleg mecanismul prin care a reușit ca restaurarea să genereze bunăstare și dezvoltare.

Caroline Fernolend este vicepreședinta Fundației Mihai Eminescu care, din anul 2000 de când și-a început activitatea și în România (în Marea Briatanie funcționează din anul 1987) inițiază proiecte de salvare și punere în valoare a patrimoniului cultural și natural din Transilvania.

În 15 ani de activitate, s-au generat circa 1200 de proiecte orientate către revitalizarea meșteșugurilor tradiționale și dezvoltarea sustenabilă a comunității din mai multe sate din zona. În anul 2006,

Aceasta este casa Prințului Charles

a primit premiul Europa Nostra și de-a lungul timpului a fost premiată și remarcată de organizații care evaluează cele mai semnificative contribuții sociale.

Am înțeles că dragostea pentru fondul de arhitectură, efortul pentru revitalizarea fondului construit nu poate fi făcut și întreținut decât cu sprijinul comunității locale și că efortul constă în educarea și mobilizarea comunității – de orice origine ar fi ea, cu unii mai ușor, cu alții mai greu, dar alta cale nu există – pentru creșterea bunăstării și nivelului de trai al localnicilor. A început cu educarea și deprinderea unor meșteșuguri care rezolvă problema utilizării forței de muncă și asigură calificarea necesară abordării restaurărilor. „Care este procentul de reușită? În cazul nostru, între 5-10%! Să nu te aștepti la minuni! Reluăm, refacem, reformulăm, repornim...” – îmi spune Caroline.

Am mai înțeles că motorul mobilizării sunt femeile...bărbații se urnesc mai târziu.

Am mai înțeles că nu avem voie să ne cramponăm

de prejudecăți; resursele sunt surprinzătoare: ce masă rafinată, ce bucătărie curată, ce gospodărie organizată și autentică am găsit la Mariana PURGHTEL...

Întrebarea cu care începe și se termină orice proiect: De unde bani?

„Bugetul anual al fundației este direct legat de valoarea proiectelor pentru care primim finanțare, prin diferite granturi naționale și internaționale. Desigur că Fundația trebuie să asigure o cofinanțare la toate proiectele implementate. Astfel, bugetul variază între 300.000 și 1.000.000 euro anual.

Activitatea a început cu proiecte foarte mici de tipul cursurilor de instruire pentru folosirea materialelor și tehnicilor de construcție tradiționale. Cu ajutorul lor am putut reface fațade de case, șuri, podețe. Am amenajat case de oaspeți pentru familiile care au dorit să se implice în dezvoltarea turismului cultural, am construit două cuptoare pentru caramidă și țiglă. Am ajuns la proiecte mai

Caroline coordonează sute de proiecte europene pentru zeci de sate transilvănene.

Vorbește multe limbi de largă circulație sau foarte restrânse, cum este germana arhaică luxemburgheză.

Bucătăria Carolinei

Am văzut și la Viscri case „cu blazon”

În această „tainiță” se păstrau valorile: slănina și țuica

importante precum: sistemul de canalizare și stația de epurare ecologică din Viscri, prima de acest fel din țară, livada de meri de la Mălâncrav și fabrica locală de suc de mere ecologic, plantarea a 2 milioane de puiți în parteneriat cu lanțul hotelier Accor, restaurarea incintei bisericii fortificate din Alma Vii, și deschiderea Centrului de interpretare a culturii tradiționale”.

„Dar, oamenii trebuie să învețe că banii nu se câștigă decât prin muncă. Și că banii nu se dau în mână. Se plătesc impozite, se fac socoteli, învățăm să-i gospodărim...La noi, toți au firme, toți sunt asociații familiare. Suntem satul cu 5 asistați social. Doar atât !”

Ce a fost întâi: Patrimoniul sau Comunitatea? sau abordarea integrată, numita „Satul de sine stătător”

„Pentru valorificarea patrimoniului cultural și natural, proiectele implementate de noi au o abordare integrată, pe care o numim „Satul de sine stătător”, prin care încercăm să reducem problemele sociale și economice din mediul

rural. Consider că cea mai mare realizare a noastră este că am reușit să schimbăm mentalitatea oamenilor, să le trezim mândria și respectul pentru patrimoniu și cultură și, mai ales, am redat sensul noțiunii de comunitate. I-am susținut pe oameni să lucreze din nou împreună pentru un bine comun”.

Am înțeles că, dacă iubim cu adevărat patrimoniul, dacă dorim să-i redăm farmecul și strălucirea, avem obligația să integrăm vechile valori în viața noastră de zi cu zi, trebuie să găsim clădirilor valoroase locul și rolul în viața localităților și nu să le păstrăm ca pe „bibelouri”.

„Încercăm să găsim fiecărui membru al comunității un rol în păstrarea autenticității satului. Patrimoniul construit și spațiul comunitar este întreținut cu ajutorul meșterilor locali - zidari, tâmplari, dulgheri, fierari sau cărămidari. Îi încurajăm pe membrii comunității să realizeze produse meșteșugărești locale cum sunt țesăturile, coșurile de nuiete, gemurile și siropurile, șosetele de lână sau papucii de pâslă și să pregătească preparate culinare tradiționale, gătite doar cu ingrediente locale,

de exemplu tradiționala supă de gaină cu tăiței de casă. Le recomandăm vizitatorilor plimbări pe jos sau în căruță, ori cu bicicleta și promovăm casele de oaspeți tradiționale. Am creat și un site de rezervări online pentru a promova mai bine serviciile turistice din satele în care lucrăm.

Pe de o parte, restaurăm monumente istorice, reabilităm șuri și anexe gospodărești, renovăm fațadele și acoperișurile unor case și clădiri aflate în proprietate privată și publică și identificăm soluții ecologice pentru îmbunătățirea stilului de viață al locuitorilor. Pe de altă parte, Fundația promovează dezvoltarea turismului cultural local, propune acțiuni care să conserve natura din zonă și susține reînvierea meșteșugurilor și a meseriilor străvechi.”

Revenind la problema: Cum se asigură viața unui monument, după restaurare ?

„Înainte de a începe un proiect, noi ne gândim la cum o să se dezvolte lucrurile după încheierea lui. Încercăm să ne imaginăm cine sunt oamenii care vor rămâne pastratorii acestor eforturi și facem un

sistem care să funcționeze și după ce proiectul a fost terminat.

Un proiect nu se termină niciodată ci trăiește mai departe prin oamenii care au grijă să îl păstreze și chiar să îl îmbunătățească după ce noi ne-am terminat treaba. Fiecare proiect, pe care îl facem, este trecut în grija comunității care urmează să beneficieze de el și rezultatele lui” – mi-a explicat Caroline Fernolend.

Pe uliță, în poarta doamnei Purghele - depozitul de ciorapi și gazda noastră la prânz - am întâlnit un grup inedit alcătuit dintr-un domn cu pălărie cu boruri largi și palton elegant, negru însoțit de trei tineri discipoli. Am intrat în vorbă, așa cum se întâmplă pe uliță: **Werner Desimpelaere, arhitect din Bruges: „Ei sunt colaboratorii mei. Vă aștept și pe la mine, la “Casa albă” - cum i se spune casei pe care mi-am amenajat-o la Viscri, acum 9 ani.”**

L-am descoperit pe dl. arhitect pe lista experților restauratori atestat UNESCO, dar, despre arhitectul flamand și casa lui, data viitoare.

ARHIVA DE FOTOGRAFII ȘI DIAPOZITIVE A UAR

În ultimele două luni ale anului 2016, UAR a reușit să obțină o finanțare din partea Ministerului CULTURII pentru digitalizarea arhivei de diapozitive. Și această arhivă este astăzi publică și accesibilă pe site-ul www.arhiva.uniuneearhitecților.ro

Ce face o arhivă să fie specială?

...Unele arhive sunt păstrate deoarece conservă istoria unei organizații sau comunități, în timp ce altele prezervă esențialul în memoria corporativă a organizațiilor. Arhivele pot avea valoare în sens juridic, pot conferi drepturi sau pot documenta, dezvoltarea culturii și destinul istoric al unei comunități. Arhivele sprijină educația publică. Învățarea este și un proces care implică oamenii în diferite moduri, în toate etapele vieții lor. De la studenți în căutare de pasiuni și inspirație până la cercetători specializați în căutare de original și identitate, pentru toți arhiva este de fapt o poveste, o călătorie plină de revelații și adesea fără final.

De ce este importantă arhiva spațiului construit?

Pentru mediul construit, arhivele sunt parte din viața profesională de zi cu zi a arhitecților...

Pe de altă parte, sunt oameni care se întreabă „Când a fost construită casa mea? De ce a fost construită așa? De ce arată orașul meu astfel?”. Arhiva spațiului construit încurajează aceste întrebări, le pune în context și generează interese noi. Puterea de învățare a arhivelor constă în faptul că utilizarea lor este un proces interactiv, care poate construi comunități noi.

Arhiva fotografică a UAR – o călătorie dincolo de evidențe

Prin natura complexității sale, arhiva UAR este o îmbinare de fotografii, proiecte și materiale documentare, menite să reflecte împreună un suport solid și bine argumentat atât pentru profesioniștii din domeniu, cât și pentru proiecte, profesii, pasiuni colaterale sau pentru cei care, pur și simplu, se întreabă când a fost construită casa lor.

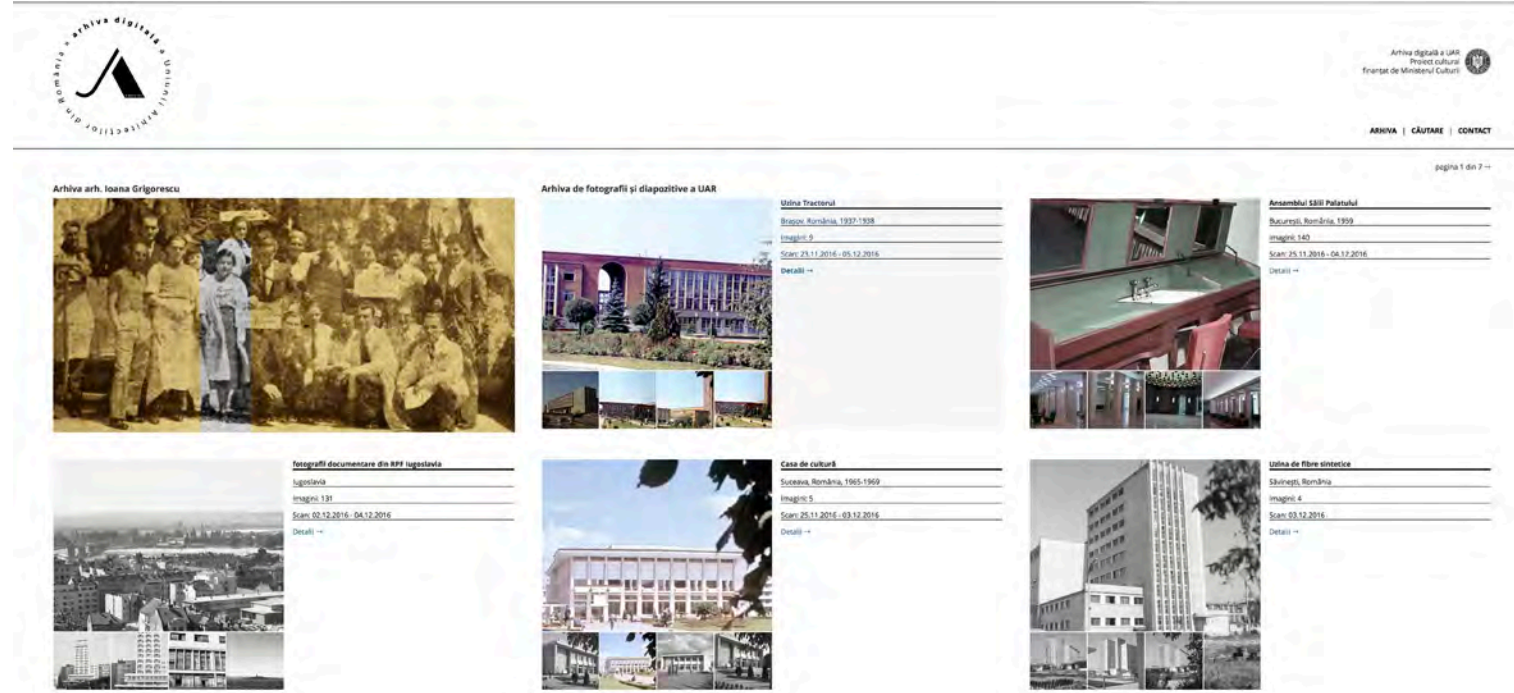
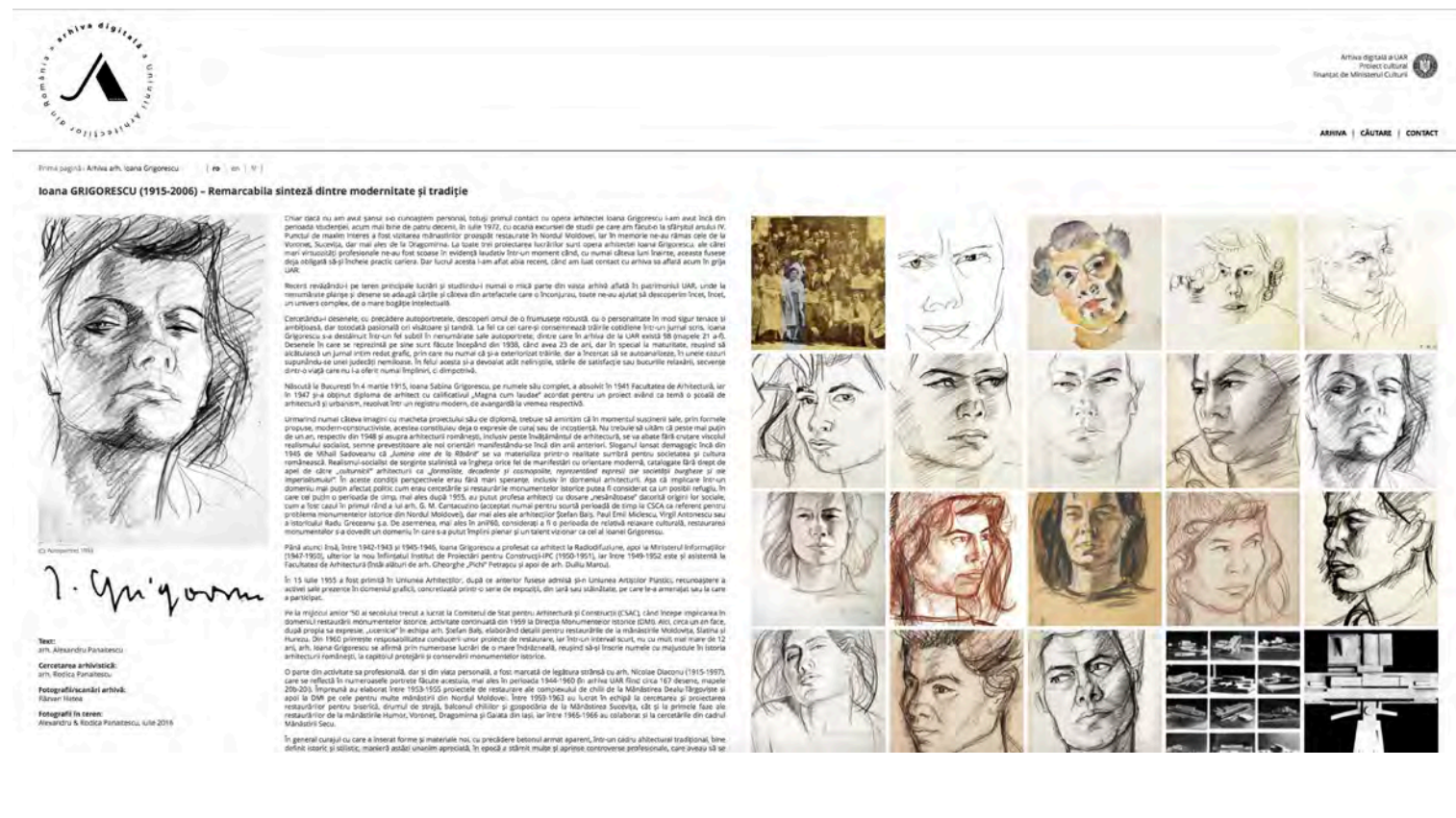
Răspunsurile oferite de arhiva UAR capătă forme variate: obiective de arhitectură veche sau aparținând perioadei moderne, ilustrate prin imagini de ansamblu, vederi aeriene sau detalii de arhitectură; obiective de arhitectură promovate sau premiate; artă monumentală; machete de arhitectură și proiecte; planșe de concurs; fotografii din cadrul unor evenimente. Acumularea de material vizual nu a păstrat în timp o grupare tematică riguroasă, nici una dintre secțiuni neafându-se în stare intactă în raport cu organizarea inițială. Ceea ce creează, pe de altă parte, un context cu atât mai variat și surprinzător călătoriei noastre.

UAR mulțumește pentru realizarea arhivei sale fotografice:

Autorilor fotografiilor: Stașek Corvin (n.1903), fotograf profesionist de naționalitate cehă, Florentin Oiță, Gheorghe Dumitru. Pe lângă aceștia, alți autori ai fotografiilor sunt arhitecți profesioniști contemporani momentului.

Echipa de proiect și UAR mulțumesc dnei arh. Irina Tulbure (angajat al UAR – arhiva foto), dnei arh. Rodica Panaitescu și operator IT Răzvan Hatea (angajați UAR – arhiva proiecte) pentru disponibilitatea și profesionalismul cu care au selectat, au acordat consultanța de specialitate și au pus la dispoziția echipei de proiect partea de arhivă ce a făcut obiectul proiectului cultural de digitalizare.

<https://arhiva.uniuneearhitecților.ro>

text **Raluca Ștefan**

Program de digitizare susținut de Ministerul Culturii

Echipa de proiect:

- arh. Alexandru Panaitescu,
- arh. Gabriela Petrescu,
- arh. Iuliana Ciotoiu,
- arh. Diana Nicoleta Mihnea,
- arh. Oana Cristina Țiganea,
- arh. Irina Mihaela Patulius
- Buruiană Mihaela, operator digitizare,
- Vasile Andrei, operator digitizare
- Crina Oana Borlean, operator digitizare
- Marius Cristian Streinu, operator digitizare
- Elena Bianca Bădulescu, operator digitizare
- Bogdan Silviu Șandric, operator digitizare
- Andrei Lotreanu, operator digitizare
- Raluca Ștefan, specialist PR
- Mariana Ionescu, traducător
- Andrei Retegan, grafician
- arh. Andreea Iulia Panait, design platforma on-line
- arh. Valentin Ungureanu, programare platforma on-line

Consultant arhivă arh. Irina Tulbure

Coordonator proiect, Adriana Tănăsescu

"UZINA DE FAPTE ȘI ÎNTÂMPLĂRI"

Ne-am bucurat să participăm, prin arhiva noastră foto la ....
Expoziția UZINA DE FAPTE ȘI ÎNTÂMPLĂRI (NEMĂRTURISITE)
21.09. – 30.10.2016
Curator: Alina Șerban

Motivată de revizitarea textului lui Dziga Vertov, Uzina de fapte și alte scrieri (1926), expoziția Uzina de fapte și alte povestiri (nemărturisite) grupează un montaj de comentarii vizuale ce compun un reportaj subiectiv despre condiția acestor spații publice astăzi. Cele patru studii de caz investigate de studioBASAR, Matei Bejenaru, Nicu Ilfoveanu și Șerban Savu decupează detaliile unor realități și istorii sociale cotidiene, uitate sau trecute cu vederea, care, odată transferate în spațiul vizual, capătă valoarea unor repere simbolice pentru procesele de transformare și reprezentare a peisajului cultural urban (post-)socialist.

Expoziția a fost însoțită de trei prezentări:

- **Prima prezentare a aparținut arhitectului Alex Răuță și s-a referit la "Fascinația conceptului de „centru civic”**

Citind relativ puținele publicații de specialitate pe care le avem la îndemână din România secolului XX, se observă că noțiunea de „centru civic” își găsește originea în mișcarea americană „City Beautiful” și își găsește susținători și promotori printre membrii elitelor asociate lui Carol al II-lea, pare să dispară după al Doilea Război Mondial ca să revină în practica și discursul arhitecților din perioada Ceaușescu.

Principiul centrului civic a fost mai mereu asociat unei situații de refondare, de reabordare conștientă de la zero și pe baze noi a unui proiect de localitate judecată a fi în criză. Discuția despre centrele civice este relevantă pentru proiectele teoretice de orașe și sate ideale, pentru politicile oficiale de transformare a satelor în orașe și pentru edificiul discursiv-ideologic care susținea înlocuirea centrelor istorice din orașele extracarpătice.

Acesta presupune un nivel de coerență al limbajului arhitectural și al identificării comunității cu formele construite care este nu numai dificil de imaginat și de atins, dar și distructiv prin ambiția de a unifica într-un singur gest ceea ce până atunci fusese mai degrabă țesut în timp ca un spațiu al negocierii și al agregării. Astfel, practic refuză continuitatea istorică.

Alex Răuță este absolvent UAUIM 2003, master și doctorat la Leuven, bursier al Colegiului Noua Europă, freelance-arhitect cu sediul la Pitești.

- **Arhitecta Laura Popa-Florea a prezentat: Magazinul Universal. Martor în procesul de rescriere a orașelor românești**

O componentă majoră a gradului de confort urban, unul dintre factorii definitorii ai orașului este reprezentată de rețeaua comercială ce trebuia ridicată la standardele unui oraș socialist în plină dezvoltare. Aceasta își impune prezența în cadrul noilor ansambluri centrale urbane, începând cu a șaptea decadă a secolului XX, prin construcțiile marilor Magazine Universale, cu rol reprezentativ la nivel local și la nivelul zonei de influență a orașului în teritoriu.

Prezentarea vizează o redescoperire a programului de magazin universal din perspectivă contemporană prin prisma unei analize comparative ce urmărește modul în care se prezintă acesta astăzi, raportat la momentul apariției lui. Trei factori cheie prezintă povestea acestui program și implicarea sa în viața urbană:

- „orașul” – privit ca un pergament ce primește inscripționări tributare fiecărui timp istoric ce îl tranzitează;
- „arhitectul” – pion al unui joc politico-social, implicarea breslei profesionale atât în ceea ce privește obiectul de arhitectura în sine cât și în relațiile ce se crează cu ansamblul funcțiunilor centrale și spațiul public;
- „utilizatorul” – perspectiva factorului social, modul în care programul a fost receptat și însușit de către locuitorii orașelor.

Laura Popa-Florea este absolventă a UAUIM în 2016 și doctorandă a Școlii Doctorale de Arhitectură SITT din cadrul UAIM, preocupată de problematica centrele orașelor post-socialiste din România, membra al Asociației „ideilagram”.

Casa de cultură din Baia Mare (1967-1969)
 arh. Nicolae Porumbescu

Centrul civic - simbol al orașului socialist
 Piața Centrală din Iași (1959-1961)

- **Arhitecta Irina Tulbure a vorbit despre "Ce este astăzi o casă de cultură?"**

Casa de cultură reprezenta una dintre clădirile emblematice ale centrelor civice. Construcția lor ca și intervențiile în centrele orașelor au însemnat împlinirea nevoii de reprezentare a puterii. Astfel, indiferent de formele arhitecturale pe care le-au îmbrăcat, casele de cultură reprezintă o manifestare a politicii socialiste care le-a creat. Istoria acestor case de cultură a început destul de timid după cel de al Doilea Război Mondial, iar programul de arhitectură a parcurs drumul de la proiectul tip la o oarecare varietate. Pe parcurs, casa de cultură și-a păstrat o poziție privilegiată în centrul orașului. Cel mai fertil moment în evoluția arhitecturii caselor de cultură a fost cel al investigării „specificului local”. Câteva nume de arhitecți sunt direct legate casele de cultură.

Într-o cercetare a subiectului, punem în balanță căutările „specificului local” și amprenta personală a arhitectului. Se ridică întrebarea dacă este justificată apartenența caselor de cultură exclusiv la cerința politică, deoarece reversul acestei perspective, care ar înscrie casele de cultură drept atribut al arhitecților care le-au proiectat.

Ce mai poate reprezenta însă astăzi „casa de cultură” când multe dintre sensurile sale au pierit; care din componentele sale, funcționale, estetice, memoriale etc. sunt demne de a fi păstrate?

Irina Tulbure este arhitect, lector la UAIM, urmează un Masterat în Conservarea Monumentelor Istorice și obține titlul de doctor în arhitectură în cadrul UAUIM cu teza Arhitectură și urbanism în România anilor 1944-1960: Constrângere și experiment (în curs de publicare), este bursieră a Colegiului Noua Europă.

Magazinul Universal Dacia din Buzău

INFORMAȚII DESPRE CATALOGUL ON-LINE

text: **Olimpia Sultana**

Biblioteca UAR dispune de un catalog online (OPAC – Online Public Access Catalog) aflat la adresa:

<http://89.121.252.162:8060/alipac>

Biblioteca UAR este o bibliotecă specializată de drept privat cu profil de arhitectură, urbanism și domenii conexe (construcții, artă, design), fără personalitate juridică proprie, având ca autoritate tutelară Uniunea Arhitecților din România. Desfășoară activități specifice bibliotecilor de drept public și este parte din sistemul național de biblioteci. Colecțiile însumează în prezent peste 20.000 de volume (cărți, publicații periodice, colecții speciale) și se dezvoltă permanent prin achiziții și donații.

Program cu publicul:

luni - vineri, 10:00 - 16:00, cu excepția sărbătorilor legale (la sediul Centrului de Cultură Arhitecturală al UAR – Str. Jean-Louis Calderon nr. 48, București)

Contact : tel.: **021.310.91.94**

email: **biblioteca@uniuneearhitectilor.ro**

Catalogul Electronic, compus din descrierile bibliografice în format electronic aferente colecțiilor deținute, permite regăsirea datelor prin intermediul interogărilor simple, complexe sau avansate.

Interogarea simplă permite introducerea condițiilor de căutare referitoare la autor, titlu, cuvânt din titlu sau titlu complet, subiect, editură, localitatea de publicare, anul de apariție. Interogarea complexă sau avansată se adresează, în exclusivitate, cunoscătorilor cataloagelor on-line, permițându-le acestora să construiască diverse criterii de căutare. Criteriile sunt preîncărcate în sistem sub forma unor filtre predefinite de tip: titlu, autor, editură, an, loc de publicare, subiect, etc. Relaționarea câmpurilor se face cu ajutorul operatorilor booleeni de tipul Și / Sau / Nu.

Indiferent de tipul de interogare, aplicația oferă utilizatorului informația solicitată, posibilitatea de a vizualiza descrierile bibliografice în format ISBD sau UNIMARC, precum și date referitoare la exemplarele deținute de Biblioteca UAR descriere exemplar, statut exemplar, biblioteca deținătoare, data returnării, cotă, rezervare, etc. Pentru utilizarea eficientă a catalogul electronic se recomandă utilizarea Help-ului oferit de sistemul integrat de bibliotecă ALEPHINO.

TITLURI INTRATE ÎN COLECȚIILE BIBLIOTECII UAR ÎN ANUL 2016

- HASSELL, Anthony. Arhitectura modernă, București, Editura Vellant, 2015
- HENSBERGEN, Gijs Van. Gaudi: povestea unui geniu solitar : inspirat, imprevizibil, generos și unic, București, Baroque Books & Arts, 2016
- STEFAN, Dorin. My modernism (autodenunț), București, Paideia, 2015
- Asociația Art Conservation Support (ACS). Caietele restaurării, București, Editura ACS, 2015
- MARINACHE, Oana. Patrimoniul imobiliar al familiei Chrissoveloni de-a lungul veacurilor, Editura Istoria artei, 2016
- România paralelă: alienare și kitsch în arhitectură și spațiul public, Brașov, Editura Universității "Transilvania", 2016
- POWERS, Alan. 100 years of Architecture, London, Laurence King Publishing, 2016
- Restaurarea Palatului Chrissoveloni, Sucursala Municipiului București, Editura Meronia, 2015
- București - Arhitectură: un ghid adnotat, București, Editura: Ordinul Arhitecților Din România, 2016
- FLORENTINA, Claudia. L'Amour & Brancusi, Bucarest, Claudia Propertis, 2014
- COSMA, Viorel. 125: Ateneul Român în oglinda istoriei, Onești, Magic, Print, 2015
- LEMNY, Doina. Brâncuși, care transgresează toate hotarele, București, Noi Media Print, 2012
- Arhitectura: elemente de stil arhitectonic, București, Litera Internațional, 2010
- Trans(a)parențe: arhitectura Europei Centrale și de Est = Trans(ap)parencies: East and Central European architecture, București, Editura Fundației Arhitect Design, 2013

Reviste românești

Arena Construcțiilor
ARHITECTURA
Arhitect
Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice
De Arhitectura
Historia Urbană
Igloo
Revista Monumentelor Istorice
Urbanismul
Zeppelin

Reviste străine

A+U Japan Architecture and Urbanism (Japonia) – eng.
AMC Le Moniteur Architecture (France) – fr.
AR Architectural Review (Marea Britanie) – eng.
CASABELLA: rivista internazionale di architettura (Italia) – it.
Detail (Germania) – eng, ger.
Deutsche Bauzeitung Leinfelden – Echterdingen (Germania) – ger.
El Croquis (Spania)
Future Arquitecturas (Spania) – eng.
Japan Architect (Japonia) – eng.
L'architecture d'aujourd'hui (Franța) – fr.
Mark : Another Architecture (Olanda) – eng.
The Plan : Architecture & Technologies in detail (Italia) – eng, it.
Werk Bauen + Wohnen (Elveția) – ger., eng., fr.

PUBLICAȚII PERIODICE DISPONIBILE LA SALA DE LECTURĂ A BIBLIOTECII UAR

DISPARIȚIA JUNELUI ARHITECT...

ALEXANDRU CLAVEL (1877 - 1916)

text: **Olimpia Sultana**

Arhitectul Alexandru CLAVEL nu și-a terminat studiile de arhitectură începute la München. S-a întors în țară și a continuat ucenicia în atelierul arhitectului Galeron, autorul Ateneului român. În ciuda unei vieți foarte scurte, de doar 39 de ani, Alexandru Clavel a lucrat, în perioada 1900-1916, la numeroase edificii rămase emblematice. A decedat într-un sanatoriu din București, din cauza ftiziei, chiar în anul intrării Regatului României în Primul Război Mondial. Clavel este un exponent de marcă a stilului neoromânesc.

A lucrat în multe din atelierelor arhitecților importanți ai timpului din București (Paul Louis Albert Galeron, Ion Mincu, Grigore Cerchez, G. Magny, etc.).

Opera sa spiritualizată rămâne un moment important în istoria arhitecturii românești din secolului 20. „A lucrat multă vreme ca desenator la arhitectul Magny de la care a deprins maniera acuarelistică și punerea direct în perspectivă, pe care o folosea așa de mult în studiile sale. Magny a avut, de altfel, mare influență asupra personalității artistice a lui Clavel, mai ales pasiunea sa pentru latura sa decorativă, pentru care avea o foarte mare aplicație. A căutat să folosească cât mai multe elementele ale artei decorative populare, cu ajutorul cărora a izbutit să dea un caracter personal lucrărilor sale. A putut ajunge la acest rezultat, grație culturii pe care și-o însușise, începând-o sub conducerea tatălui său, profesor particular de limbă franceză și continuată ca autodidact.

Ceea ce face meritul lui Clavel este că, fără disciplina unui învățământ complet și ordonat, a izbutit totuși să dea lucrări remarcabile.”

Una dintre operele de referință ale arhitectului, este Casa Cuțescu-Storck, realizată în stilul artei 1900 Modern Style. Aceasta a avut privilegiul (sau norocul) să devină muzeu, începând cu anul 1910, astfel că interiorul a rămas, în totalitate, cel original. Casa a fost proiectată pentru doi artiști renumiți din acea perioadă: pictorița Cecilia Cuțescu, autoarea mai multor fresce (cea din Sala tronului din Palatul Regal sau cea din aula Academiei comerciale, clădire construită de Edmond Van Saanen Algy și Grigore Cerchez), și sculptorul Frederic Storck, autor al unor sculpturi expuse în spații publice de maximă importanță din Capitală (Universitatea, Facultatea de Medicină ș.a.). De altfel, în grădina casei, în care se putea ajunge prin sufragerie și prin atelierul lui Storck, se află și astăzi o serie de sculpturi aparținând familiei acestuia.

A realizat, pe cont propriu, o serie de lucrări în stil național remarcabile precum:

Construcții publice:

1900 - Palatul Funcționarilor Publici din Piața Victoriei, București, împreună cu arhitectul Nicolae Mihăescu (demolat în 1946);
1906 - Poșta din Târgoviște;
1909-1912 - Palatul de Justiție din Focșani (în prezent, Tribunal), împreună cu arhitectul Constantin Băicoianu;
1910 - Școala primară românească, comuna Cața, Transilvania;
1912 - Școala Superioară de Arhitectură (fațadă în colaborare cu Grigore Cerchez).

„Vila Matilda” cu picturile lui Ștefan Luchian, str. Oțetari, nr. 2, București

Reședințe private:

1897 - Vila Matilda, str. Oțetari nr. 2, București (interioare pictate de Ștefan Luchian);
1905 - Casa „Gabriel Popescu” (primul gravor cu studii în domeniu), Vulcana-Pandele, jud. Dâmbovița;
1906-1911 - Casa avocatului Porojan, Târgoviște;
1912-1913 - Casa „Cuțescu - Storck”, București;

Arhitectura religioasă:

Cavouri la cimitirul Bellu - Gheorghieff (împreună cu Ion Mincu), Cazzavilan și Stolojan.

Proiecte de restaurare:

1905 - 1906 - Conacul lui Alexandru Vlahuță, Dragoslaveni (în prezent, Dumbrăveni), județul Vrancea;
1910-1912 - Al. Clavel lucrează la restaurarea Casei Dissescu, efectuată, în acte, de Grigore Cerchez; conceptul, inspirat din vechile case boierești din perioada feudală, aparține însă aproape în totalitate arhitectului de origine franceză;
1911 - Colaborarea cu Jean Pompilian i-a adus lui Clavel posibilitatea de a-și manifesta virtuozitatea odată cu restaurarea Hotelului

Caraiman, pe care l-a transformat într-un veritabil hotel neoromânesc, mai ales prin prisma detaliilor executate cu o doză sporită de originalitate.

Proiecte de interior:

1900-1903 - Lucrează la biserica nouă a Mănăstirii Sinaia construită de George Mandrea și de Jean Pompilian - a realizat mobilierul, comparabil, ca valoare artistică, cu cel de la Constanța, al lui Mincu, sau cu cel de la Mănăstirea Argeș al lui Lecomte de Noüy;
1910 - 1912 - La interiorul casei Dissescu se vede mâna lui Clavel; s-a ocupat de decorația în lemn a scării și de mobilierul casei; arhitectul a folosit aceleași plafoane de lemn folosite și la Palatul Poștelor din Târgoviște;
1908 - 1910 - A realizat tâmpla catedralei din Calafat, o piesă cu totul originală, inspirată din sculptura populară, în care sunt utilizate creștăturile. Datorită unicității sale, tâmpla a fost expusă, pentru o perioadă, la Ateneul Român;

1909 - 1912 - La mobilierul Palatului de Justiție din Focșani este de remarcat perspectiva arhitectului decorator asupra artei populare și a virtuților acesteia.

Casa „Gabriel Popescu” Vulcana-Pandele, jud. Dâmbovița

Poșta din Târgoviște

DISPARIȚIA JUNELUI ARHITECT...

ALEXANDRU M. ZAGORITZ (1881 - 1916)

text: arh. **Gabriela Petrescu**

Arhitectul Alexandru M. Zagoritz (31 mai 1881- 31 octombrie 1916) a activat la sfârșitul secolului al XIX- lea și începutul secolului al X-lea.

Fiind pasionat de desen și sfătuit de prietenul său Toma T. Socolescu (1883-1960), Alexandru Zagoritz urmează cursurile Școlii Superioare de Arhitectură, fiind elevul lui Ion Mincu.

„Ușurința desenului și prietenia literară a colegului său Toma T. Socolescu din o veche familie de meșteri de case și arhitecți din Ploești, îl făcură să se hotărască pentru cariera de arhitect.” - sunt cuvinte ale fratelui său G. Zagoritz publicate în revista Arhitectura, 1920, nr. 1-2.

Alexandru Zagoritz avut un început de carieră ca arhitect foarte promițător, făcând parte din echipa de arhitecți care a lucrat la amenajarea Expoziției Jubiliare din 1906, organizată pe Dealul Filaretului, viitorul Parc Carol I.

„În timpul studiilor la Școala Națională de Arhitectură, alcătui cu aceeași neîntrecută sărguință și cu aceeași mână ușoară cu care desenase mai nainte chipuri și peisaje, o nouă colecție de desene în creion după natură, tot pe foi de hârtie albă de mărimea unei optimi de coală, înfățișând motive românești de construcție, decorație și ornamentație arhitectonică, mai ales sculpturi în piatră și lemn. Această colecție o îmbogăți cu o râvnă nepregetătoare în călătoriile făcute mai mult pe jos la țară, pe la vechi biserici, cruci, cimitire și case țărănești. Din ea a publicat multe desene în articolele sale publicate în anii 1912-1916.” - sunt amintiri ale fratelui său G. Zagoritz.

A fost un arhitect care a lucrat în stilul neoromânesc casa Nicu Cincu pe str. Popa Tatu și casa Vasile Zagoritz, pe Splaiul Cogălniceanu (Independenței), ambele în București.

În scurta perioadă de activitate ca arhitect, Zagoritz a colaborat la Intocmirea relievelui Mănăstirii Văcărești, împreună cu Constantin Iotzu (în 1908, în perioada studenției)

A lucrat la restaurarea bisericii Mănăstirii Vărbila. A colaborat cu Ion Mincu, continuând după decesul acestuia din 1912, lucrările de restaurare ale Bisericii Stavropoleos. A realizat desene pentru Nicolae Ghica-Budești pentru Muzeul Țăranului Român. „Conducător al lucrărilor și cel care studia detaliile era arhitectul Alexandru Zagoritz. Înalt, cu fruntea mare, ochi albaștri pătrunzători și cioc ascuțit – așa cum, pe atunci, fiecare își aranja o fizionomie proprie. Era un om de talent, ...” sunt cuvinte scrise de Gheorghe Simotta în revista Arhitectura, după decesul lui Alexandru Zagoritz.

În 1916 a fost mobilizat în Regimentul 52 Infanterie rezervă, cu care a luat parte la Campania din Dobrogea (septembrie+octombrie) unde, în timpul luptelor de la Amzacea a fost rănit grav, decedând după o lună de chinuri (31.oct. 1916)

Casa Nicu Cincu, str. Popa Tatu, București - Revista Arhitectura, anul II, nr. 1-2, 1920

Biserica Mănăstirii Vărbila, Prahova 1901

Desen de A. Zagoritz - Revista Arhitectura, nr.1, 1916

Casa Vasile Zagoritz, București - Revista Arhitectura, anul II, nr. 1-2, 1920

ȘTEFAN BALȘ 1902-1994

Masa rotundă organizată de Institutul Național al Patrimoniului, vineri 11 noiembrie 2016

text: arh. **Anca Filip**
foto: **George Dumitriu**

Absolvent al Școlii Superioare de Arhitectură din București și al Academiei Române din Roma, Ștefan Balș și-a dedicat întreaga viață cercetării și restaurării monumentelor istorice, în cadrul Serviciului Tehnic al Comisiunii Monumentelor Istorice, apoi al Direcției Monumentelor Istorice. Cu o contribuție determinantă în domeniul teoriei și practicii restaurării monumentelor istorice din România, el este cel mai important reprezentant al școlii românești de restaurare.

Dintre zecile de monumente istorice restaurate de arhitectul Ștefan Balș putem enumera bisericile: Crețulescu, „Sf. Elefterie” Vechi, Scaune, „Sf. Spiridon” Vechi din București, biserica „Sf. Ioan” și turnul clopotniță din Piatra Neamț, biserica din Borzești, Episcopia Romanului, biserica mănăstirii Snagov, biserica mănăstirii Antim din București, biserica și paraclisul Patriarhiei, mănăstirile Neamț, Brebu, Hurezi, Moldovița, Radu Vodă, Râșca, Hodoș-Bodrog, cetatea țărănească din Câlnic, Cula Duca din Măldărești, catedrala romano-catolică din Alba Iulia, Cetatea Neamțului, biserica din Războieni, biserica „Sf. Gheorghe” Nou din București, casa domnească a mănăstirii Putna.

Intervențiile de restaurare desfășurate de arhitectul Ștefan Balș s-au bazat pe o cunoaștere aprofundată a istoriei arhitecturii, a materialelor și tehnicilor tradiționale de construire, pe o consistentă documentare istorică și arhitecturală, pe o riguroasă cercetare in situ a monumentului. El a știut să „citească” urmele lăsate pe baze de turllele dispărute, să identifice

*„Stimată Doamnă Președintă,
Arhitect Ileana Tureanu și echipa,*

Am avut șansa să asist la masa rotundă cu tema “Restauratori Români, arhitectul Ștefan Balș”. Am fost entuziasmată și emoționată de calitatea evocării pe care au făcut-o arhitecții lui Ștefan Balș, un studiu de înaltă ținută. În numele familiei Balș, vă rog să primiți mulțumirile noastre.”

Marina Agarici Balș
arhitect, nepoata lui Ștefan Balș

Biserica Crețulescu

etapele istorice succesive ale monumentului după amprente găsite în ziduri, pe parament și în săpăturile arheologice, să interpreteze tablourile votive, toate acestea pentru restabilirea continuității formale de origine și a unității plastice a monumentului istoric, recurgând uneori la intervenții de reîntregire și reconstituire, pe baza analogiilor structurale și stilistice.

Activitatea sa publicistică desfășurată timp de șase decenii, a dublat-o pe cea de restaurator. Articolele, studiile de specialitate, monografiile dedicate monumentelor istorice și restaurării acestora, comunicările despre propriile intervenții de restaurare, susținute la sesiunile științifice ale Direcției Monumentelor Istorice, sunt toate documente importante atât pentru istoria artei și arhitecturii românești cât și pentru teoria și practica restaurării științifice.

În anul 2016, Institutul Național al Patrimoniului a derulat proiectul cultural „Restauratori români: arhitectul Ștefan Balș (1902-1996)”, beneficiar al unei finanțări din partea Uniunii Arhitecților din România din fondul “Timbrul Arhitecturii”, menit să evoce, să aducă în actualitate și să pună în valoare opera acestui mare restaurator român. În cadrul proiectului s-a realizat și inventarierea

și digitizarea atât a documentelor datorate lui Ștefan Balș din arhiva Institutului Național al Patrimoniului cât și a publicațiilor sale. Toate produsele proiectului cultural sunt accesibile pe site-ul www.stefan-bals.ro. Echipa de proiect este alcătuită din: arh. Anca Filip – coordonator, arh. Gheorghe Sion, arh. Iosef Kovacs, dr. arhg. Daniela Mihai, istoric de artă Iozefina Postăvaru, istoric Alin Saidac, analist Vasile Andrei, arhivist Iuliu Șerban.

Punctul final al proiectului cultural l-a constituit masa rotundă organizată de Institutul Național al Patrimoniului, vineri 11 noiembrie 2016, în biblioteca institutului, loc în care s-au desfășurat, la începutul anilor '90, ședințele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, din care a făcut parte și Ștefan Balș. Viața și activitatea arhitectului au fost evocate de membri ai familiei sale, arhitecți, foști colegi și colaboratori, echipa de proiect.

Dintre oaspeți au luat cuvântul: arh. Marina Agarici-Balș, nepoata lui Ștefan Balș, arh. Aurel Botez, arh. Ștefan Mănculescu, arh. Virgil Polizu, arh. Alexandra Chiliman, prof. univ. dr. Ioan Opriș, prof. univ. dr. Tereza Sinigalia, arh. Șerban Popescu-Dolj, arh. Gheorghe Sion, dr. arh. Ruxandra Nemțeanu, dr. arh. Dan Kisilewicz.

"CAMERA CU RELEVEE"

DIGITIZAREA ȘI DOCUMENTAREA ARHIVEI DE RELEVEE

Proiectul, care a beneficiat de finanțare din partea UAR, Fondul „Timbrul arhitecturii” și în anii 2014 și 2015, face parte dintr-o inițiativă mai amplă, care vizează salvagardarea, documentarea și publicarea online a arhivei de relevee realizate de studenții arhitecți începând cu 1903¹.

În prezent, pe site-ul www.relevee.uauim.ro pot fi consultate 488 de relevee al unui număr de 491 de monumente și care însumează 3.603 planșe. Începând cu acest an, a fost demarat și procesul de inventariere, digitizare și publicare online a arhivei de fotografii a Departamentului de Istoria & Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului „Sanda Voiculescu” (DITACP), corelată cu arhiva de relevee.

Proiectul s-a încheiat cu expoziția tematică, la vernisajul căreia a fost lansat al treilea număr al publicației Documente de arhitectură din România. Serie nouă. Continuăm, astfel, inițiativa demarată în anii trecuți, care duce mai departe eforturile anterioare care au vizat publicarea seriei omonime între 1952-1954 și între 1966-1975, sub coordonarea profesorului Grigore Ionescu.

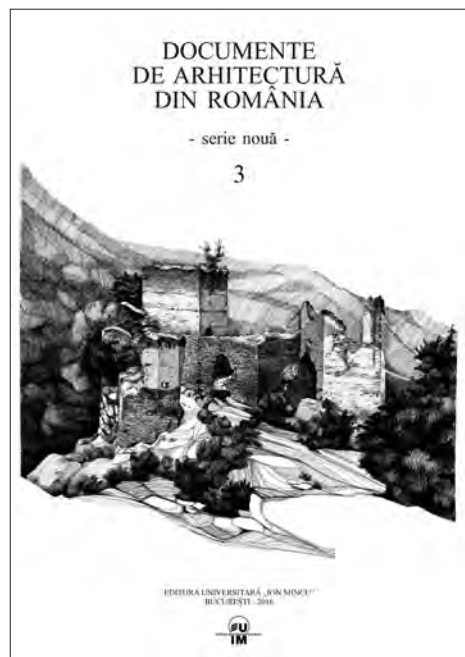
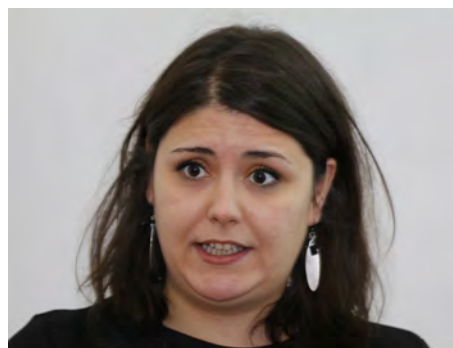
Expoziția și volumul al treilea din această serie sunt dedicate releveelor fortificațiilor medievale de pe teritoriul provinciilor istorice din România. O serie de factori precum tematica largă a arhitecturii militare, varietatea tipurilor și rezolvărilor ei din diversele zone și perioade, dar și numeroasele relevee păstrate în arhiva DITACP din cadrul UAUIM au făcut dificilă sarcina selectării unui număr restrâns de subiecte reprezentative, care să corespundă optim spațiului limitat al catalogului.

Materialul prezentat în acest catalog este împărțit pe trei regiuni: Transilvania, Moldova și Dobrogea – cea a Țării Românești neputând fi, din păcate, abordată. Mai dificilă a fost selectarea materialului pentru primele două regiuni. Pentru Transilvania se păstrează în arhiva noastră peste 75 de relevee care documentează monumente de arhitectură defensivă din variate tipuri (în special biserici fortificate și cetăți, dar și castele sau conace cu elemente defensive, etc.). Și Moldova este relativ bine reprezentată la acest capitol (6 relevee). Pentru Țara Românească am identificat în arhivă releveul unui singur obiectiv, cetatea Poienari, discutabil din punctul de vedere al măsurătorilor și al reprezentării. Pentru Dobrogea selectarea a fost foarte ușoară, având disponibil un singur releveu – al cetății Enisala. Am ales să prezentăm șase relevee ale unor cetăți reprezentative din cele trei provincii istorice menționate mai sus: Cetatea de Colț, Cetatea Slimnic, Cetatea Rupea (din Transilvania), Cetatea Hotin, Cetatea Soroca (din Moldova) și Cetatea Enisala (Dobrogea).

Catalogul se prezintă sub forma unei mape cu 40 de fișe individuale și un fascicul de 18 file (compuse din texte cu caracter științific, care detaliază istoria și importanța ansamblurilor prezentate și oferă date despre releveele publicate și despre relevanța lor).

Timpul scurs de la data relevării ansamblurilor (cel mai vechi

text: arh Irina Calotă

releveu prezentat anul acesta – al Cetății Hotin – a fost realizat în 1929) se poate traduce într-o largă paletă de situații posibile: dispariție (cum a fost cazul caselor prezentate în cadrul proiectului din 2014), ruinare (mai mult sau mai puțin avansată), conservare sau transformare (mai mult sau mai puțin brutală). Produsele acestui proiect sunt rezultatul unui demers de „documentare a unei documentări”, ce apare astăzi ca fiind absolut

necesar pentru o corectă evaluare a releveelor din perspectiva semnificației lor ca documente de arhitectură.

Fundația Culturală META, este înființată în 1995 își propune să promoveze arta contemporană românească pe plan național și european, să deschidă mediile culturale românești către schimbările ce au loc pe scena artistică actuală.

NOTĂ

¹ Arhiva Departamentului de Istoria & Teoria Arhitecturii și Conservarea Patrimoniului din cadrul UAUIM are cea mai vastă și valoroasă colecție de relevee, rezultatul unui demers continuu și coerent, desfășurat timp de mai bine de un secol. Conform unui inventar vechi, doar în perioada 1903-1975 au fost adunate 1.303 relevee, estimate a însuma aproximativ 16.000 de planșe.

DESTINE PARALELE

RADU MĂNĂILĂ ȘI ȘTEFAN LUNGU

La Centrul de Cultură Arhitecturală din Calderon, s-a desfășurat vernisajul expoziției și colocviul organizat cu prilejul finalizării proiectului cultural cu acest titlu.

În organizarea distinșilor arhitecți Mariana CELAC, Octavian CARABELA și Marius MARCU LAPADAT, proiectul cultural urmărește parcursul profesional și uman a doi prieteni provenind din același cartier bucureștean, colegi de școală și universitate și pătrunși împreună, la începutul anilor '60 în lumea institutelor de proiectare socialiste.

Radu MĂNĂILĂ și Ștefan LUNGU au făcut parte din generația „șazeștiștilor”, a dezghetului post-stalinist și au avut șansa, alături de alți intelectuali de marcă ai epocii, precum Ana Blandiana, Horia Bernea, Nichita Stănescu și alții, să cunoască și să participe la nașterea unui curent european de înnoire a vocabularului arhitectural, care a generat litoralul românesc cu modernitatea sa echilibrată și cu simplitatea sa exemplară dar și noua arhitectură sculpturalistă a construcțiilor universitare.

Cei doi arhitecți au avut, alături de activitatea de proiectare – Radu Mănăilă a participat la proiectul Hotelului Amfiteatru din Neptun și Ștefan Lungu a lucrat la proiectul Institutului Politehnic din București - și implicare în învățământul superior de arhitectură, fiind cadre didactice la Facultatea de Arhitectură „Ion MINCU”.

În 1973, drumurile lor s-au despartit, căci emigrarea lui Radu Mănăilă în Elveția, în anul 1973, echivala, la vremea respectivă, cu o ruptură a legăturilor umane și profesionale cu trecutul românesc.

Radu MĂNĂILĂ a intrat pe piața capitalismului corporatist și și-a orientat cariera, inițial, către arhitectura industrială și de producție. A realizat numeroase imobile și cartiere rezidențiale, cluburi de loisir în propriul atelier, pe parcursul a 25 de ani, alături de soția sa, arhitecta Ioana Joja - fiica recunoscutului arhitect JOJA.

Ștefan LUNGU a rămas în țară, a profesat ca discipol și apropiat al profesorului Octav DOICESCU, s-a implicat în viața breslei fiind cunoscut ca „arhitectul cu papion” și a participat la structurarea și restructurarea profesiei după anul '90 și s-a bucurat de o omagiere, mai curând, postumă.

Dincolo de interesul real pe care îl suscită informațiile și materialele propuse studiului nostru legat de creația celor doi arhitecți de marcă, proiectul propus și dezbătut astăzi oferă prilejul unei meditații mai profunde și generalizante despre destinul creatorului în două lumi artificial rupte și separate.

Evenimentul s-a bucurat alături de prezența Ioanei Mănăilă și de participarea celei de-a treia generații de arhitecți ai familiei MĂNĂILĂ.

ENCICLOPEDIA ON-LINE

UN SECOL DE ARHITECTURĂ ROMÂNEASCĂ PERIOADA 1918-1944

S-a lansat enciclopedia on-line Un secol de arhitectură românească (perioada 1918-1944), proiectul cultural finanțat în cadrul Programului cultural „București Orașul In-Vizibil, 2016”.

Actuala ediție a proiectului Un secol de arhitectură românească, este dedicată arhitecturii interbelice și poate fi accesată la adresa www.e-architecture.ro începând cu data de 8 noiembrie 2016.

Proiectul enciclopedic, inițiat de Fundația Culturală META, a început în anii 2000 sub forma unui dicționar tipărit, prima etapă materializându-se în 2001, odată cu apariția dicționarului Un secol de sculptură românească (A - D). În anul 2013 a fost reluat în format electronic, prima ediție a enciclopediei on-line, denumită Un secol de sculptură românească (A - M), fiind lansată în toamna anului 2013. Cea de-a doua ediție a proiectului, desfășurată în 2014, cuprinde a doua parte a dicționarului (N-Z) și a fost lansată în toamna anului trecut. (www.sculpture.ro)

În 2015, Fundația Culturală META a revenit cu o nouă enciclopedie, dedicată arhitecturii românești și integrată într-un program cultural mai amplu, care constă din două proiecte culturale complementare:

1. Enciclopedia bilingvă on-line de arhitectură românească, ediția a II-a, 1918-1944, www.e-architecture.ro;
2. Expoziția de fotografie Un secol de arhitectură românească (1918-1944).

Cu un conținut specific complex și bine documentat, enciclopedia și expoziția își propun realizarea unei viziuni extinse asupra arhitecturii românești din ultimii aproximativ 100 de ani în patru etape distincte (2015: 1890-1918, 2016: 1918-1944, 2017: 1944-1989, 2018: 1989-2018), în formatul propus – on-line și bilingv/expoziție, care va conține informații cu conținut istoric și critic deopotrivă, informații ample din istoria secolului XX, dar și informații recente privind activitatea arhitecturală a celor selectați, nume consacrate, dar și nume noi, ale celor mai tineri arhitecți.

Ediția on-line este prima enciclopedie bilingvă de arhitectură românească cu acces liber dedicată arhitecților din spațiul românesc și reunește până în acest moment fișele a peste 120 de arhitecți, care au activat în perioada 1890-1918, respectiv 1918-1944.

Enciclopedia nu va constitui numai un instrument de lucru realizat sub forma unei baze de date ci va cuprinde și un aparat critic elaborat de o echipă de profesori arhitecți.

Un secol de arhitectură românească rămâne un proiect deschis, sub forma unei platforme work in progress, care va putea fi permanent actualizată cu informații chiar și de către orice vizitator virtual care dorește să aducă modificări, corecturi, completări fișelor deja existente pe site.

Fundația Culturală META, este înființată în 1995 și își propune să promoveze arta contemporană românească pe plan național și european, să deschidă mediile culturale românești către schimbările ce au loc pe scena artistică actuală.

EXPOZIȚIA DUILIU MARCU LA TÂRGU - JIU

Primul popas al expoziției omul, arhitectul și profesorul „Duliu Marcu” după vernisajul bucureștean a fost găzduit de Filiala Județeană Gorj a UAR, în data de 17.11.2016.

text: arh. **Mihai Iacob Maicovschi**
Președintele Filialei Județene Gorj a UAR

Expoziția realizată în cadrul Proiectelor Culturale ale UAR, în parteneriat cu Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” sub coordonarea arh. Mariana Croitoru, a starnit un viu interes în rândul colegilor arhitecți precum și al viitorilor arhitecți elevi în cadrul Liceului de Arte din Târgu-Jiu.

Personalitatea ilustrului predecesor a fost evocată minuțios de arh. Mariana Croitoru, atât în ceea ce privește opera acestuia, cât evenimentele ascunse, neștiute, referitoare la diverse momente ale creației arh. Duliu Marcu.

Evenimentul s-a bucurat de o largă audiență și a fost un real succes.

ZIUA EDUCAȚIEI

ARHITECTURA SE ÎNVAȚĂ..... DE MIC!

Ziua de 26 octombrie a Bienalei Naționale de Arhitectură a fost dedicată educației și învățământului de arhitectură scolar și liceal, cu alte cuvinte, pre-universitar. Reprezentanții Ministerului Educației au luat parte la colocviu, cu interes și implicare.

Participarea a fost numeroasă și documentată, pasionată și competentă. Discuțiile au fost susținute de expoziții exemplificatoare.

Ne propunem să vă prezentăm, pentru început, una dintre experiențele remarcate și remarcabile, cea a Liceului din Miercurea Ciuc. Vom continua cu alte proiecte pilot.

Începând din 1999, la Liceul de Arte „Nagy István” din Miercurea Ciuc există specialitatea de arhitectură, sub forma unei clase independente sau un grup dintr-o clasă de arte plastice.

Admiterea în clasa a IX-a, care se bucură de un număr mare de candidați, testează capacitatea de a desena, vedea în spațiu și cunoștințele de matematică.

Arhitectura este o artă cu responsabilități sociale și, nu în ultimul rând, o activitate creativă. Formarea în domeniul arhitecturii își are locul în cadrul educației artistice cu scopul de a realiza o formare vizuală complexă, care dezvoltă creativitatea și sensibilitatea față de mediul înconjurător, arhitectură de interior, arhitectură peisageră, urbanism, restaurare, design, moda, scenografie, design grafic, arte aplicate, grafică, pictură, sculptură, foto-video, construcții, istoria artei sau filologie, medicină, științe sociale, psihologie, diverse tipuri de inginerie și alte specializări.

Pentru cei care, mai târziu, vor desfășura activități creative, această formare înseamnă o bază serioasă. Acest lucru este demonstrat și de rezultatele deosebite ale elevilor noștri la universități, unde, în timpul anilor de studii primesc premii semnificative pentru munca lor, iar cei mai mulți dintre ei se întorc acasă după absolvire.

Educația arhitecturală este desfășurată de arhitecți practicanți, fiecare dintre ei predă pentru o clasă, lucrează cu elevii până la examenul de certificare a competențelor profesionale. Curriculum-ul permite abordarea individuală a temelor, astfel încât pot exista diferențe în funcție de personalitatea profesorului arhitect.

În munca profesorilor aspectul comun este existența sarcinilor practice având ca scop încurajarea creativității elevilor. Cunoștințele dobândite din disciplinele cum ar fi istoria artelor și arhitecturii, istoria civilizației și culturii, geometrie descriptivă, perspectivă, desen, teoria culorilor, pictura, sculptura, crochiu, arta scrisului sunt sintetizate la orele de arhitectură.

arh. Máthé Klára

arh. Korodi Szabolcs

Printre PROIECTELE DE AN, figureaza :

Coliviile pentru păsări sunt obiecte bine cunoscute, frecvent întâlnite în locuințe.

Elevii trebuiau să regândească și să reproiecteze acest obiect. Ele s-au realizat ținând cont de limbajul propriu al materialelor folosite la machete, dar și de cele cu care au fost concepute prin proiectare.

La începutul clasei a noua deseori se proiectează **cutii pentru prăjituri**. Studiarea acestui obiect bine cunoscut din viața de zi cu zi dă prilejul pentru desfacerea stereotipurilor existente. Posibilitatea de a confecționa modele la scară reală conferă experiență unică. Cu această ocazie se poate studia și fenomenul kitsch.

Orașul invizibil - Miercurea Ciuc

Modelare și expoziție. Pe baza ideilor lui Orbán László, organizator de excursii, expoziția realizată de elevi, pentru persoane cu deficiențe de vedere, despre clădirile importante din oraș a fost benefică din mai multe puncte de vedere. Modelarea clădirilor a condus la cunoașterea lor aprofundată. Crearea modelelor la scara 1/100 necesită dobândirea unor tehnici specifice și o dexteritate profundă. Munca pentru persoane defavorizate dezvoltă capacitatea de empatie a elevilor.

O temă interesantă ce propune realizarea expresivă a fațadei unor clădiri celebre dintr-o singură coală de hârtie, doar ajutorul tăierii și prin pliere, fără să se permită lipirea.

Cele mai spectaculoase și mai interesante manifestări practice sunt TABERELE de CREAȚIE pe timpul verii.

TABĂRĂ DE CREAȚIE – Zetea

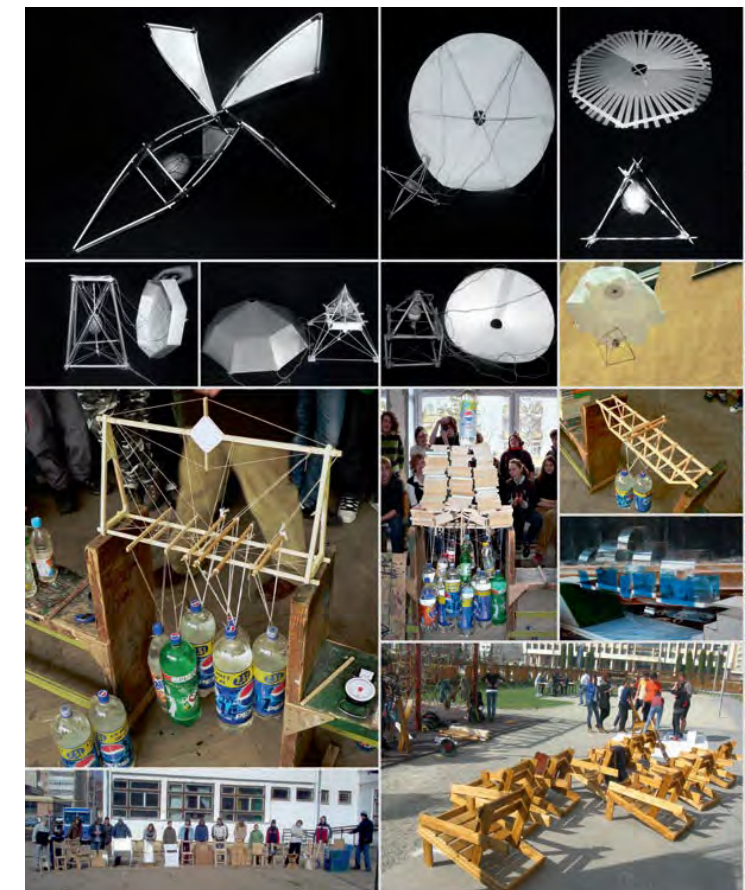
Am organizat o excursie cu corturile pentru clasa cu profil de arhitectură la lacul de acumulare Zetea. Această tabără s-a transformat, spontan, în stagiu profesional și s-a constituit în capul de serie pentru șirul taberelor profesionale ce au urmat să fie organizate ulterior. Ideea s-a născut din dorința de a rezolva dificultățile întâmpinate la traversarea pârâurilor care se varsă în lac.

Am plănuț să construim podețe cu materialele de care dispuneam pe moment.

Aveam doar diverse funii folosite la concursul de tras frânghia și tufe de alun pe malul lacului. Folosind crengile uscate de alun am ales locul cel mai potrivit și am construit trei podețe. Nu am avut la dispoziție nici măcar cuie, astfel am asamblat totul numai cu frânghii.

Elevii și-au intrat atât de bine în rol încât au mai construit și machete de poduri, plută și parasolar.

Tabere de creație s-au mai organizat și în localitățile Frumoasa, Ghiduț, Baia Cibre, Ciaracio, Peștera Sugau, Harghita Băi, Sanmartin, Delnița.

FAMILIA SOCOLESCU

Există în arhitectura noastră multe exemple de transmitere a meseriei de la tată la fiu, sau membrii ai aceleiași familii. Carol și Oscar Beniș, Dumitru și Ion D. Berindei, Grigore și Nicolae Cerchez, Paul și George Cristinel, Ștefan și Jean Burcuș sau frații Horia și Ionel Creangă, etc.

Cea mai celebră familie de arhitecți români este Socolescu, a căror activitate se întinde peste un secol (1840-1940). Familia este locul lor de formare, de acumulare, de continuare a tradițiilor și de transmitere, din tată-n fiu a meseriei de arhitect și constructor. Acești arhitecți sunt: Nicolae G. Socolescu (~1820-1878), Toma N. Socolescu (1848-1897), Ion N. Socolescu (1856-1924), Toma T. Socolescu (1883-1960) și Toma Barbu T. Socolescu (1909-1977).

Hanul Hași Niță Pitiși,
Ploiești, 1857

Hanul Hași Petre Buzilă
Ploiești, 1858

Nicolae G. Socolescu (~1820-1872), era originar din Berivoiul Mare, (un sat din ținutul Făgărașului), cu studii de arhitectură în cadrul Academiei de Arte din Viena. A avut 4 fii, dintre care Toma N. Socolescu și Ion N. Socolescu au devenit arhitecți. A proiectat și executat construcții cu caracter civil și comercial cu funcțiuni importante pentru epoca respectivă și anume: locuințe, hanuri, hoteluri și prăvălii. Acestea erau situate în Ploiești și împrejurimi. Construcțiile sale au fost realizate în stilul neoclasic cu influențe ale neogoticului austriac.

Tribunalul Vechi, Ploiești, 1879

Școala de Arte și Meserii,
Ploiești, 1886

Toma N. Socolescu (1848-1897) a urmat cursurile Școlii de Belle Arte de la București, înființată în 1864 și organizată după modelul francez, unde i-a avut profesori pe Alexandru Orăscu și Carol Beniș, de formație clasicistă. Toma N. Socolescu a fost un reprezentant al neoclasicismului sfârșitului de secol XIX în România, a proiectat și a construit în Ploiești edificii pentru instituții ale administrației publice sau civile, precum: Tribunalul vechi, Palatul Băilor Comunale, Școala de Artă și Meserii, Biserica Sfânta Vineri (1879) și Biserica Sfinții Împărați (1894).

În 1882, odată cu preluarea funcției de arhitect șef al orașului Ploiești, Socolescu s-a ocupat de realizarea unui plan urbanistic complet al orașului Ploiești, numit *Planul urbei Ploesci, nomenclatura*.

Palatul de Justiție din Craiova
(astăzi Universitatea), 1890

Școala Normală Carol I din Câmpulung Muscel
(în prezent liceu)

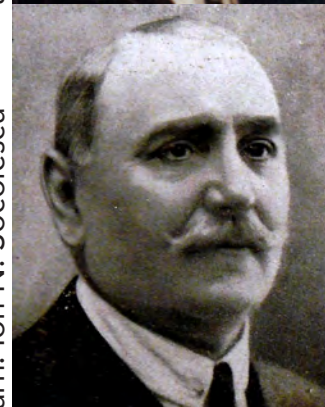
Ion N. Socolescu (1856-1924) a rămas în istoria arhitecturii românești drept un arhitect dinamic, a cărei activitate practică s-a îmbinat cu cea teoretică. A făcut parte din primul val de arhitecți români cu studii la École des Beaux-Arts din Paris și printre primii arhitecți, care au marcat originile stilului național, eliberându-l de tutela academismului.

Activitatea i s-a desfășurat pe mai multe direcții. Pe lângă arhitect-inginer și antreprenor, a fost fondatorul și directorul revistei *Analele Arhitecturii* și ale *Artelor* cu care se leagă, membru fondator al Societății Arhitecților Români, director și profesor al Școlii de arhitectură, în perioada 1892-1897.

arh. **Gabriela Petrescu**

arh. Toma T. Socolescu

arh. Ion N. Socolescu

arh. Toma N. Socolescu

Alături de Ion Mincu, Ion N. Socolescu a creat un limbaj stilistic propriu, format din elemente preluate din arhitectura tradițională, dar și din arhitectura orientală. Dintre edificiile publice proiectate de Ion Socolescu se remarcă: Palatul de Justiție din Craiova, actuala Universitate, Școala Normală din Câmpulung Muscel și Școala Vasile Lupu din Iași, Palatul Comunal din Constanța, în prezent Muzeul de Artă Populară, Primăria din Călărași și cea din Pitești, în prezent Muzeu de Artă.

Primăria din Constanța, astăzi Muzeul de Artă Populară, 1894

Toma T. Socolescu (1883-1960), fiul lui Toma N. Socolescu, a activat ca arhitect, antreprenor, profesor, și teoretician al arhitecturii. A avut funcția de primar al orașului Ploiești, al comunei Păulești și arhitect șef al județului Prahova.

Toma T. Socolescu a proiectat nenumărate case de locuit și de raport în Ploiești, București, Câmpina, Vălenii de Munte, Sinaia. Dintre edificiile publice importante ridicate în Ploiești de arhitectul Toma T. Socolescu sunt: Halele Centrale, Catedrala Sfântul Ioan, Palatul Școlilor Comerciale, Banca Creditul Prahovei, Casa Corpului Didactic, Palatul de Justiție, proiectată de arhitectul Ernest Doneaud în colaborare cu arhitectul Toma T. Socolescu.

Halele Centrale din Ploiești, construcție unicat, proiectată de Toma T. Socolescu reprezintă un

exemplu al modernismului temperat al anilor 1920-1930. Au fost realizate într-un stil eclectic cu influențe Art Deco. Atât concepția, cât și execuția structurilor de beton armat, folosind cele mai noi tehnologii, au reprezentat o noutate pentru acea vreme în țara noastră și conferă întregului ansamblu expresia de modernitate.

Toma T. Socolescu a publicat articole de specialitate în diverse reviste: *Arhitectura*, *Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice*, *Simetria*. Toma T. Socolescu a participat la redactarea capitolului *Arhitectura, Edilitate, Urbanistică și Cultura Populară* din cadrul lucrării *Monografia Orașului Ploiești*, publicată în 1937, sub îngrijirea publicistului Mihai Sevastos. Lucrările sale *Amintiri* (2004) și *Fresca Arhitecților care au lucrat în România în epoca modernă, 1800-1925* (2005) au fost publicate postum.

Catedrala Sfântul Ioan, Ploiești, 1925

Palatul de Justiție din Ploiești (Palatul Culturii), arhitectul Ernest Doneaud împreună cu arhitectul Toma T. Socolescu

Halele Centrale, Ploiești (1920-1930)

Vila Socolescu, Sinaia, 1925

Toma Gheorghe-Barbu Socolescu (1909-1977), fiul lui Toma T. Socolescu, a urmat cursurile de arhitectură la École des Beaux-Arts din Paris, în perioada 1929-1937, cu specializare în arhitectură industrială, civilă și navală. Încă din timpul școlii, a lucrat la decorația interioară a vasului de pasageri Normandie, în colectivul condus de arhitectul Roger Henry Expert. După reîntoarcerea în țară activitatea arhitectului Toma Gheorghe Barbu Socolescu s-a desfășurat ca arhitect, activând în cadrul unor institute de proiectare pentru construcții civile și industriale, specialitatea pentru care se pregătise, cât și în domeniul învățământului.

Operele arhitecților Socolescu reprezintă un patrimoniu de arhitectură românească deosebit de valoroasă, majoritatea lucrărilor arhitecților Toma N. Socolescu, Ion N. Socolescu și Toma T. Socolescu fiind incluse în lista monumentelor istorice.

FILIALA IAȘI ȘI ARHITECTUL DAN HANGANU

ACASĂ...

La propunerea Filialei IAȘI, SENATUL UAR a decis, în reuniunea din 16 decembrie 2016, cu unanimitate de voturi, ca arhitectul DAN HANGANU să devină membru de onoare al UAR.

Într-o ședință solemnă, DAN SERGIU HANGANU a devenit DOCTOR HONORIS CAUSA al Universității Tehnice Gheorghe Asachi.

Pentru majoritatea dintre noi, acasă înseamnă locul în care ne ducem traiul zilnic. Pentru Dan Hanganu, acasă a însemnat, la mijloc de octombrie, Iașul natal în care a văzut lumina zilei și a cunoașterii. Iar orașul, recunoscător celui care nu l-a uitat, și-a așteptat oaspetele cu cele mai înalte onoruri.

Evenimentul s-a desfășurat într-un cadru mai larg și de tradiție numit MUST-ul de ARHITECTURA, organizat în miez de toamnă de filialele locale ale breslei arhitecților - UAR și OAR – alături de AB PLUS EVENTS. Totul a început vineri 14 octombrie, zi de sărbătoare pentru Iași de hramul Sfintei Paraschiva, când Primăria și Mitropolia organizează pe lângă alte manifestări pe cea numită "Seara valorilor". Cu această ocazie, sunt recunoscuți ieșenii cei mai meritoși. Punctul culminant al evenimentului este conferirea titlului de cetățean de onoare al orașului, care a revenit anul acesta lui Dan Hanganu – cel mai cunoscut arhitect român al monumentului.

Trebuie amintit că Dan Hanganu se afla deja la București, unde a fost presedintele de onoare al Bienalei de Arhitectură și ținea o serie conferințe, inclusiv la data amintită mai sus. Prin bunăvoința conducerii UAR care a înțeles importanța acestui eveniment, a modificat programul în favoarea ieșenilor.

Ceremonia de decernare a titlului de „Cetățean de onoare” s-a desfășurat pe scena Teatrului Național, în fața unei săli arhipele cu elita spirituală a orașului. După o scurtă prezentare a laureatului, primarul Mihai Chirica a înmănat însemnele distincției lui Dan Hanganu, primul arhitect „Cetățean de onoare” al Iașului. Ilustrul, de acum, concetățean al nostru a evocat cu nostalgie Iașul copilăriei și, în special, casa din strada Ralet nr. 2 din Copou unde și-a început aventura vieții ce îl va duce departe de acest loc. Dar, el a fost și este prezent, prin performanța sa, în conștiința confrăților arhitecți și nu numai. A doua zi, se va duce incognito să-și revadă casa, iar actualul proprietar îi va povesti, conducându-l prin încăperi, ca imobilul a aparținut unui colonel al cărui fiu este departe în America. Atunci, Dan Hanganu s-a deconspirat și cu umorul său tonic la corectat: „Nu în America, ci în Canada”.

Luni 17 octombrie seria evenimentelor de recunoașterea meritelor lui Dan Hanganu a continuat la Universitatea

text: arh. **Dragoș Ciolacu**

Pe scena Teatrului Național din Iași, arhitectul Dan Hanganu a primit din partea primarului Municipiului Iași, Mihai Chirică, titlul de cetățean de onoare al orașului.

Tehnică „Gheorghe Asachi”. Într-o ședință solemnă a Senatului universității, i s-a acordat maestrului titlul de „Doctor Honoris Causa” al Universității, el devenind, astfel, primul arhitect din istoria îndelungată a forumului științific ieșean (să nu uităm că Asachi era pentru acele vremuri și arhitect) care primește această distincție.

După un laudatio compus de Mihai Drișcu, decanul Facultății de Arhitectură, membrii comisiei, într-o atmosferă de înalt nivel academic, i-am înmănat diploma și roba de D.H.C. Răspunsul de mulțumire a venit printr-un colocvial discurs însoțit de imagini prin care și-a prezentat bogata-i și atât de premiata activitate creatoare. A urmat o vizită la Facultatea de Arhitectură „G.M. Cantacuzino” unde s-a întâlnit cu spiritul încă viu al lui Porumbescu

(Gipsy) prietenul lui din tinerețe, de la care - ne-a mărturisit - că a învățat tot ce-i bun în meșteșugul nostru.

Ziua s-a încheiat cu un tur ghidat al monumentelor ieșene pentru invitații de seamă ai conferinței „New City” ce începea a doua zi, arhitecți și studenți. Asistența a fost îmbucurător de mare, atrasă fiind atât de personalitățile participante dar și de ineditul unei vizite nocturne în clădiri simbol ale Iașului, unele de curând restaurate.

Periplul a început la Mănăstirea „Trei Ierarhi” și a continuat la Palatul Roznovanu – actuala Primărie - Teatrul Național „V. Alecsandri”, Biblioteca Universitară – Fundația Ferdinand I și s-a încheiat la clădirea principală a Universității „Al. I. Cuza” unde s-a vizitat aula și biblioteca. Peste tot, Dan Hanganu a comentat și a avut completări

și observații personale asupra arhitecturii acestor edificii, unele izvorâte din experiența directă din anii de formare profesională.

Ultima zi, marți, a fost cea mai densă în evenimente și s-a desfășurat în întregime în Palatul Culturii. După mesajul organizatorului „Romanian Building Award's” au urmat speakerii din țară și străinătate, care au adus în discuție problemele mai vechi și mai noi ale arhitecturii ilustrate și de propriile creații.

Dan Hanganu și-a prezentat ultimile realizări, amintind cu umor și autoironie dificultățile dar și satisfacțiile pe care le oferă practicarea arhitecturii într-un mediu concurențial. În această atmosferă destinsă a semnat și cererea de a deveni membru de onoare – cum altfel? – a UAR cerere aprobată evident pe loc.

Concluziile unei zile de dezbateri s-au tras la masa rotundă dedicată patrimoniului construit la care a participat și primarul Iașului, Mihai Chirica. Și de această dată, dovedind o vitalitate izvorâtă din optimism, Dan Hanganu a punctat problemele și posibilele rezolvări ale unei arhitecturi de calitate.

În final, ne-am luat rămas bun cu promisiunea și speranța că ne vom reîntâlni cât de curând să continuăm ce am început: o prietenie trainică bazată pe onestitate.

Trebuie amintită contribuția companiei AB PLUS EVENTS prin directorul său general Florin Mindirigiu care a făcut posibilă întâlnirea arhitecților ieșeni cu cel mai titrat coleg al lor – Dan Hanganu. Săptămâna ieșeană a arhitecturii a continuat până vineri cu aceeași intensitate, dar, despre asta într-un număr viitor.

FILIALA OLTENIA

REGAL SOCIO-CULTURAL "ARH.OLT" CRAIOVA (A DOUA EDIȚIE) 23-24 NOIEMBRIE 2016

text: arh. **Pavel Popescu**

Arhitect GETA VOIA
OPERA OMNIA
a arhitecților olteni, 2016

Pentru două zile, arhitectura a fost la loc de cinste la Craiova.

Expoziția Bienalei Naționale de Arhitectură a fost expusă în sălile Facultății de Agronomie din Craiova, iar Muzeul Național de Artă a găzduit ceremonia decernării distincțiilor pentru arhitecții olteni.

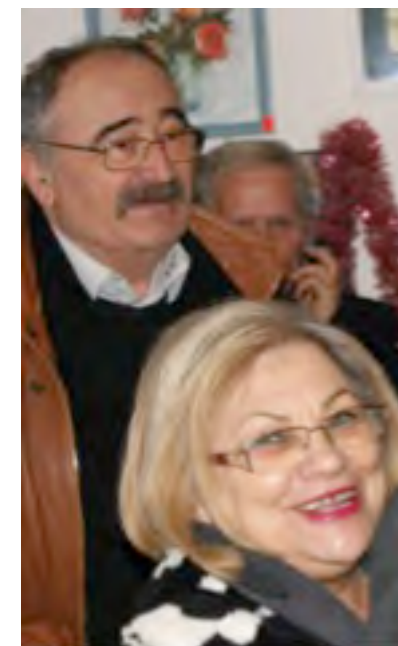
La sărbătoarea arhitecților olteni au fost prezenți arhitectul Auner NIELS câștigătorului trofeului OPERA OMNIA a Bienalei Naționale de Arhitectură 2016, arh. prof. univ. dr. HC Emil Barbu Popescu – președintele Universității de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu – București și arh. Ileana TUREANU – președinta UAR dar și personalități ale culturii din Oltenia noastră - prof. univ. dr. Paul Rezeanu, prof. univ. dr. Dinică Ciobotea, arh. Georgeta Voia – premiul Opera Omnia al U.A.R. Oltenia / 2016, toți membri ai Observatorului Urban al Olteniei, bineînțeles înconjurați de membrii filialei noastre dar și nemembri UAR, sau simpatizanți ai existenței noastre în viața culturală a Olteniei, printre aceștia fiind și foarte mulți colegi din afara Olteniei (arhitecții Monica și Nicolae Potenchi, Eugenia Constantinescu și Ligia Nicolaescu – București, Anca Coșa – Câmpulung Muscel și Victor Popescu – Alexandria).

Invitații noastre au putut lua, la cald, cunoștință de modul cum existăm noi și ce facem aici, în Oltenia, pentru că existența noastră să fie benefică trăirii instituției pe care o reprezentăm aici, UAR- ul.

ÎN MAREA FAMILIE DE ARHITECȚI

text: arh. **Anca Mihaela Coșa**

Familia marilor arhitecți
Geta și Viorel Voia

Am participat la mai multe evenimente UAR: expoziții, premieri, comemorări, valorizări ale arhitecților și arhitecturii românești moderne și contemporane. Sfârșitul festivității de decernare a premiilor BNA 2016 de la București s-a încheiat cu discursul domnului arhitect Niels Auner premiul OPERA OMNIA 2016 în care, emoționat, a împărtășit tuturor sentimentul său: Suntem o familie de arhitecți!

Dincolo de emoția premiilor, s-a transmis iubirea. Suntem în familie. O familie mare de arhitecți. În cotidianul exercitării profesiei de arhitect, nu am încercat acest sentiment până acum. De apartenență, de căldură.

M-a bucurat invitația la ARHOLT 2016, cu vernisarea a trei expoziții: BNAB 2016 la Craiova, decernarea medaliei OPERA OMNIA UAR Oltenia / 2016 doamnei arhitect Georgeta Voia și expoziția lucrărilor domniei sale la Palatul Jean Mihail, comemorarea arhitectului Doru Fotescu cu expoziția sa de artă plastică, ca omagiu la 10 ani de la plecarea dintre noi.

Sunt arhitect de 20 de ani. Concurența pentru lucrări m-a făcut să abordez cu seriozitate profesia. N-am cunoscut, până acum, că există această unire, compasiune și înțelegere a problemelor care apar inevitabil, oricărui dintre noi. Uniunea înseamnă de fapt unire. O legătură bazată și pe sentimente omenești, nu doar abordări profesionale. În contextul economiei de piață, concurențiale, asemenea manifestări sunt inedite. Ele arată că, dincolo de exigențe, arhitectura crează valori ale umanității, iar cei care o practică se apreciază nu doar ca profesioniști ci și ca parteneri, prieteni, frați. Mă bucur că fac parte din familie!

Aspectul acesta a fost accentuat la Craiova: admirație pentru discursul arhitectural al clădirilor premiate – doamna arhitect Georgeta Voia, inserția organică a acestora în țesutul construit, amprenta unei puternice personalități de creator și respectul față de situl istoric, valorizarea locurilor centrale și crearea de identități spațiale. Problematika intervențiilor și protecției monumentelor istorice a devenit o problemă de familie.

Am învățat o abordare fermă în susținerea valorilor istorice locale și naționale. Toate acestea se datorează oamenilor care organizează după principii practice o viață, aceste evenimente. Omul sfințește locul! Impregnează cu personalitatea sa tot ceea ce face și îi aduce și pe cei din jur în familia sa. M-a făcut să ne simțim acasă, în marea noastră familie!

CA LA CRAIOVA

text: arh. **Victor Popescu**
Președinte Filiala UAR
Teleorman

Arhitect Pavel Popescu

Euroregiunea Oltenia a UAR reprezintă, pentru mine, organizația care m-a făcut membru UAR, ca de altfel pe toți cei din Teleorman, alături de care mi-am lărgit cunoștințele profesionale și umane, cu ceilalți colegi din filială. Am participat, de 10 ani, la toate întâlnirile și evenimentele culturale desfășurate la Craiova și anume:

- expozițiile Bienalei Naționale de Arhitectură 2014, la Universitatea Craiova și pe cea din 2016, la Facultatea de Agronomie Craiova
- Balul Arhitecților Olteni - edițiile 2012, 2013, 2014, 2015, 2016

Aceste activități nu ar fi avut loc fără persoana numărul unu din filială, **d-l Pavel Popescu**, un om remarcabil, care a reușit să unească arhitecții dintr-o arie de răspândire foarte mare. Deși fac parte dintr-o altă filială și sunt președintele ei (Teleorman), nu pot uita că domnia sa ne-a făcut pe absolut toți, cei din Teleorman, membri ai UAR și că a înființat filiala Teleorman a UAR, în cadrul eurofilialei Oltenia. Vin de fiecare dată la Craiova cu plăcere, dar și cu emoție, știind că plec încărcat de cunoștințe noi profesionale sau umane. La Craiova, întâlnesc și mulți arhitecți bucureșteni, care, ca și mine, vin pentru a fi alături de d-l arh. Pavel Popescu, cel care știe să ne facă să ne simțim uniți, să conștientizăm că facem parte dintr-o breaslă importantă a societății și că depinde și de noi cum arată localitățile în care trăim, din punct de vedere urbanistic și constructiv.

Recent, d-l arh. Pavel Popescu a inițiat un proiect onorific intitulat OPERA OMNIA – pentru acordarea unor diplome, distincții arhitecților merituoși din Oltenia, pentru întreaga lor activitate.

Prima diploma OPERA OMNIA a fost acordată d-nei arhitect GEORGETA VOIA care, împreună cu d-l arh. VIOREL VOIA, au fost modelul meu pentru abordarea plasticii arhitecturale. Nu mai există în țara o activitate similară, astfel încât meritul d-lui arhitect PAVEL POPESCU este cu atât mai mare.

FILIALA CONSTANȚA ȘI ARHITECȚII BULGARI

text: arh. **Maria Brutaru**

Printr-o exemplară colaborare, arhitecții filialelor UAR și OAR Dobrogea împreună cu arhitecții din organismul similar din Varna - Bulgaria au organizat o expoziție inspirată intitulată ARH ART 2016.

În foaierul Muzeului de Artă Constanța a fost vernisată, în data de 9 decembrie, expoziția de pictură a arhitecților dobrogeni. O explozie de talent, imaginație, rafinament, interes pentru peisajul urban și cel natural s-a dovedit o puternică verigă de legătură dintre cele două grupuri de arhitecți. Pictura, sensibilitatea și interesul pentru mediul în care trăim sunt un minunat prilej și pretext pentru colaborare, amiciție și comunicare dintre arhitecții români și bulgari.

Evenimentul a avut loc la Muzeul de Artă Constanța

Președintele filialei OAR
arh. Alexandru Bălan împreună cu dna. Directoare
a Muzeului Național de
Artă, Doina Păuleanu.

Români sau bulgari, arhitecții utilizează limbajul...grafic. Cu toții, proiectează și desenează.

FILIALA TIMIȘ ȘI ȘCOALA DE RESTAURARE

text și foto: arh. **Liliana Bușilă**

EXPOZIȚIILE ARHITECTUL HORIA TEODORU (1894-1976) REPER AL ȘCOLII ROMÂNEȘTI DE RESTAURARE

ȘI

ION D. TRAJANESCU (1875-1964) ARHITECT, RESTAURATOR, PUBLICIST, PROFESOR GĂZDUITE LA TIMIȘIARA ÎN SEPTEMBRIE 2016

Uniunea Arhitecților din România, Filiala Timiș și Direcția Județeană pentru Cultură Timiș au prezentat publicului timișorean expozițiile **ARHITECTUL HORIA TEODORU** (1894-1976) – reper al școlii românești de restaurare și **ION D. TRAJANESCU** (1875-1964) – arhitect, restaurator, publicist, profesor, în perioada 1 – 20 septembrie 2016. Cele două expoziții, realizate de Institutul Național al Patrimoniului, în cadrul ciclului de proiecte culturale „Restauratori români”, finanțat de Uniunea Arhitecților din România, din fondul „Timbrul Arhitecturii” au fost găzduite în spațiile expoziționale ale Casei Artelor – Direcția Județeană pentru Cultură Timiș. Prezentarea panourilor dedicate celor doi mari arhitecți români a avut loc în Galeria Pygmalion, spațiu cu două zone distincte de expunere, a căror ambianță reflectă etape din evoluția acestei clădiri de secol XVIII. Caracteristicile sălii au oferit posibilitatea unui parcurs unitar, dar și condiții diferențiate de etalare pentru cele două expoziții.

Vernisajul a avut loc pe data de 1 septembrie, când autoarea expozițiilor, Doamna arhitect Anca Filip, coordonator al proiectelor culturale, a făcut o amplă și documentată prezentare a operei fiecăruia din cei doi arhitecți.

În cele trei săptămâni de ședere în Timișoara, expozițiile au prilejuit accesul mediului de specialitate și al publicului larg la o informație consistentă, bine structurată și prezentată într-o formă clară și elegantă asupra activității celor doi arhitecți. Ele au stârnit interes atât în rândul arhitecților, cât și al unui public variat. Dacă vizitatorii din prima categorie au zăbovit asupra aspectelor de detaliu ale lucrărilor de restaurare din expoziția dedicată lui Horia Teodoru și au remarcat varietatea și calitatea proiectelor lui Ion Trajanescu, ceilalți au trecut pragul expoziției atrași de ipostaza acestuia de autor al Catedralei din Timișoara, și au manifestat în egală măsură curiozitate și apreciere pentru materialul expus.

Arhitecta Anca Filip

FILIALA
BUCUREȘTI

GEORGE MATEI CANTACUZINO
UN INTELECTUAL PEA PUȚIN CUNOSCUȚ

text: arh. **Selian Țurlea**
foto: arh. **Mircea Țibuleac**

Dan Teodorovici, s-a născut la Brașov în 1972, este arhitect și curator. Trăiește și lucrează în Stuttgart, Germania. A studiat arhitectura și urbanismul la Universitatea din Stuttgart (1993-2000), unde a fost asistent la catedra de urbanism (2003-2009). În 2010 și-a susținut teza de doctorat despre G. M. Cantacuzino (G. M. Cantacuzino (1899-1960): Dialogik zwischen Tradition und Moderne), care a fost apreciată cu calificativul „Summa cum laude”. Teza de doctorat a devenit o monografie publicată în ianuarie 2014, cu sprijinul Uniunii Arhitecților din România, la Editura „Ernst Wasmuth” din Tübingen/Berlin - George Matei Cantacuzino – a Hybrid Modernist. Este prima monografie despre un arhitect român publicată de o importantă editură europeană. De curând a apărut și versiunea românească, la Editura Simetria. Lansarea a avut loc în urmă cu două săptămâni.

O monografie foarte importantă din mai multe puncte de vedere.

În primul rând, în afara țării, G.M. Cantacuzino nu este cunoscut, din păcate, decât în cercuri restrânse de specialiști. Știind acest lucru, Dan Teodorovici a organizat, în același an cu apariția cărții, 2014, o expoziție itinerantă cu exact titlul monografiei, G.M. Cantacuzino – a Hybrid Modernist, la Stuttgart, Karlsruhe, Londra și Berlin. Expoziția includea cărți originale, macheta cunoscutului „Hotel Belona” și lucrări de pictură, acuarelă și desen din călătoriile lui G.M. Cantacuzino, alături de o prezentare cronologică tripartită a proiectelor arhitecturale ale acestuia.

În al doilea rând, G.M.Cantacuzino (G.M.C., cum îi plăcea să semneze) a fost unul dintre cei mai puțin cunoscuți intelectuali ai secolului trecut, iar despre polivalența sa se știe și mai puține

(G.M.C. a fost arhitect, scriitor, pictor, curator, profesor de istoria și teoria arhitecturii, primul corespondent român al revistei „L’Architecture d’Aujourd’hui”, membru corespondent onorific al Royal Institute of British Architects, cetățean de onoare al New York-ului și multe altele). O monografie atât de amplă, complexă, precum cea semnată de Dan Teodorovici nu poate fi decât binevenită, mai ales că se adaugă lucrărilor relativ recente apărute pe aceeași temă - monografia întocmită de istoricul de artă Mirela Duculescu, în 2010 și biografia publicată în 2011 de Ion Mihai Cantacuzino.

În al treilea rând, Dan Teodorovici a știut să atragă interesul cititorilor prin alcătuirea monografiei care se deschide cu un cuvânt înainte semnat de Șerban Cantacuzino, fiul arhitectului, stabilit de multă vreme în Anglia și cetățean britanic („Viața lui G.M.Cantacuzino poate fi luată drept o oglindă a marii tragedii a secolului XX”, scrie acesta), continuă cu o prefață semnată de Akos Moravánszky, celebru profesor de teoria arhitecturii la Institutul GTA (Institutul pentru Istoria și Teoria Arhitecturii) din Zürich (“Pentru Cantacuzino, tradiția rurală din România constituia un ingredient perfect al concepției sale privind modernitatea”), după care urmează un text dens intelectual și greu de înțeles: o biografie intelectuală, un studiu în teoria arhitecturii a atitudinii clasice și anexele care includ, pe lângă aparatele bibliografice și alte referințe, o listă a proiectelor arhitectonice, o mică antologie de eseuri, reproduceri de acuarele și tablouri, precum și o biografie a arhitectului. Cartea prelucrează documente și informații inedite provenind din arhive personale și publice din Anglia și România, din discuții și corespondența cu foști studenți sau prieteni ai arhitectului, precum

și corespondența sa personală. Toate scăldate de o iconografie copleșitoare. Nu credeam să existe atât de multe fotografii cu G.M.C. și familia sa.

Un citat din G.M.C. din 1947 poate explica titlul monografiei: „Sunt tradiționaliștii, moderniștii și ceilalți. În categoria din urmă se situează acei arhitecți care cred că este necesar de găsit un echilibru pe bazele disciplinelor clasice, fără a nesocoti întru nimic niciuna din temele moderne și fără a întoarce spatele tradiției”. Atitudinea schițată în acest citat este o provocare greu de realizat.

Să-i dăm cuvântului și autorului: „Acest studiu încearcă să plaseze excepționala viață și creație a lui Cantacuzino în diferite contexte: arhitectural, cultural, economic și politic. Încearcă de asemenea să-l plaseze pe Cantacuzino în linia predecesorilor săi artistici și intelectuali – de la Vitruviu prin intermediul lui Palladio la Schinkel și Loos, de la Wölfflin la Wittkower, de la Plotin prin Bergson la Camus, de la Montaigne prin Goethe la Rilke, Valéry și T. S. Eliot. Cosmopolitul român G. M. Cantacuzino (1899 – 1960) este unul dintre erudiții cei mai puțin cunoscuți ai secolului 20. Având în vedere acele timpuri ale extremelor, atât atitudinea clasică, prin care G.M.C. face legătura, pe de o parte, între Modernism și Tradiție, și pe de altă parte, între Estetică și Etică, precum și integritatea sa intelectuală sunt remarcabile. Ele rămân actuale.”

Dan Teodorovici – George Matei Cantacuzino. Modernismul hibrid.

Editurile Simetia și Wasmuth.

Traducere din limba engleză de Olimpia Lykiardopol

**FILIALA
GORJ**
**3 OCTOMBRIE 2016
ZIUA MONDIALĂ A ARHITECTURII
ȘI HABITATULUI
ÎMPREUNĂ CU DORIN ȘTEFAN**

text: Președinte Filiala UAR:

arh. **Mihai Iacob Maicovschi**

Vicepreședinte Filiala UAR:

arh. **Doru Pasăre**

„Arhitectura. Oare ce-o fi?”

La început a fost mult desen: cu creion, în tuș, cu tempera.

Zile și nopți desenai. Dar imediat au venit și modelele, provocările, „virusul”. Virusul arhitecturii.

Dacă te prinde nu există antidot.

La început sunt mulți atinși de virus, dar pe parcurs la fel de mulți abdică. Încetul cu încetul sfera se micșorează. Lumea ta se restrânge. În ea nu mai încap decât

Le Corbusier, Mies van der Rohe, Gropius. Intri într-o lume în care nu te mai înțelegi cu nimeni. Câtiva, foarte puțini îți împărtășesc și tu le împărtășești „arhitectura”. Dar nu

trece mult și din nou, ca la înmulțirea prin înmugurire te detașezi de ramură:... raționalism, funcționalism, brutalism, vernacular...”

Dorin ȘTEFAN

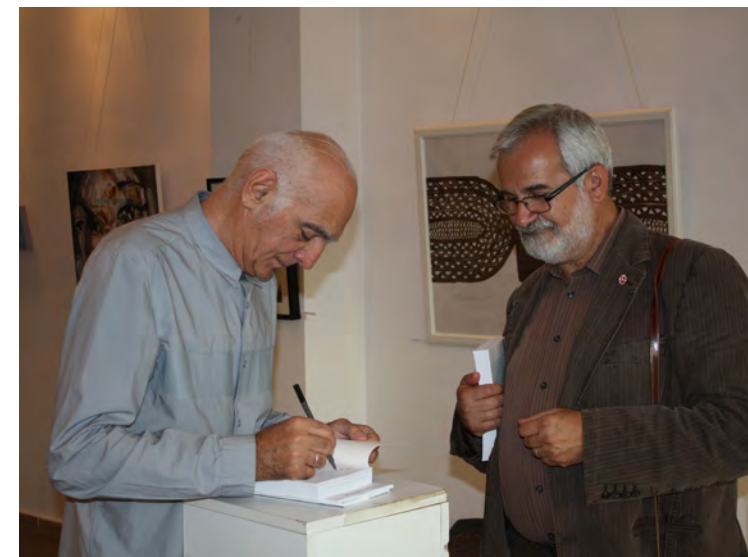
Pentru a marca Ziua MONDIALĂ a ARHITECTURII și HABITATULUI și la Târgu-Jiu, filialele OAR-OLTENIA prin Reprezentanta Teritorială Gorj (arh. Doru Pasăre), Filiala Județeană Gorj a UAR (arh. Mihai Maicovschi), Filiala USR Gorj (Cristian Brebenel) în colaborare cu Filiala Tg.-Jiu a UAP din România (Vasile Fuiorea) au realizat un program special, la care au participat arhitecții gorjeni, precum și arhitecți din București și Timișoara.

Invitatul special a fost cunoscutul arhitect Dorin Ștefan. A fost prezent și președintele filialei OAR Oltenia, arh. Radu Ionescu.

Evenimentul a debutat cu lansarea cărții arhitectului Dorin Ștefan, „My Modernism (Autodenunț)”, apărută de curând, în București, la editura Paideia - un fel de jurnal-confesiune al autorului, din copilărie până în anul 2012. Lansarea a avut loc la Galeriile de Artă ale Municipiului Târgu-Jiu și a atras mulți iubitori de cultură.

Prezentarea cărții a fost făcută de cunoscutul scriitor gorjean Cristian George Brebenel și de către autor. „Inițial, privind coperta cărții și luând contact cu titlu, am crezut că este o încercare de a teoretiza cunoscând arhitectura, dar am înțeles repede că este vorba de un anumit tip de confesiune, însemnări apropiate unui gen de jurnal”.

„Dorin Ștefan a relatat cum a prins contur cartea sa. Acesta a spus că originile cărții se află în Bienala de la Veneția, care s-a desfășurat în urmă cu doi ani: „Cartea este povestea mea și a generației mele, care crede în modernism. Eu sunt un arhitect modernist.

Nu știu dacă asta este bine sau e rău. E bine să fii modernist sau e bine să fii conservator? Adevărul se află, la ce de obicei, undeva la mijloc. Motivul principal al cărții a fost tema Bienalei de la Veneția de acum doi ani care a fost: „1914-2014, o sută de ani de modernitate”. Fiecare țară și-a prezentat modernitățile ei în această 100 de ani. O parte din carte a apărut în catalogul României pentru Bienală. Era un început și am dezvoltat ideea, astfel că a devenit o carte povestind despre modernitate”.

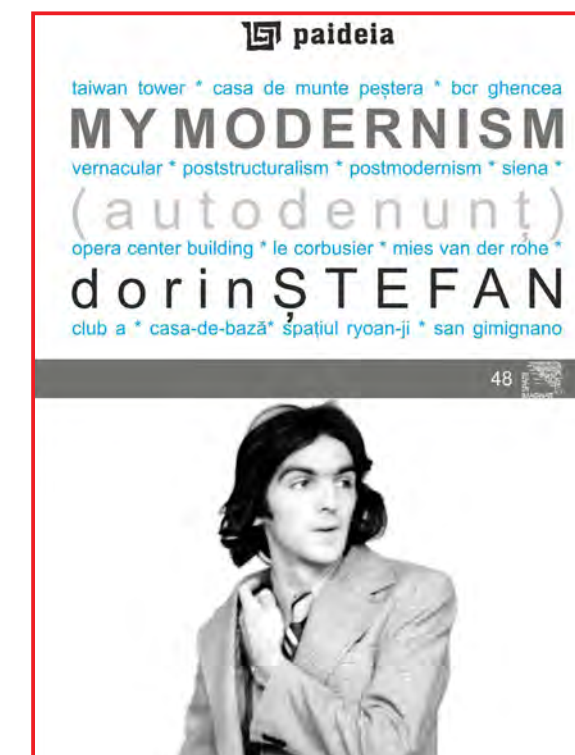
Arhitectul a precizat că lucrarea sa este destinată publicului larg și nu este o carte de specialitate: „Este o carte care poate fi citită de publicul larg.

Inițial, când am conceput-o pentru Bienala de la Veneția avea referiri strict arhitecturale, iar apoi am împănăto cu povestea colaterală arhitecturii care este viața”.

A urmat un moment liric, susținut de membri ai Cenuclului literar „Columna” care au recitat din creațiile poetice personale. Debutul și finalul lansării au fost punctate de interpretări la vioară ale elevei Denisa Burci de la Liceul de Arte „Constantin Brailoiu” din Târgu-Jiu.

La finalul seriei, arhitecții împreună cu familiile lor s-au reunit într-o locație deosebită, bucurându-se de atmosferă și depănând amintiri.

Dorin Ștefan a împlinit 50 de ani pe acoperișul Teatrului Național, proiectând pe un ecran mare, o frumoasă arhivă de contexte și de viață personală în imagini scrise pe un CD și comentată într-o carte mică, pătrată, intitulată „a”. (O căldură mare, prematură, de început de iunie, se așezase peste mulțimea de prieteni adunați pe Terasa guvernată de prietenul Mihai Oroveanu, în plin Târg de carte Bookfest). Noi, Editorul Paideia, eram lângă el. După 15 ani, toamna, primim spre publicare My modernism, o carte de treceri în revistă a faptelor de viață care se întretes biographic, având acest sens: este o descifrare. Sunt „memorii” scrise alert, cu interes, cu surprinderea surprizei proprii, cu detalii vii despre oameni și situații, cu explicații care includ toate „lumile” pe care el însuși le-a trăit păstrând permanent sentimentul modernismului.

Publicăm această carte de autor, încântați de stil, de compunerea discret excentrică, de felul în care luciditatea maturată a autorului subliniază calitatea sentimentelor în care s-a format și a clădit.

Îl felicităm deschis. Menționăm mândrii și colecția care poartă această lucrare, „Spații imaginate”, îndrumată de Augustin Ioan.

Prof. dr. Ioan BANȘOIU – directorul Editurii PAIDEIA

MILITZA SION

"ATELIERELE" MILITZEI SION

"Cred că în pictură aș fi făcut o carieră mai potrivită cu natura mea, fiind o profesie liberă chiar și în regimul comunist. Nu regret alegerea. Arhitectura e o meserie de mare cuprindere, dar cu determinări și rigori. Exprimarea mai neîngrădită prin desen a însemnat pentru mine o compensare care mi-a înlesnit o existență armonioasă, plină de satisfacții. Această preocupare permanentă de-a lungul anilor s-a concretizat în serii de desene prezentate în cadrul unor expoziții personale. (...) Consider că, deși am abordat tehnici diverse, exprimarea ce mă reprezintă temperamental este grafică alb-negru, a contrastelor puternice între lumină și umbră, care conduc la o percepție acută, dinamică a lumii reale sau imaginare"

mărturisește Militza Sion.

O nouă expoziție Militza SION este un eveniment cultural. De această dată, evenimentul poartă titlul "ATELIER", lăsând deschise porțile celor două pasiuni și poli între care a oscilat, de-a lungul unei cariere prodigioase, talentata arhitectă și viguroasa pictoriță.

Arhitect reputat...curator al unor excelent gândite și documentate expoziții retrospective ale unor arhitecți prestigioși ca G.M. Cantacuzino, Gheorghe Simotta, Henrieta Delavrancea-Gibory sau Horia Creangă, Militza Sion s-a dovedit și un interesant grafician și pictor.

La vernisaj, călăuză a fost rafinata și consistenta prezentare a criticului de artă Ioana Vlasiu: „Dacă ar fi să spun doar în două cuvinte ce caracterizează munca artistică a Militzei Sion, aș spune că ea se află sub semnul unei indecizii fertile.

(...) Fără să abandoneze arhitectura, meditănd pe marginea ei, Militza Sion a reușit să dezvolte o pictură de o coerență și de o libertate remarcabile, să transforme exercițiul reprezentării plastice, dintr-o anexă, fie ea și inspirată, fie ea și strălucită, într-o disciplină cu întreaga ei autonomie și coerență". „Nu regret faptul că am ajuns la Arhitectură. Aș fi putut fi, prin natura mea, mai aproape de artele plastice. Însă, arhitectura, cu rigorile ei, mi-a dat un alt orizont pe care nu l-aș fi avut niciodată, altfel. Și am pendulat mereu, am avut tentații și sfâșieri de-a lungul existenței", a recunoscut Militza Sion. Dar a recunoscut și faptul că arhitectura i-a ocupat mult timp și a fost „pictor de duminică". Până când a găsit locul magic, lacul care o inspiră.

Expoziția „Atelier" prezintă lucrări de pictură realizate în ultimii ani în atelierul construit pe malul unui lac - un loc de liniște și reculegere - temă devenită subiect preferat, muză.

Expoziția cuprinde și reluarea unor subiecte care au preocupat-o dintotdeauna: alcătuirii urbane pierdute în timp și spațiu, orizontul - simbol al hotarului dintre lumi, misterul ascuns pretutindeni sau drumul spre înălțimi, spre lumină.

Pictura Militzei Sion este o permanentă trecere de la real la concret către un expresionism abstract. Deschisă cu un "Autoportret" din 2013, ce pare să salute vizitatorul la intrare, suita de lucrări urmărește drumul Militzei Sion de la peisajul "realist" la cel conceptualist, cu o puternică marcă metafizică în multe dintre lucrări, mai ales în cele de grafică.

„A început ca un joc în prima copilărie, când îmi împlăeam ore întregi desenând. Orizontul meu era limitat, justițiar și populat cu îngeri care recompensau copiii (printre care mă aflam și eu) pentru faptele bune. Între copii și îngeri nu făceam distincție precisă. Mai toți copiii purtau aripi." A primit îndrumarea mamei sale, care studiasse filosofia și artele frumoase. „Am continuat să desenez peisaje, portrete, compoziții, ilustrații ale unor lucrări literare. A merge la arhitectură a fost o alegere grea, căci oscilam între arte frumoase și matematică - o disciplină care mă atrăgea în egală măsură".

ALEGria CRISTINEI ȚURLEA

text: arh. **Selian Țurlea**
foto: arh. **Mircea Țibuleac**

Arhitecta Cristina ȚURLEA este acasă la Galeria Calderon. Expozițiile arhitectei-pictoriță sau pictoriței-arhitectă sunt evenimente așteptate și prilejuri de bucurie și întâlniri cu mereu noi experimente afectiv-cromatice și tematice ale autoarei.

Acum un an, expoziția ÎnCHIPuiri – aduna o seamă de portrete, multe inspirate de opere ale altor pictori, dar și iscate din imaginația pictoriței, toate subsumate unor versuri din „Visul unei nopți de vară” de Shakespeare.

De aceasta data „Expoziția ALEGria, aleg să fie o bucurie. Pentru mine, în mod cert, este – sper să fie și pentru toți cei care o vor vizita. Am ales acest titlu ALEGria, care înseamnă bucurie, subliniind cu majuscule cuvântul aleg, ce este inclus. Este un joc de înțelesuri, l-am practicat și la precedentele expoziții. De data aceasta vreau să sugerez faptul că pictura este, în același timp, bucurie prin ea însăși, dar și o alegere personală: alegerea de a mă exprima astfel, alegerea de a căuta bucuria în tot. Tablourile, ca de obicei, sunt pline de culoare și au un numitor comun, această posibilitate de dublă citire. O dată, ca imagine ce poate sugera un peisaj, o compoziție de natură statică, flori, iar o a doua citire este prin prisma jocului, a bucuriei ce se descifrează prin lucrurile surprinzătoare precum accentele de aur sau argint lichid, elemente și texturi incluse. Cum spuneam, bucuria realizării lor este numitorul comun care sper să se regăsească și în sufletul privitorilor.” – mărturisește autoarea.

ABIL LIVIU BRANDABUR ȘI JOHN AXENIE

text și foto:
arh. **Liviu Brandabur**

TABLOURI PENTRU VISĂTORI CARE AU IMAGINAȚIE ȘI CRED ÎN NOȚIUNEA DE FRUMOS

Expoziții cu tehnici diferite de lucru, pictura pe pânză și pictura pe oglinda - tehnica desăvârșită după o lungă cercetare - născute, amândouă, din copilăria noastră se confundă cu tinerețea noastră, dublată de anii școlii de arhitectură.

Prescurtarea - prin combinare a numelor noastre - cu trimitere directă la tehnicile adaptate, de a pune în practică experiența acumulată în 45 ani de activitate profesională și care ne definește, în care credem cu tărie.

Oglinda CARE M-A ÎNSOȚIT TOATĂ VIAȚA de la naștere la senectute, încerc să o acopăr astăzi cu sufletul meu creionat în imaginile personalității pe care am dobândit-o. Ion, în pânzele lui, ne întoarce în epoca impresioniștilor, cu amintiri ale unei copilării legate de o MOLDOVĂ autarhică, lovită de războiul îngrozitor în care mii de părinți, frați și surori au rămas într-o veșnică încremenire, slabi și oprimați de o mentalitate barbară, aruncați afară de-o societate a unor sclerați .

Amândoi autorii lasă moștenire nepoților, dorința, de mai curat, mai luminos, mai omenos, mai cinstit, într-o îndumnezeire autentică, adevărată.

Expoziția este povestea celor doi arhitecți născută în urma cu 45 de ani, când gândurile și apucăturile lor erau altele, născute pe dealurile SUBCARPATICE, în plaiuri diferite legate de prietenii copilăriei și ea se regăsește în ambele tehnici de lucru atât la B cât și la J - PICTURA PE OGLINDĂ abordează imaginarul, o pictură de birou cu strălucirea sticlei de MURANO. PICTURA PE PÂNZĂ, clasică, parfumată, de impresionism nostalgic, sentimentală cromatic.

Pictură pe oglinda arh. Liviu Brandabur

Nu poți să nu fii interesat care este tehnica de realizare a picturii pe oglindă, cu tehnologie ce merită brevetată, prima abordare inovatoare a unei expoziții personale în totalitate pe suport oglindă, pentru prima dată în ROMANIA și în lume. Stilul Murano aparține în totalitate autorului cu titlul de brevet sentimental românesc (PICTURA PE OGLINDĂ CU AMPRENTĂ MURANO).

Pictură pe pânză arh. John Axenie

ROMEO BELEA

ACADEMICIANUL ARHITECT ROMEO BELEA, ESTE PRIMUL MEMBRU DE ONOARE AL UNIUNII ARHITECTILOR DIN ROMÂNIA, A DECIS ÎN UNANIMITATE SENATUL UAR ÎN ȘEDINȚA DIN 14 OCTOMBRIE 2016

Domnul profesor Romeo Belea este unul dintre foarte puținii arhitecți membri ai Academiei Române, ca omagiu pentru aportul sau incontestabil la evoluția civilizației spațiale, pentru rafinamentul și competența sa în structurarea spațiilor culturale, un creator de spații publice și un profesionist al spațiului.

Ministerul Chimiei, Sala Palatului, hotelurile Intercontinental și Novotel sunt doar câteva dintre clădirile importante din București care poartă semnătura lui Romeo Belea, arhitect, profesor universitar, membru corespondent al Academiei Române.

Cea mai recentă realizare a sa este un caz unic în arhitectură, când un arhitect la începutul carierei are șansa, după 50 de ani, să remodeleze creația de tinerețe. Schimonosit de vremuri, TNB a fost transfigurat și a renăscut devenind centru cultural, un laborator al artei teatrale (cel mai complex din Europa) unde, alături de spații expoziționale și dedicate artelor vizuale, se afla cafenele și spații deschise oferite publicului, pe întregul parcurs al zilei. TNB și spațiul public pe care-l definește au devenit o matcă a artelor în inima orașului...

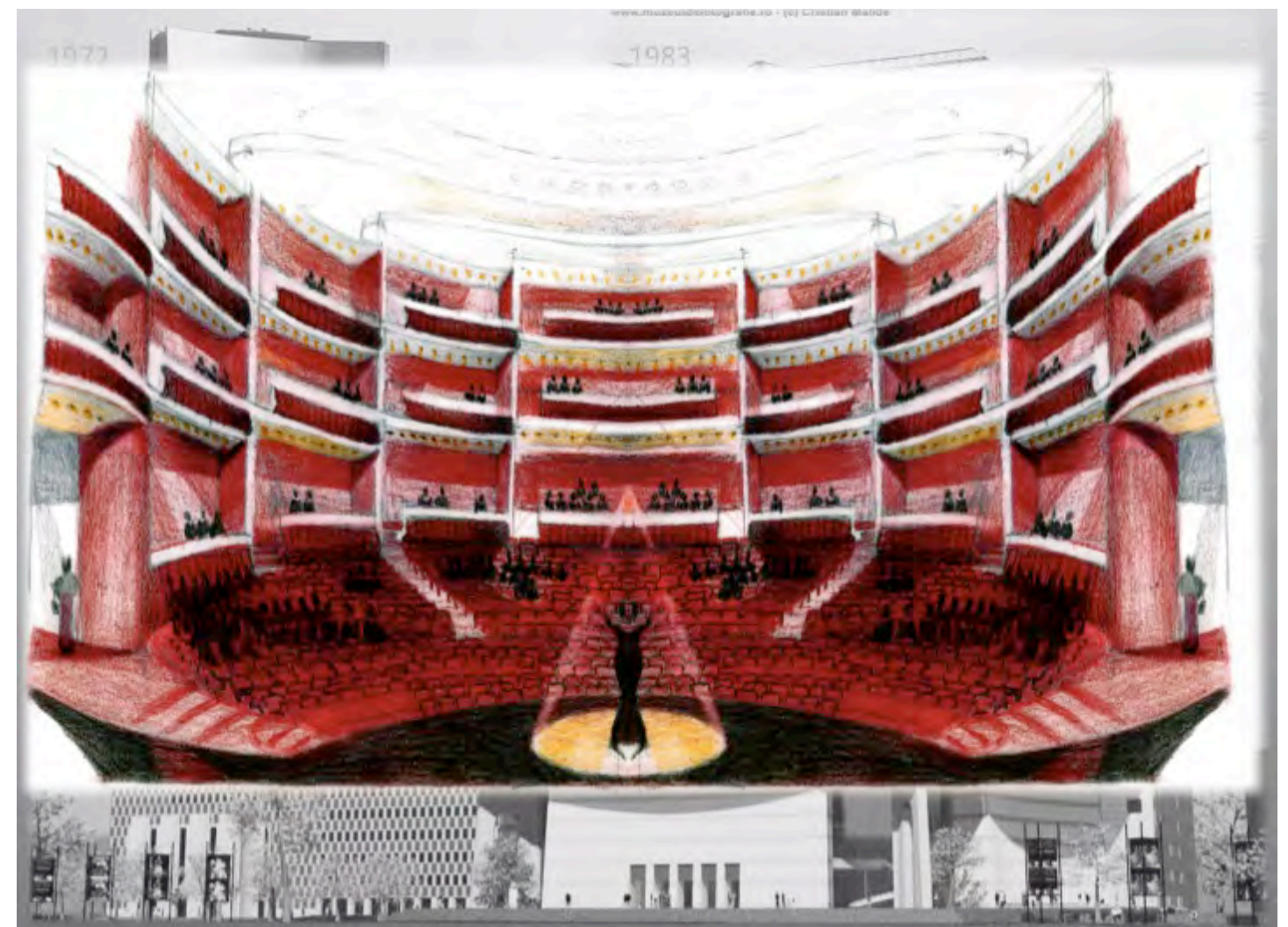
Ca tânăr arhitect, a participat la realizarea proiectului Teatrului Național din București, în 1963. Astăzi, aceluiași Romeo Belea... îi datorăm renașterea TNB.

„A fost o carieră care, vreau, nu vreau, continuă, pentru că tot timpul se ivesc lucrări. O carieră în care am ținut să muncesc foarte mult și să o fac cât pot de bine. În profesia asta nu poți, la ora 18.00, să închizi ușa și să pleci acasă. Este o meserie care te preocupă permanent cât ești în starea de veghe.

Am avut șansa extraordinară să fac facultatea într-o perioadă în care mai existau profesori-celebrități, niște ingineri din perioada interbelică, de atunci când s-a construit Bucureștiul – unul dintre cele mai interesante orașe europene din perioada 1933-1939”, rezumă acesta cele aproape șase decenii de destin profesional.

TNB este teatrul cu cele mai multe săli din lume, potrivit „autorului” lui.

„În prima etapă, am început să lucrez la proiectul TNB în primăvara anului 1963. Aveam 31 de ani. Eram foarte tânăr. În meseria asta, experiență au cei care de la 40 de ani încep să facă ceva. Este o meserie de mari acumulări, cu condiția să ai ceva total în tine și să treci prin foarte multe.

Vorbind de prima etapă a realizării Teatrului Național, din 1963, după ce am verificat proiectul și i-am adus toate micile modificări, m-am consultat cu Liviu Ciulei ...

Ciulei era un om de teatru absolut complet, cum nu am mai întâlnit nicăieri, și pot să zic că am umblat destul. A fost așa și pentru că el a terminat Arhitectura, deci avea și o pregătire tehnică. Era un căutător, era preocupat tot timpul să descopere și să inoveze ceva.

Faptul că TNB este teatrul cu cele mai multe săli din lume într-o singură construcție, nu a fost un record pe care l-am căutat cumva, ci a rezultat din reconversia unor spații. În aproape toate problemele au coincis punctele noastre de vedere, ale mele și ale lui Ion Caramitru. El a fost de acord ca TNB să nu fie un simplu teatru, ci un loc cultural, în care, de la ora 9.00 dimineața și până seara târziu să fie deschise expoziții sau locuri de socializare, cafenele.

Extras din interviul acordat doamnei Florina Tecuceanu

Françoise Pamfil: ...Când și cum ați început să lucrați la TNB?

Romeo Belea: În anul 1962, prof. arh. Horia

Maicu, arhitect-șef al Capitalei la acea vreme, a inițiat formarea unui colectiv pentru proiectarea TNB pe amplasamentul actual. Cum lucrasem deja într-un colectiv condus de el (la proiectarea Sălii Palatului), m-a mutat în noul colectiv tot în cadrul Institutului Proiect București (unde fusesem angajat, în anul 1958, de către fostul meu profesor din facultate, arh. Tiberiu Ricci) și într-un moment când tocmai terminasem de realizat căminele și cantinele studențești de la Grozăvești și Regie. Din colectiv mai făceau parte prof. N. Cucu, prof. arh. V. Iorga, arh. J. Nămescu, prof. ing. Alex. Cișmigiu, ing. Dan Deleanu, ing. Necșulean, ing. Traian Pop, ing. Dragoș Badea etc., o lume de profesioniști în domeniile lor.

F.P.: Când s-a demarat propriu-zis proiectul Teatrului Național din București?

R.B.: Soluția a fost încheată în anul 1963 și un colectiv format din arhitecții Maicu, Belea, Cucu, avându-i consultanți pe Liviu Ciulei și pe Sică Alexandrescu, a făcut documentarea și discuția cu specialiști remarcabili în epocă (Marcel Beuer, Ben Schlanger, Walter Munruh, Newman, De Gaetani) în SUA, Germania și Austria....

Pentru un arhitect de 32 de ani era o provocare, dar cei cu experiență precum Maicu și Cucu, cât

și cei foarte tineri – dar și plini de entuziasm și îndrăzneală – m-au ajutat s-o ducem la bun sfârșit, nu fără hopuri, momente de cumpănă și greutăți.

F.P.: Pentru arhitectura recentă este un caz cel puțin special ca un autor de clădire transformată să fie în egală măsură și autorul proiectului de revenire la forma inițială. Practic, din anul 1962 până în 2012, discutăm de jumătate de secol care aparține ideii de proiect de teatru național.

R.B.: Da, pare un caz unic. Eu, cel puțin, nu știu ca un arhitect să-și reia lucrul la un proiect peste care au trecut zeci de ani și care, între timp, a suferit modificări semnificative. Dar acest fapt în sine nu este totul. Și mai interesant este că acel arhitect revine la expresia arhitecturală inițială, dar modifică radical felul de a privi aceeași temă. Dintr-o lucrare destinată inițial, în exclusivitate, spectacolului de dramă totul se transformă într-un edificiu-loc public. Alături de săli de teatru de diferite tipuri apar funcțiuni care-l vor ține deschis publicului 12-14 ore pe zi....

F.P.: ...cine a fost modelul dumneavoastră de arhitect ...?

R.B.: Am păstrat un adevărat cult pentru profesorii care ne-au format pe mine și pe colegii mei: Grigore Ionescu, Ascanio Damian, Piki Pătrașcu, Duiliu Marcu, Tiberiu Ricci, Octav Doicescu, Solomon Laurian, Tiberiu Niga, Nicolae Nedelescu, Henri Stern și alții. Cum, după absolvire, Ricci m-a angajat la Proiect București și am lucrat alături de el (la propriu), pot spune că ținuta, profesionalismul, decizia, atenția discretă pe care mi-a acordat-o – împreună cu atmosfera pe care o crea – m-au

urmărit și mă urmăresc și astăzi.

Îi datorez mult, mult de tot lui Horia Maicu pentru încrederea într-un tânăr, pentru autoîncrederea pe care mi-a insuflat-o aproape cu forța și, desigur, pentru acea ultimă întâlnire la care a ținut foarte mult înainte de a nu mai fi... Pe Grigore Ionescu îl respect pentru ținuta sa morală, pentru curajul de a abandona o carieră extraordinară de proiectant în favoarea cercetării și afirmării valorilor noastre arhitecturale. ...pe Liviu Ciulei îl admir pentru tot ceea ce am învățat de la un extraordinar om de teatru complet și complex. Dar am avut de învățat de la Liviu Ciulei și ca arhitect.

Vă reamintesc ce sală minunată a făcut din Sala Icoanei, ce propuneri extraordinare pentru un teatru a făcut alături de Paul și Stan Bortnovschi.

F.P.: Care este și de unde provine legătura dumneavoastră cu teatrul?

R.B.: Întotdeauna mi-a plăcut, ca spectator, teatrul. Teatrul Național din Craiova funcționa în sala Colegiului Național „Carol I”, în perioada în care eram elev acolo, și eram prezent cât puteam de des. ...Mi-am dat și doctoratul cu titlul „Spațiul teatrului de dramă contemporan”, i-am avut ca referenți pe Sică Alexandrescu și pe Liviu Ciulei (printre alții) și mărturisesc că nu a fost deloc ușor. Am fost atașat de la început ideii sălilor transformabile, în care contactul spetacol-spectator este mai direct, în care omul de teatru stabilește cadrul comuniunii și al contactului.

Extras din interviul acordat doamnei Françoise Pamfil pentru Revista ARHITECTURA

TULCEA
29.09 - 02.10
2016

ÎNTÂLNIREA ANUALĂ A PREȘEDINTELUI UAR CU PREȘEDINȚII DE FILIALE JUDEȚENE ȘI DE SECTOR ALE UAR

text: arh. **Gabriela Petrescu**

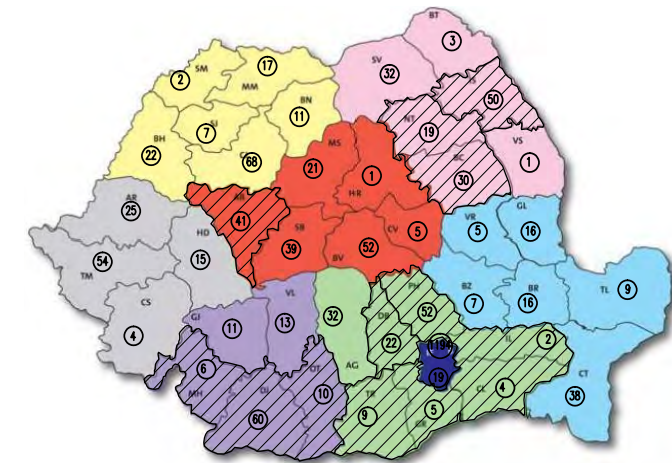
Tulcea a fost gazda întâlnirii președintelui UAR cu președinții de filiale județene și de sector ale UAR. Organizarea acestui eveniment s-a făcut de către noua conducere a UAR, aleasă în urma Conferinței Naționale UAR din 07.05. 2016.

La întâlnire au participat peste 30 de arhitecți, reprezentând majoritatea filialelor din întreaga țară. Reuniunea a avut loc în sala de conferințe a Hotelului Delta. Acesta a fost prilejul pentru conducerea aleasă a UAR de a afla preocupările, proiectele și dificultățile cu care se confruntă filialele din țară și din București.

Deschiderea lucrărilor a fost făcută de către președintele UAR, arh. Ileana Tureanu, care a informat adunarea despre activitatea UAR central, în perioada iunie- septembrie 2016.

În continuare, a fost prezentată situația juridică a filialelor regionale și județene precum și evoluția numărului membrilor UAR. Au avut loc dezbateri și clarificări referitoare la numărul de membri și situația juridică a unor filiale.

În cadrul primei părți a întâlnirii, s-au prezentat rapoarte referitoare la patrimoniul UAR, precum și propuneri pentru valorificarea acestora în folosul breslei și a fiecărui membru. Doamna președinte arh. Ileana Tureanu a completat prezentarea patrimoniului UAR, referindu-se cu detalii concrete la Centrul de Cultură Arhitecturală din str Calderon, la Casa cu Blazoane de la Chiojdu și la Casa de odihnă de la Sinaia semnalând problemele administrative, culturale, economice precum și necesitatea ca existența acestora să fie justificată prin ample programe culturale, necesar a fi găzduite, printr-un program de utilizare intensivă a acestor imobile și prin implicarea tuturor filialelor în susținerea și utilizarea acestora.

SITUAȚIA MEMBRILOR UAR - SEPTEMBRIE 2016
TOTAL MEMBRII - 2.174 (România - 2.024; în afara țării - 150)

Repartiția regională: București - Ilfov - 1.215

(Sector 1 - 388, Sector 2 - 365, Sector 3 - 138, Sector 4 - 94, Sector 5 - 79, Sector 6 - 132, Ilfov - 19)

Centru - 145 (Alba - 41, Mureș - 21, Harghita - 1, Covasna - 5, Brașov - 40, Sibiu - 37)

Nord - Est - 134 (Suceava - 32, Botoșani - 3, Neamț - 19, Bacău - 29, Iași - 50, Vaslui - 1)

Nord - Vest - 121 (Bihor - 21, Satu Mare - 2, Maramureș - 17, Bistrița Năsăud - 11, Cluj - 63, Sălaj - 7)

Vest - 97 (Arad - 24, Timișoara - 54, Caraș Severin - 4, Hunedoara - 15)

Sud - 125 (Argeș - 31, Dâmbovița - 22, Prahova - 52, Teleorman - 9, Giurgiu - 5, Călărași - 4, Ialomița - 2)

Sud - Est - 90 (Vrancea - 5, Galați - 16, Buzău - 7, Brăila - 16, Tulcea - 9, Constanța - 37)

Prezentările au fost urmate de dezbateri privind patrimoniul UAR și valorificarea acestuia, spre folosul breslei. S-au prezentat materiale referitoare la activitățile desfășurate și dorite la „Casa cu Blazoane” din com. Chiojdu, (arh. Gabriela Petrescu) și la Casa de odihnă Sinaia (arh. Stela Petrescu).

S-a insistat asupra faptului că noua conducere a UAR dorește să diversifice modalitățile de creștere a veniturilor și să gestioneze cu maximă eficiență resursele existente. În acest sens și scop, un punct important a fost informarea făcută de doamna arh. Iuliana Ciotoiu privind modalități de atragere de fonduri nerambursabile pentru proiecte culturale, editoriale ale UAR care pot fi accesate prin proiecte cofinanțate ce pot fi integrate în proiecte cu finanțare europeană. De asemenea unele proiecte editoriale ale filialelor sau UAR central pot obține finanțări de la AFCN. În completare, doamna Adriana Tănăsescu a prezentat situația fondurilor obținute din taxa de timbru, care pot fi folosite pentru proiecte culturale și sociale ale UAR prin filiale.

În continuarea lucrărilor, au avut loc dezbateri privind relațiile UAR cu celelalte asociații profesionale. Domnul Gelu Tudorache a prezentat un material privind importanța colaborării UAR cu OAR dar și cu celelalte

organizații profesionale, referindu-se la activitatea filialei Bacău-Neamț. Dintre prioritățile filialei, domnul Tudorache s-a referit la colaborarea filialei UAR cu OAR local privind sprijinirea activităților de pregătire profesională. Alte priorități pentru filială reprezintă atragerea tinerilor arhitecți în cadrul UAR, susținerea birourilor de arhitectură, colaborarea cu arhitecții de dincolo de Prut.

Domnul arhitect Ionuț Andriu, filiala Suceava - Botoșani, s-a referit la relațiile de parteneriat ale UAR cu OAR pe plan local, care, într-un proiect comun au încheiat un contract de asociere în participațiune cu primăria Municipiului Suceava, preluând și restaurand Uzina de Apă din Suceava. Doamna președintă Ileana Tureanu s-a referit la modul în care colaborează UAR și OAR din zonă care ar trebui să fie un exemplu de urmat și pentru celelalte filiale.

Domnii arhitecți Pavel Popescu - filiala regională Dolj și Lucian Enache - filiala Dâmbovița, au făcut prezentări referitoare la activitatea filialelor pe care le conduc, proiecte culturale, problemele sociale și măsuri luate pentru rezolvarea lor.

Doamna Ileana Tureanu s-a referit la un subiect dureros și anume „Colectiv”, unde și-au pierdut viața tineri arhitecți, deosebit de valoroși, amintind faptul că UAR este partener cu

arhitectul Dan Coma în organizarea concursului pentru un „Memorial Colectiv”.

Partea a doua a conferinței a debutat cu o prezentare a programelor sociale pentru arhitecți. Domnul arhitect Sorin Ciomârțan - trezorer, a prezentat un material privind programele medicale pentru membri UAR, cu referire la contractul cu Centrul Medical Regina Maria, la care sunt abonați în jur de 850 membri pentru care UAR a plătit 9 euro/lună din bugetul timbrului de arhitectură. Ca urmare a recentelor negocieri, suma a fost redusă cu 33% fără a se diminua pachetul de servicii. Este necesară o renegociere a acestui contract care expiră la sfârșitul anului 2016 deoarece suma cheltuită, anual, pentru acest contract este extrem de mare și, în pofida eforturilor făcute și a banilor plătiți, foarte mulți beneficiari ai abonamentului de sănătate nici măcar nu și-au activat cardul.

Domnul Sorin Ciomârțan a solicitat sprijinul filialelor pentru ca acești bani să fie alocați pesoanelor care folosesc în mod real serviciile, fiind necesară o consultare a membrilor prin difuzarea unui chestionar în rândul membrilor UAR din întreaga țară.

S-a discutat despre implicarea membrilor UAR în programele de educare în spiritul arhitecturii a tinerilor. Au avut loc prezentări și discuții pe marginea subiectului, referitor la învățământul preuniversitar de arhitectură.

Domnul arhitect Mircea Țibuleac, filiala Sibiu a prezentat un material despre programul „De-

a Arhitectura” care are ca scop promovarea educației de arhitectură și mediu construit în cadrul școlilor primare. Programul este susținut financiar de OAR și UAR.

Tânărul arhitect Vlad Strajan a răspuns la întrebarea „Ce așteaptă tânăra generație de la UAR ?” precizând că mai presus de avantaje materiale, tinerii au nevoie de suport profesional, moralitate, verticalitate, sprijin informațional, solidaritate, voluntariat, necesitatea criticii de arhitectură, etc. Tinerii au nevoie de repere și încredere, au nevoie de colegi cu experiență profesională dar și cu calități morale, stimabili și respectabili ca arbitrii, membrii ai diferitelor comisii de avizare, ca cetățeni.

Domnul arhitect Aurel Botez - vicepreședinte și coordonator al comisiei economice a arătat că vocația UAR sunt proiectele culturale și sociale, iar comisiile economică și organizatorică au menirea să asigure cadrul necesar unei funcționări optime. Importanța bugetului UAR este o problemă serioasă, iar comisia economică trebuie să se consulte permanent cu celelalte filiale din țară.

Este necesar ca filialele din București să aibă aceleași drepturi cu restul filialelor care rețin 80% din cotizații. Domnul Botez a precizat că cele 6 filiale de sector din București doresc să se unească într-o filială regională, fără personalitate juridică, căreia să i se acorde un procent negociat din cotizații. În acest sens, domnul Botez a solicitat o consultare la nivel național pentru negocierea procentului utilizat de filiale, rezolvarea acestei

probleme urmând a fundamenta o hotărâre a Senatului.

Domnul arhitect Naum Teodorescu a subliniat necesitatea de a găsi cât mai mulți sponsori pentru UAR, iar doamna arhitect Oxana Florescu a cerut să se facă o distincție între filialele cu număr mare și mic de membrii, filialele cu puțini membrii neputând supraviețui cu un procent mai mic de 80% din încasări.

Reprezentantul filialei Cluj, recent ales vicepreședinte, dl. arhitect Mihai RACU a adresat invitația ca următorul Bal al Arhitecților să fie găzduit la Cluj, ceea ce a declanșat dezbateri legate de data desfășurării Balului. Dacă se dorește ca Balul Arhitecților să fie organizat și în alte locații, este necesar ca el să aibă loc într-o lună mai previzibilă meteorologic. S-a sugerat mutarea în luna mai. Subiectul a rămas deschis.

În continuare, domnul Mihai Coșurbă a solicitat reprezentanților filialelor să consulte materialele primite în mapă referitoare la regulamentul de organizare și funcționare al filialelor și să prezinte observații și propuneri, pentru ca materialul să poată fi prezentat Senatului.

Întâlnirea anuală ale președintelui UAR cu reprezentanții filialelor județene și de sector a continuat cu vizitarea unor obiective importante de patrimoniu recent restaurate precum Muzeul de Artă și Casa Avramide și s-a încheiat cu o plimbare cu vaporeșul în Delta Dunării.

MIHAIL CAFFÉ 1924-2016

text: arh. **Sorin Vasilescu**

Arhitectura noastră și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” pierde, prin trecerea la cele veșnice a profesorului arhitect Mihail Caffé, o figură distinsă care, ani îndelungați, a servit, la cel mai înalt nivel, planșeta și catedra, cu abnegație, devoțiune și mai ales cu talent.

Astfel se mai încheie un capitol major al avaturilor Școlii și culturii noastre arhitecturale.

Arhitect și modelator de conștiințe, el a ajuns la performanțe particulare, care îi asigură un loc de frunte în cultura noastră, nelimitându-se doar să construiască, ci dedicându-și ani fecunzi apostolatului didactic și oferind un nou orizont, unei generații de tineri intelectuali, dezorientați de experiența confuză a realităților românești postbelice.

A scrie despre arhitectul Mihail Caffé este, în același timp, ușor și extrem de greu. Este ușor, deoarece am avut privilegiul de a-i fi fost, în urmă cu mai bine de patru decenii, student, fiind apoi onorat de a-i deveni coleg. Dar, pe de altă parte este însă extrem de dificil, deoarece deceniile de devotată și competentă activitate profesională ale arhitectului Mihail Caffé nu pot fi cuantificate ușor, activitatea sa de arhitect dar și de om ce a ales și a „construit” arhitecți fiind măsurabilă cu alte unități de măsură, care au complicate coordonate ințiatice.

A făcut arhitectură la planșetă, dar și profesorat. A face profesorat, ca arhitect, înseamnă a-ți limita, într-o direcție plină de vane vanități, „cariera” spre a te deschide într-o zonă a valorilor evanescente, unde alături de rapoarte și proporții, punct și contrapunct, se desfășoară, într-o alta geometrie, cântarea unei aceleiași melodii, după o partitură cu aceleași note, dar cu „chei” diferite,

Tânărul arhitect Mihail Caffé nu a meditat doar la binele, la frumosul și la adevărurile eterne ale „spațiului”, preocupare ce a devenit apoi o constantă a demersurilor sale profesionale și pedagogice. El a crezut sincer și în rolul social atât de relativ al arhitecturii. Ca pentru orice tânăr, câmpul tensional al contradicțiilor nu numai teoretice ci și politico-existențiale a anilor de după război a constituit un mediu propice pentru angajamente de diferite ordine și mărimi. Calitatea unui spirit elevat constă însă, după

o constantă meditație, să descopere o dată cu maturitatea alte idealuri.

Ca produs al marilor profesori ai școlii românești de arhitectură - artiști ai normalității care au supraviețuit în perioada anormală postbelică - arhitectul Mihail Caffé, după o perioadă de „furtună și avânt” din anii '50, și-a reanalizat ideile și atitudinea și a avut puterea de a se redefini, grație unei proprii și personale moralități, revenind, cu remarcabilă înțelepciune, la calea maestrilor săi care făceau apostolat din tradiție și din inovație, și lămurind pe mulți, prin vorbe și prin fapte, care este semnificatul și semnificantul artei de a construi.

Profesorul-arhitect Mihail Caffé, grație inteligenței și culturii sale particulare, s-a deosebit sensibil de simplul arhitect sau de simplul profesor, indiferent de scara valorică a acestora, el meditănd permanent la complexe și nuanțatele probleme ale creației ce trebuie să se înnoileze continuu, printr-o permanentă aspirație spre rarefiatele orizonturi ale rafinamentului estetic, căutând să se desăvârșească printr-un continuu monolog-dilog cu problemele majore ale spiritualității și devenirii profesionale, acordând modernității și contemporaneității arhitecturii o percepere sincronă cu avaturile celorlalte arte vizuale, privind admirativ și critic tradiția, dar privind constant spre viitor și încercând a da o cumpănită semnificație personală delicatului binom tradiție - înnoire.

Pentru profesorul nostru, arhitectura ca știință și artă, nu era doar configurarea și simplul rezultat al unor alegeri raționale ci, dimpotrivă, o depășire a acestora. Realitatea construită, deși intim conexă intimei și concretei ei validități, avea pentru el valoare perenă doar când se confunda esențialmente la acea categorie de transcendențe

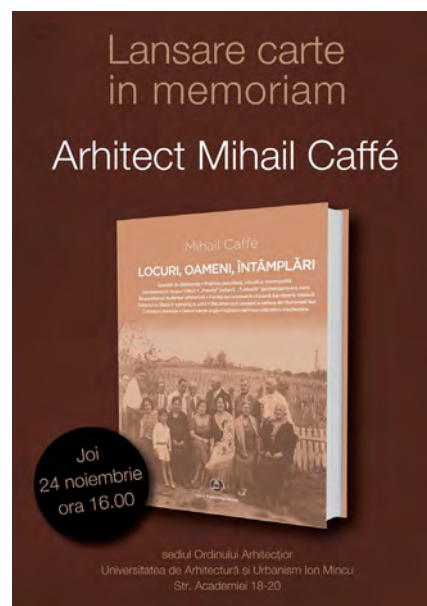
formale în care se configurează actul de creațiune arhitecturală. Spre această permanentă căutare a valorii „în sine” a aspirat constant arhitectul Caffé, impunându-și cu rigoare și vastă cultură propriile norme ce se doreau și erau expresie a unei sfere metafizice a gândirii la care era asimilat și conținutul operei, care era elementul necesar nu suficient capabil să evidențieze geneza însăși a actului și faptului arhitectural.

Spunea, parafrazându-l pe Scarpa, că „un arhitect, pentru a vedea lucrurile trebuie să le posede prin desen”. Aceasta este una dintre afirmațiile cele mai edificatoare pentru a înțelege viziunea sa asupra relației dintre „realitate” și „reprezentare”, care ne poate face să pătrundem ceva mai mult în intimitatea creatoare a sa ce duce la ipoteza, posibilă și probabilă, că în proiectul arhitectural, deși unitar în sine, există o diferențiere între desen, ca act și fapt grafic, și construcție, diferențiere nuanțată și subtilă care pune în altă „cheie” problema relației dintre „gând” și materie. Cultura, sensibilitatea și inteligența sa superioară au fost poate elementele care au contribuit la faptul că profesorul nostru nu a cunoscut, până la finele lungii sale vieți, bătrânețea. Pentru contagioasa și perpetua sa tinerețe l-am invidiat sincer.

Va fi greua noastră sarcină, a celor ce am avut fericirea și onoarea de a fi fost „modelați” de el și de a-i urma în arta de a construi și de a „modela” conștiințe, de a înțelege și face cunoscut mesajul permanent tânăr al unui arhitect care a făcut parte din fericita categorie a celor care și-au confundat viața cu profesiunea.

MIHAIL CAFFÉ 1924-2016

text: arh. **Iuliana Ciotoiu**

UN MENTOR DESĂVÂRȘIT

Un mentor desăvârșit, un spirit lucid, mereu deschis dialogului, o prezență intelectuală marcantă în lumea arhitecților români, personalitate emblematică a Școlii noastre de arhitectură, așa l-au cunoscut mulți dintre noi pe profesorul Mihail Caffé.

Absolvent al Facultății de Arhitectură din București, promoția 1951, și Doctor în arhitectură din anul 1963, susținând o teză dedicată lui Ion Mincu, a avut o prodigioasă carieră profesională, ce a îmbinat constant activitatea practică de proiectare cu cea didactică, pe parcursul a peste 6 decenii.

Preocupat de problemele locuinței urbane, a participat la elaborarea unui număr semnificativ de studii și cercetări, atât la Institutului de Proiectare pentru Construcții Tipizate (IPCT), unde a activat la începuturile carierei sale, cât și în cadrul Institutului de Arhitectură „Ion Mincu”. A fost autor sau coautor a numeroase lucrări de arhitectură, cu o variată tematică, de la locuințe individuale sau colective, la primul imobil de birouri proiectat de o firmă privată imediat după 1990 în București, de la centrul rezidențial pentru bătrâni al Comunității evreiești din România, la monumentul Holocaustului etc.

Arhitect și Profesor de Arhitectură – la cursurile de teorie, dar, în egală măsură și la atelier – îndrumător de diplomă, iar mai apoi, coordonator de doctorate, profesorul Mihail Caffé a avut un rol important în formarea a numeroase generații de arhitecți.

Am avut privilegiul de a-i fi studentă, la cursuri și la atelier, la diplomă și la doctorat, mândrindu-mă, de fiecare dată când aveam ocazia, cu faptul că sunt „un produs 100% Caffé”, sigur nu cel mai reușit, dar „100% Caffé”. Acest privilegiu a fost continuat, mai târziu, de șansa de a lucra împreună, în ultimii 7 ani de activitate didactică ai profesorului, care au fost primii mei ani la catedră. Am avut, de aceea, numeroase motive și ocazii să-i mulțumesc mereu, pentru competența și eleganța cu care mi-a marcat parcursul profesional. Nu am fost nici pe departe singura norocoasă, sunt mulți colegi, foști studenți și doctoranzi, care au avut șansa de a fi îndrumați în diverse contexte de profesorul Mihail Caffé, toți păstrându-i o frumoasă amintire.

Și ce moștenire poate fi mai frumoasă decât aceea din răspunsul pe care l-a dat în anul 2013, într-un interviu publicat în revista Arhitectura la întrebarea: Într-un scenariu ideal, în care ați avea libertatea să formați o facultate de arhitectură, care ar fi ingredientele esențiale?

Eu zic așa – o solidă cultură profesională de ordin istorico-teoretic – mie mi se pare că disciplinele astea teoretice ar trebui să fuzioneze, să nu se mai facă istoria arhitecturii și teoria arhitecturii separat, ci să se facă o istorie teoretică a arhitecturii, pur și simplu, fără factologie, și cu comentariu teoretic al dezvoltării istorice, ceea ce nu avem, că la istorie se face enumerare punctuală, și la teorie se fac generalizări. Pe mine m-ar interesa ca în bagajul ăsta de cultură primar al arhitecților să fie o istorie comentată teoretic a arhitecturii. Asta ar fi prima parte, a doua – ar trebui ca partea de proiectare să fie mai analitică, să fie mai puțin „încercare de multicuprindere” a tuturor felurilor de teme, și obiectul temelor să fie pe probleme teoretice și nu pe tipuri de clădiri.

Și ar mai fi ceva, cred, foarte interesant, o educare a gândirii spațial-arhitecturale, inclusiv a cursurilor de Structuri, ceva à la Cișmigiu.

IOAN GOIA 1943 - 2016

text: arh. **Adrian Ibric**

ARHITECȚII IOAN & TIBERIU NIGA, REPERE ALE TRANZIȚIEI DE LA ECLECTISM LA MODERNISM ÎN ARHITECTURA ROMÂNEASCĂ

PALATUL
ASIGURAREA ROMÂNEASCĂ
ARH. IOAN NIGA - 1927

VILA AIDA VRIONI
PROPRIETATEA FAMILIEI VRIONI - SINAI
ARH. TIBERIU NIGA - 1933

Arhitect proiectant de carieră, Ioan V. Goia (24.10.1943 - 24.11.2016) a absolvit Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” în 1968, cu proiectul de diplomă coordonat de marele arhitect Tiberiu Niga, intitulat „UNITATEA DE LOCUIT - satelit, 10.000-12.000 locuitori, cu amplasament în zona Herăstrău Jianu, București”. Amintirile și respectul față de Niga, îndrumătorul său la atelierele anilor IV-V, aveau să îi ocupe ultimii ani din viață, în elaborarea lucrării de doctorat „Activitatea arhitecților Niga”. A lucrat cu o efervescență mai tinerească decât a studenților zilelor noastre!

Lui Goia îi plăcea să proiecteze. La Institut sau la biroul personal, locuințe, clădiri administrative, și, cu mare drag, lăcașe de cult. Vârsta de 73 de ani nu îl oprea din a-și face noi planuri. Avea în gând să facă un website, călătorea prin țară documentându-se, chemat să vadă locații și să propună soluții. Parcursul său arhitectural îl leagă de I.P.J. Buzău (1970-1978, mai întâi șef colectiv, ulterior arhitect șef al municipiului), GSCFI (1978-1983), I.P. Carpați (1983-1997), COOP Proiect (1997-2000) și Combinatul Fondului Plastic (2000-2007). Perioada de la Carpați i-a dat ocazia să participe la proiectarea Casei Republicii, ca șef proiect de arhitectură pentru corpurile C4-C5-C6, activitate supusă desigur compromisurilor perioadei. Etapa în care l-am cunoscut este, însă, cea plină de entuziasmul redescoperii și întregirii arhivei arhitecților Niga, prin efortul său neconținut de a aduce lumina asupra acestei familii de creatori ai arhitecturii românești.

Lui Goia îi plăcea să vorbească: despre tot și toate, acaparant, mult, foarte mult. Nu știam cât - mai bine totuși, deoarece, dacă as fi știut, poate mă gândeam de două ori înainte să accept colaborarea pentru editarea materialelor. Ioan Goia era însă pasionat în munca sa, dedicat și molipsitor, cercetând neobosit, povestind și strecurând oricând 10 paranteze. Lui Goia îi plăcea și să scrie: 3 ani de muncă intensă și 1000 de pagini mai târziu, manuscrisul despre Niga a fost gata și l-a susținut în catedră, la Școala Doctorală a UAUM, în primăvara lui 2016.

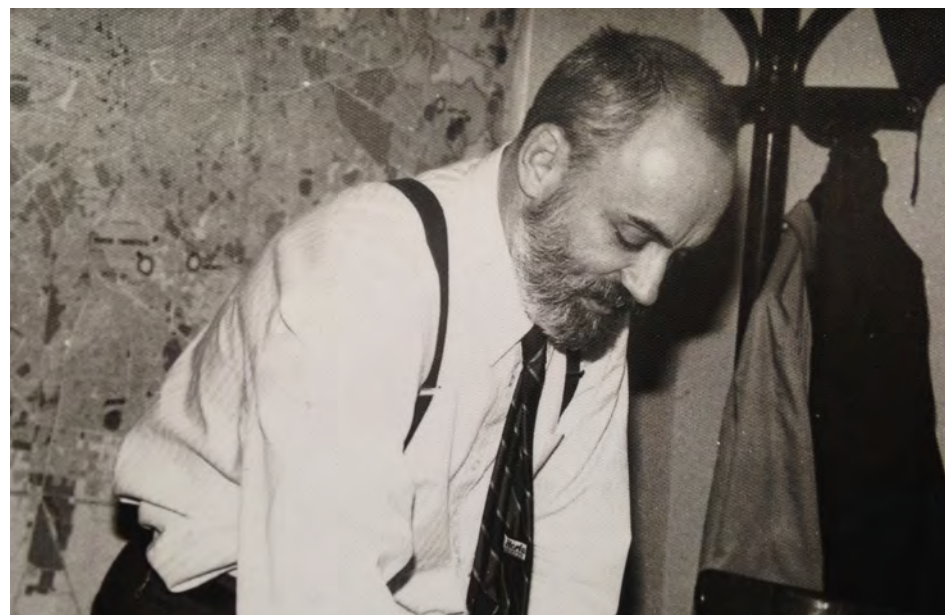
Pentru tinerii arhitecți de astăzi, prinși între incertitudinea viitorului meseriei și prejudecăți despre vremurile trecute, netrăite, neînțelese, prea puțin povestite, activitatea recentă a lui Goia este o triplă descoperire și punere în valoare:

- a norocoasei generații dintre războaie,
- a generației anilor 50-60, care l-a pregătit sub restricțiile epocii dar și
- a generației sale, constrânse de vremuri și oportunități limitate.

Dincolo de reușita unei complexe lucrări de arhivistică, incursiunea în arhitectura și societatea românească interbelică, ocazionată de studiul arhivei Niga, a fost, spre câștigul comunității arhitecților, o reconciliere între generații, o învingere a barierelor tehnologiei și o mostră de seniorat activ exemplar.

Astăzi, Goia nu ne mai ține discursuri. Continuă însă - și va continua - să ne vorbească, prin munca sa, prin amintirile pe care ni le-a lăsat, prin exuberanța redescoperirii pasiunii pentru ilustrarea valorilor de arhitectură, sub orice formă, dovadă clară că vârsta poate doar încetini dar nu și opri din bucuria actului de creație.

GABRIEL IORDĂCHESCU 1942-2016

Date biografice, așa cum ne-au fost transmise de familia lui:

1942, 8 noiembrie, Brașov, Gabi vine pe lume într-o familie "cu dosar prost" (mama, Florica, fiind farmacistă și proprietara unei farmacii/drogherii din Brașov, cu simpatii de dreapta ca multe din doamnele din oraș, iar tatăl fiind director al Băncii Albina din Brașov).

Casa, o splendidă casă modernistă pe Warte și terenurile pe care le mai dețineau fiindu-le naționalizate, au primit domiciliu obligatoriu la Târgoviște, de unde s-au întors la Brașov după câțiva ani.

Tatăl a fost grav afectat psihic de cele întâmplate și a rămas la pensie, iar mama a lucrat ca farmacistă în Brașov până la pensie, menținând echilibrul familiei în condițiile grele ale perioadei.

A urmat liceul Andrei Șaguna din Brașov. Bacalaureatul l-a dat în 1960.

1960 - A dat examen la Facultatea de Arhitectură (IAIM), unde nu a fost admis pe foarte puținele locuri pentru cei cu „dosare proaste”. Ca mulți alți colegi de generație urmăriți de același stigmat politic, s-a înscris la Școala Tehnică de Arhitectură (STACO), la acea vreme un fel de spațiu de refugiu pentru cei cărora le se refuza accesul la facultate.

1963 - A absolvit STACO. A fost socotit de colegii lui ca unul dintre cei mai talentați din promoție.

1963 - În pofida faptului că era marcat de interdicțiile și angoasele vremii, și-a găsit forța să redea examenul de admitere la IAIM, unde a fost admis.

1963-1969 - a urmat cursurile IAIM, construindu-și un foarte bun renume printre colegii de generație și fiind apreciat de profesori. Ca dovadă, în ultimii ani de studenție a fost invitat să colaboreze temporar la o serie de proiecte care se executau cu colaboratori externi în cadrul Gospodăriei de Partid (în colective conduse de Cezar Lăzărescu, Mircea Ochinciuc, Radu Tănăsioiu etc.)

1969 - A absolvit cu nota 10 la diplomă (Școala de bele-arte din Baia Mare, îndrumător: prof. Mircea Alifanti)

După stagiul militar, a fost angajat (prin cerere nominală, în afara listei de

repartiții) la Centrul de proiectare al Gospodăriei de Partid în atelierul Dinu Gheorghiu, unde erau luați să lucreze arhitecți care se remarcaseră pe parcursul studiilor.

1969 - 1982 - lucrează la Carpați, de unde este dat afară în urma scandalului legat de meditația transcendentă, alături de alți colegi (destul de mulți) care participaseră din curiozitate, în 1981, la experimentul oficial din cadrul institutului. Acest scandal absurd, orchestrat politic pentru a-i înspăimânta pe intelectuali, îi provoacă un șoc puternic, atâta vreme cât amenință să îl rupă de arhitectură, care este „sa raisond'être”.

Are însă deja un nume și este căutat (în ciuda noului tabu) și angajat la nou înființatul institut de proiectare Romproiect, unde proiectează pentru străinătate (ca autor și colaborator) până după 1989.

Astea sunt proiectele publicate la care a lucrat: Autorii sunt puși în ordinea din revistă, și evident ca primul este și autorul/șeful de proiect, iar apoi sunt puși în ordinea importanței în acel proiect.

- A6/1971 - **Casa scriitorilor, Neptun:** Dinu Gheorghiu; Cosma Iurov; Gabriel Tureanu; Gabriel Iordăchescu; Ștefan Șteblea; mobilier: Victor Abraham; Petre Silaghi
- A5/1972 - **Restaurant "Clăbucet", Neptun:** Dinu Gheorghiu; Gabriel Tureanu; Gabriel Iordăchescu;
- A1/1973 - **Hotel "Sarmis", Deva:** Dinu Gheorghiu; Gabriel Tureanu; Ștefan Șteblea; Gabriel Iordăchescu; Ion Magdalena; mobilier: Victor Abraham; Rodica Ciută; Viorica Gheorghiu;
- A6/1973 - **Stațiunea turistică "Aurora":** Premiat UA în 1974 pt 1973 - Dinu Gheorghiu; Gabriel Tureanu; Ștefan Șteblea; Gabriel Iordăchescu; Ileana Neicu; Ion Magdalena; mobilier: Victor Abraham; Petre Silaghi; Rodica Matache; Victor Fulcea;
- A6/1979 - **Palatul Adunării Poporului, Republica Democratică Sudan:** Cezar Lăzărescu; Gabriel Iordăchescu; Ileana Neicu; Gabriel Tureanu; Robert Voll jr.; Victor Abraham; Constantin Vișan; Anca Borgovan; Florian Dumitriu; colaboratori: Gabriel Cristea; Ștefan Lungu; Mircea Ochinciuc; Vasile Rado; (e și coautor al prezentării cu Puiu Tureanu)

- **A4/1983 - Hotelul "Valahia", Tîrgoviște:** Gabriel Iordăchescu; Ileana Neicu; Radu Bejan; Constantin Vișan; colaborator Robert Voll; (este și autor al prezentării)

Dupa mine, este una dintre puținele lucrări postmoderniste de buna calitate și cu sens din România perioadei; a fost începută chiar cu puțin înainte de plecarea lui Dinu iar ideea proiectului (partiu volumetric și limbaj) a fost rodul unei colaborări foarte prietenești și entuziaste între Dinu și Gabi, pe marginea cărții lui Venturi "Complexity and contradiction, care îi entuziasmase pe amândoi (o obținuse Dinu în traducerea franceză). Gabi a fost foarte trist că nu l-a putut cita și pe Dinu în prezentare.

1978-1983 - În colectivul arhitectului Nicolae Vlădescu participă la restaurarea, refuncționalizarea și extinderea Palatului Cotroceni, un proiect amplu la care au colaborat numeroși arhitecți.

- În același colectiv este șef de proiect pentru **restaurarea Palatului Mogoșoaia** după cutremurul din 1977, structura ing. Dorin Lazăr și Ion Sora. Au fost lucrări de consolidare și restaurare la palat și la cuhnie, iar partea superioară a turnului de acces în incintă care căzuse la cutremur a fost reconstituită.
- A3/1984 La institutul Romproiect: **Zona Drumul Aeroportului, Tripoli, Jamahiriya Arabă Libiană Populară Socialistă/** Andrei Drogeanu; Maximilian Zielinski; Viorel Hurduc; Diana Hurduc; Gabriel Iordăchescu; Gabriel Tureanu; Viorel Trocan; Eugenia Mihai; Anca Oțoi; Viorel Oniță; Marinela Daia; Dan Agent; Radu Drăgan;
- **Studiu unități locative ieftine în Sudan /** Gabriel Iordăchescu; Marius Răzvan; Suzana Boceanu; Radu Drăgan; (e și autor al prezentării)

Revine la Institutul de Proiectări Carpați în colectivul arhitectului Nicolae Vlădescu, pentru proiectul Casa Poporului.

Dupa 1989 este arhitect șef adjunct la Primaria Municipiului București.

Lucrează în Germania, revine în țară și este angajat la Aedificia Carpați.

DAN NICOLAE 1948-2016

text: **Simina Stan**

Arhitectul Dan Nicolae a fost unul dintre specialiștii în domeniul patrimoniului cultural din România care a jucat un rol semnificativ în realizarea cadrului legislativ și administrativ în acest domeniu după 1990. S-a dedicat timp de două decenii patrimoniului arhitectural, ca director al Direcției Monumentelor Istorice, în cadrul Ministerului Culturii. În perioada 1994-2013 a realizat analiza documentațiilor în vederea avizării și începerii lucrărilor de conservare, restaurare și consolidare, a elaborat recomandări, a făcut propuneri privind studiile istorice pentru planurile urbanistice privind zonele construite și zonele protejate construite. De asemenea a făcut proiecte de acte normative: Legi, Hotărâri de guvern, proiecte de reglementări sau Ordine ale miniștrilor, elaborate de ministerul Culturii sau de alte ministere, referitoare la patrimoniul arhitectural din România.

De la sfârșitul anilor 1970 a lucrat în domeniul restaurării, realizând ample lucrări de consolidare a unor monumente istorice, dintre care amintim: Conacul Cantacuzino din Singureni, județul Ilfov, Conacul Drugănescu, satul Stoenești, județul Giurgiu, Conacul Bujoiu din Balotești, județul Ilfov, sediul Primăriei din Buftea, sau imobile București precum cele: din Strada Frumoasă, nr. 39, din Calea Griviței, nr. 80, fațada Hotelului Marna din Strada Buzești, nr.3, sau vila din Calea Griviței, nr. 44.

Dan Nicolae s-a născut în anul 1948, în orașul Roman. Între anii 1971-1972 urmează cursurile Școlii postliceale de arhitectură din Iași, devenind tehnician arhitect. Continuă apoi la Institutul Politehnic din Iași și primește diploma de arhitect conductor în 1976, fiind puternic influențat de arhitectul Gipsy Porumbescu. În anul 1979 obține diploma de arhitect la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București.

Își începe activitatea de arhitect la Centrul de proiectare județean Botoșani. În 1990 devine inspector de specialitate în cadrul Direcției Monumentelor Ansamblurilor și Siturilor Istorice.

Uniunea Arhitecților din România deplânge dispariția sa.

SENATUL UAR

ȘEDIINȚA SENATULUI UAR DIN DATA DE 13 OCTOMBRIE 2016

În deschidere, doamna Președinte arh. Ileana TUREANU a prezentat principalele evenimente și activități culturale organizate de U.A.R. în luna octombrie 2016:

- Vineri 7 octombrie, ora 18.00, la Centrul de Cultură Arhitecturală al UAR din strada Jean-Louis Calderon nr. 48, a avut loc lansarea volumului Modernismul hibrid, G.M. Cantacuzino, în prezența autorului, arh. Dan Teodorovici;
- S-a deschis Bienala Națională de Arhitectură, ediția a XII-a, București, 2016, cu tema „Recuperarea reperelor”, eveniment organizat de UAR în colaborare cu UAIM, în perioada 12 octombrie - 27 octombrie 2016;
- Miercuri, 12 octombrie, ora 17.00, a avut loc Festivitatea de deschidere și premiere „Expoziția Concurs Bienala Națională de Arhitectură, ediția a XII-a, București, 2016”;
- Premiul „Opera OMNIA” în cadrul Bienalei Naționale de Arhitectură – a revenit domnului arhitect NIELS AUNER.

În susținerea acestei decizii, domnul arh. Călin HOINĂRESCU a prezentat activitatea și principalele lucrări ale domnului arhitect Auner Niels, anexând și prezentarea făcută de dna.dr. Ana Barca – istoric de artă, cu același subiect

- S-au demarat formalitățile pentru acordarea calității de Membru de Onoare al UAR, domnului arhitect Romeo BELEA.

DI. Vicepreședinte arh. Nicolae LASCU a prezentat tema: Direcții ale activității culturale, perioada: 2016 - 2020

Domnul arh. Nicolae LASCU, în calitate de coordonator al Comisiei culturale a prezentat propunerile Comisiei culturale, dupa cum urmează:

I. Stimularea activității culturale a UAR ce va fi realizată prin activarea tuturor filialelor UAR pentru organizarea de activități și proiecte culturale proprii; se va lua legătura cu vicepreședinții responsabili cu cultura din teritoriu.

- S-a decis ca toate filialele să trimită comisiei organizatorice, organigramele până la sfârșitul lunii octombrie 2016.

II. Asigurarea unui program permanent al activitatilor culturale ce se vor desfășura în cadrul Centrului de Cultură Arhitecturală al UAR (J.L. Calderon)

- Introducerea în circuitul turistic – zonal și național al Centrului de Cultură – Chiojd;
- Asigurarea condițiilor optime de existență, îmbogățire și utilizare publică a patrimoniului propriu al UAR;
- Pentru arhiva UAR constituită din: arhiva de proiecte, arhiva

de fotografii, arhiva de documente a UAR, panourile BNA, expoziții tematice, lucrări de artă, s-au găsit soluții pentru mutare din sediul situat în Calea Victoriei. O parte din arhivă a fost deja mutată în sediul din str. J.L. Calderon nr. 48, iar pentru restul arhivei s-a închiriat un sediu adecvat în zona Ghencea.

- Urmează continuarea inventarierii detaliate a tuturor arhivelor, în vederea finalizării până în anul 2020.
- Revista ARHITECTURA constituie una dintre cele mai importante activități culturale ale UAR, iar principalele obiective sunt:
  - aprobarea tematicii pentru anul 2017;
  - realizarea ediției bilingve, începând cu anul 2017, pentru difuzare în străinătate
  - schimb de experiență cu reviste de profil din alte țări.

III. Proiecte/ programe culturale interne și cu terți

Referitor la programele culturale, programele proprii vor fi prioritare, realizate cu ajutorul filialelor și să fie axate pe direcțiile principale:

- 100 de ani de la Marea Unire;
- Anul Patrimoniului European

IV. Creșterea vizibilității UAR în mediul profesional și în societate, prin acțiuni culturale permanente cât și prin acțiuni culturale periodice.

În cadrul dezbaterilor, dl. arh. Aurel Botez – coordonator al Comisiei economice a atras atenția cu privire la faptul că, în timp ce comisiile socială și culturală construiesc activitățile și programele UAR, comisiile economică și organizatorică creează condițiile pentru realizarea acestor programe.

Domnul arh. Vasile MITREA recomandă ca filialele UAR din Transilvania să prezinte materiale documentare cu privire la activitatea și aportul arhitecților români pe parcursul celor 100 de ani. Deasemenea ar trebui adresată o solicitare similară și artiștilor plastici, pentru activitatea și contribuția avută în decursul acestei perioade.

În ceea ce privește construcția noului corp de clădire pentru arhivă și biblioteca UAR din str. J.L. Calderon nr. 48, pentru care s-a organizat un

concurs fără a avea un Certificat de Urbanism, se precizează că a fost emis Certificatul de Urbanism, prin care se solicită elaborarea unui PUZ. Dl. arh. Nicolae Lascu va conduce discuțiile referitoare la acest subiect.

Domnul arh. Nicolae LASCU arată că în cadrul Comisiei culturale au avut loc discuții cu privire la o mai veche intenție a UAR de înființare a unui Muzeu al arhitecturii din România.

S-au prezentat „Normele metodologice privind finanțarea proiectelor editoriale finanțate din timbrul arhitecturii” ce trebuie cunoscute și respectate pentru derularea unui proiect editorial. Normele sunt completate de cinci anexe, respectiv: cererea de finanțare, fișa de calcul economic – antecalcul, declarația editurii cu privire la situația economică a acesteia, declarația de imparțialitate și contractul de finanțare pentru proiectul editorial.

Dna. arh. Doina Eleonara MARIN – Vicepreședinte și coordonator, a prezentat Raportul Comisiei sociale.

Doamna Vicepreședinte a arătat că, în urma analizei situațiilor și dosarelor medicale depuse de către membrii UAR, rezultă necesitatea acordării unui ajutor pentru cazurile cu boli foarte grave, în măsura în care bugetul va permite.

Doamna Președinte arh. Ileana TUREANU propune constituirea unui fond special în acest sens, și arată că aceasta este una dintre obligațiile principale ale uniunii, și anume, grija ce trebuie acordată membrilor care se află în situații dificile.

Doamna arh. Doina Eleonara MARIN prezintă solicitarea Comisiei sociale de aprobare și difuzare în teritoriu a chestionarului referitor la cardul de sănătate – Regina Maria și transmiterea acestuia către filialele UAR cu termen de răspuns 15 noiembrie 2016.

S-a aprobat Raportul Comisiei de Examinare a dosarelor trimise de filiale pentru primirea, în calitate de membri ai UAR, a unui număr de 68 de arhitecți și conductori-arhitecți.

S-a aprobat darea în folosință structurilor teritoriale din București – Ilfov a spațiului situat în București, sector 1, str. Dem. I. Dobrescu nr. 5, proprietatea UAR, pentru desfășurarea activităților specifice ale UAR.

HOTĂRĂRILE ADOPTATE ÎN ȘEDINȚA SENATULUI DIN 16 DECEMBRIE 2016

- **Hotărârea nr. 50** referitoare la definitivarea pe post a Directorului Executiv al UAR
  - **Hotărârea nr. 51** referitoare la primirea de noi membri în UAR (44 de membri - conform listei anexate ce va face parte integrantă din hotărâre)
  - **Hotărârea nr. 52** referitoare la modificarea și completarea Hotărârii nr. 53/17.10.2014 a Senatului UAR cu privire la înscrierea arhitecților străini în UAR
  - **Hotărârea nr. 53** referitoare la aprobarea achitării ultimei tranșe de finanțare a unui număr de 11 proiecte culturale finalizate și aprobarea de acte adiționale pentru 2 proiecte în curs de derulare – sesiunea 2016
  - **Hotărârea nr. 54** referitoare la acordarea sumei de 1500 Euro pentru itinerarea pavilionului românesc de la Bienala de la Veneția, la Muzeul din Utrecht, în perioada aprilie – septembrie 2017
  - **Hotărârea nr. 55** referitoare la aprobarea de a sprijini logistic filiala sector 2 pentru a realiza patru filme documentare
  - **Hotărârea nr. 56** referitoare la introducerea co-plății pentru abonamentele de sănătate oferite de rețeaua de sănătate Regina Maria
  - **Hotărârea nr. 57** referitoare la efectuarea demersurilor pentru reevaluarea imobilului din Str. Dem. I. Dobrescu nr. 5, sector 1
  - **Hotărârea nr. 58** referitoare la efectuarea demersurilor în vederea obținerii autorizațiilor de construire și începerea lucrărilor de construire la anexa situată în incinta imobilului din Chiojdu – proprietatea UAR
  - **Hotărârea nr. 59** referitoare la numirea d-lui arh. Aurel Botez și a d-lui arh. Victor Ionescu Kikero ca responsabili pentru încheierea recepției cu privire la imobilul din str. J. L. Calderon nr. 48, până la data de 01.07.2017
  - **Hotărârea nr. 60** referitoare la aprobarea efectuării procedurilor legale în vederea dizolvării și lichidării concomitente a societății Arhibolta 1891 SRL în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990 și ale Actului
- Constitutiv al societății, dar ulterior radierii acestei societăți
- **Hotărârea nr. 61** referitoare la numirea doamnei arh. Smaranda BICA în calitate de coordonator al programului cultural TIMIȘOARA CAPITALĂ CULTURALĂ. Hotărârea modifică în mod corespunzător hotărârea nr. 27/08.05.2016 a Senatului UAR
  - **Hotărârea nr. 62** referitoare la aprobarea aportului UAR cu suma de 1500 lei la patrimoniul inițial pentru înființarea Filialei Regionale Muntenia
  - **Hotărârea nr. 63** referitoare la aprobarea aportului UAR cu suma de 10.000 Euro la patrimoniul Filialei Euroregionale Sud - Vest Oltenia
  - **Hotărârea nr. 50** referitoare la definitivarea pe post a Directorului Executiv al UAR
  - **Hotărârea nr. 64** referitoare la aprobarea încheierii de contracte de publicitate pentru susținerea Revistei ARHITECTURA și de încheiere de contracte pentru distribuirea acesteia în rețelele de benzinării din țară, precum și la aeroport
  - **Hotărârea nr. 65** referitoare la aprobarea alegerii arhitectului Dan HANGANU ca membru de onoare al UAR, la propunerea filialei IAȘI
  - **Hotărârea nr. 66** referitoare la aprobarea efectuării unui raport de către Comisia de Cenzori cu privire la cheltuirea banilor în cadrul desfășurării activității societății Arhibolta 1891
  - **Hotărârea nr. 67** referitoare la numirea doamnei arh. Casandra ROȘU și domnului arh. Pavel POPESCU în calitate de coordonatori și organizatori ai Balului Arhitecților în anul 2017
  - **Hotărârea nr. 68** referitoare la aprobarea schimbării denumirii tuturor structurilor teritoriale fără personalitate juridică, precum și a filialelor fără personalitate juridică ale UAR în Sucursale, în vederea intrării în legalitate în conformitate cu prevederile art.131 din OUG 26/2000

CU MINISTERUL EDUCAȚIEI

PROIECT – PILOT: ȘCOLI PENTRU SATELE ROMÂNEȘTI

La Centrul de Cultură Arhitecturală Calderon, în data de 22 decembrie 2016, a avut loc lansarea parteneriatului dintre Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Uniunea Arhitecților din România pentru inițierea unui proiect pilot de modernizare a infrastructurii educaționale pre-universitare din mediul rural din România, în prezența Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice, Mircea Dumitru și a Președintei Uniunii Arhitecților din România, Ileana Tureanu.

Cu același prilej, s-a lansat volumul „Tendințe contemporane în arhitectură pentru educația preuniversitară” la Editura Paideia, în prezența directorului acesteia, Ion Bănșoiu, arh. Augustin Ioan - Directorul Școlii Doctorale a Universității de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu și a coordonatoarei lucrării arh. Oana Mihăescu.

„Este de domeniul evidenței că școlile românești oferă astăzi un mediu construit mult rămas în urma procesului pedagogic. După 1989, s-au construit foarte puține școli neadaptate tendințelor internaționale de evoluție a educației școlare, în cadrul unor programe supuse unor indicatori de costuri nefundamentați, unor proceduri de achiziție/construire deficitare, care în puține cazuri au permis atingerea unor parametri de sustenabilitate – a aratat arh. Gheorghe Pătrașcu - Secretar de Stat la Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Cadrul construit în care se formează elevul are o influență demonstrată clar științific asupra personalității viitorului adult. Le cerem elevilor performanțe, dar facem prea puțin pentru a le oferi un spațiu care să le stimuleze creativitatea, forța de concentrare. Dacă ținem elevii închisi în spații minimale, sărace, cu finisaje

derizorii și curți betonate, care va fi efectul asupra formării lor? Educația ar trebui să se desfășoare în locații care stimulează socializarea, respectul pentru calitate și frumos, respectul pentru natură.

„Proiectarea unităților de învățământ pre-universitar se face în România în baza unor standarde și norme depășite, care nu au fost armonizate cu domeniile conexe. În acest context, inițiativa dezbaterii care se lansează astăzi este nu numai oportună, dar mai ales necesară. Desigur, inițiativa aceasta nu trebuie oprită, în buna tradiție românească, la stadiul de constatare mioritică, ci continuată în cel puțin două direcții: întocmirea unui ghid de proiectare sustenabilă pentru școlile viitorului și inducerea concluziilor în studiul în curs de elaborare în cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice „Cadrul Strategic pentru structura educațională și sprijin în planificarea strategică în

educație și formării profesionale (INFRAED)” – a subliniat Ministrul educației.

Proiectul - pilot de modernizare a infrastructurii educaționale preuniversitare din mediul rural din România vizează asigurarea proiectării și consultanței complete pentru 15 unități de învățământ din mediul rural, selectate din aproximativ 100 de cazuri, în vederea obținerii autorizațiilor de funcționare. Concluziile proiectului pilot urmează să fie baza unui proces de modernizare a infrastructurii educaționale rurale din România. Trebuie promovate politici publice care să ne permită, într-un viitor palpabil, să avem cât mai multe școli care să ofere un cadru construit adecvat procesului pedagogic și condiții decente, igienice și sigure în toate spațiile destinate învățământului.

CU MDRAP

UAR A SEMNAT ACORDUL DE PARTENERIAT PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ CU MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Scopul parteneriatului este dezvoltarea unei abordări integrate și trans-sectoriale, într-o manieră deschisă și transparentă, în vederea atingerii obiectivelor Strategiei de dezvoltare teritorială a României.

Strategia de dezvoltare teritorială a României este instrumentul care va contribui la asigurarea unei bune guvernante, sprijinind realizarea unui proces de decizie publică bine fundamentat, riguros și predictibil și reprezentând viziunea asumată a Guvernului României privind dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul 2035.

România, în 2035, va fi o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi și are un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei prin:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european;
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate;
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive;
- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

ARHITECTURA

REVISTA UNIUNII ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA FONDATĂ ÎN 1906

aniversare 125

SAR

Fotografia membrilor S.A.R. participanți la primul congres din 1916
SANIC, Colecția Documente Fotografice

Academicianul Arhitect **ROMEO BELEA**
este **PRIMUL MEMBRU DE ONOARE**
AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA.

Personalitate majoră a arhitecturii românești,
strălucește în materie de construcții culturale.
Experiența sa legată de Teatrul Național din București,
Teatrul cu cele mai multe săli din lume,
unde a avut șansa să restructureze o construcție
la care lucrase în urmă cu 50 de ani, este unică.

Soluția inițială a Teatrului a fost încheată în anul 1963
de un colectiv format din arhitecții
Horia Maicu, Romeo Belea, Ioan Cucu,
avându-i consultanți pe Liviu Ciulei și pe Sică Alexandrescu.

UNIUNEA ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA

VĂ UREAZĂ

**SĂRBĂTORI FERICITE,
SĂNĂTATE ȘI MULTE BUCURII,**

Ileana TUREANU - Președinte

**BULETINUL
INFORMATIV
AL UNIUNII
ARHITECTORILOR
DIN ROMANIA**

Caseta redacțională

redactare:

arh. Ileana Tureanu -președinte UAR
arh. Ioana Alexe - tehnoredactare
arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

coordonator:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

www.uniuneearhitectilor.ro/BIUAR

Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038,
tel: 021.312.76.01

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneearhitectilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
L-V - 10:00 - 16:00, tel. 021.310.91.94,
biblioteca@uniuneearhitectilor.ro

**UAR
și
Romeo
BELEA**

**vă urează
la mulți ani**

**și să vă bucurați de...
teatrul național!**